23

ఓం

శ్రీలక్ష్మీనారాయణాయ నమః   శ్రీ లక్ష్మీహయగ్రీవాయ నమః

శ్రీ యోగానందలక్ష్మీనారసింహాయ నమః   శ్రియై నమః

శ్రీమన్నారాయణాష్టాక్షరీ
మహామన్త్రానుష్ఠానం

(నారాయణ కల్పమ్)

విశేష వివరణ సహితం

ఉపనిషత్, మంత్రశాస్త్ర, ధర్మశాస్త్రేభ్యః సంగ్రథితం

పరిష్కరణ కర్తా

ఆగమాచార్య, పండిత, శ్రీమాన్

డా॥ వేదాన్తం అనన్త పద్మనాభాచార్యః

సంకలన కర్తా

ఆత్రేయ, అగ్నిహోత్రం శ్రీనివాసాచార్యః

కొంకేపూడి

ఓం

శ్రీలక్ష్మీనారాయణాయ నమః శ్రీ లక్ష్మీహయగ్రీవాయ నమః

శ్రీ యోగానందలక్ష్మీనారసింహాయ నమః శ్రియై నమః

శ్రీమన్నారాయణాష్టాక్షరీ మహామన్త్రానుష్ఠానం

(నారాయణ కల్పమ్)

విశేష వివరణ సహితం

ఉపనిషత్, మంత్రశాస్త్ర, ధర్మశాస్త్రేభ్యః సంగ్రథితం

పరిష్కరణ కర్తా

ఆగమాచార్య, పండిత, శ్రీమాన్

డా॥ వేదాన్తం అనన్త పద్మనాభాచార్యః

సంకలన కర్తా

ఆత్రేయ, అగ్నిహోత్రం శ్రీనివాసాచార్యః

కొండేపూడి

శ్రీమన్నారాయణాష్టాక్షరీ మహామన్త్రానుష్ఠానం

ప్రథమ ముద్రణ :

శుక్ల సం॥ర నృసింహ జయంతి 19-5-1989

మూల్యమ్ : రు 25/-

ముద్రణ :

బృందావన్ ప్రింటర్స్

భాస్కరపురం, మచిలీపట్నం

ఫోన్ : 2832

ప్రతులకు :

అగ్నిహోత్రం శ్రీనివాసాచార్యులు

రెడ్డిపాలెం

నడుపూరు Post

(Via) పెడన, Krishna Dt.

శ్రీ జ్వాలసాలగ్రామ వీరయోగానంద లక్ష్మీనారసింహాయనమః

శ్రీలక్ష్మీహయగ్రీవాయ నమః

శ్రీమతే నారాయణాయనమః

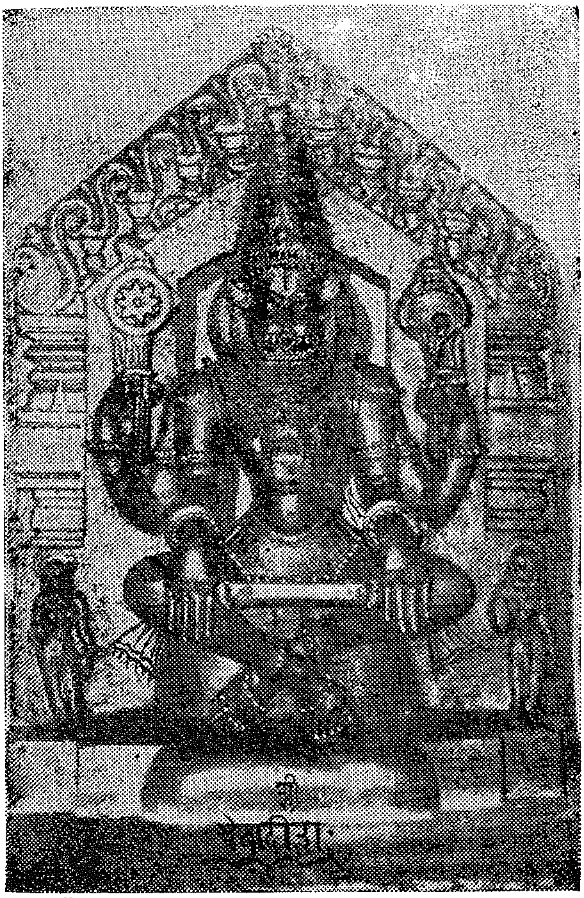

శ్రీ జ్వాల సాలగ్రామ వీరయోగానంద

లక్ష్మీనృసింహస్వామి, వేదాద్రి

శ్లో॥ యోగపట్టసమాసీనం జానున్యస్తకరద్వయం

శంఖచక్రధరం దేవం యోగానందముపాస్మహే

అస్మత్పరిచార్య వర్యః మంత్రదేశికః
శ్రీ వేదాద్రి యోగానంద స్వామినాం ఆరాధకః

శ్రీమాన్ వేదాన్తం యోగానందాచార్యవర్యః

శ్రీ లక్ష్మినృసింహోపాసకః శిష్యేభ్యః అష్టాక్షరప్రదాతా.

భారద్వాజస గోత్రిణం భవభయ ప్రధ్వంస ప్రజ్ఞానిధిం
వేదాద్రీశ పదార్చకం స్మితముఖం వేదాన్తవంశోద్భవం
నానామంత్రరహస్య కోవిదవరం నారాయణోపాసకం
యోగానంద పదాఖ్య దేశికమహం యోగీంద్రతుల్యంభజే॥

గ్రంథ పరిష్కర్త, మహ్యం అష్టాక్షర ప్రదాతా

శ్రీ హయగ్రీవ పాదుకాన్తానుష్ఠాన తత్పరః
శ్రీ వైఖానస దివ్యాగమసూత్ర పారంగతః,
ఆగమాచార్య, వైఖానస కులపతి, జ్యోతిష
వాస్తు వైద్య చిత్రరేఖనాది విద్యానిధిః,
విఖనస కులాలంకారః, పండిత

డా॥ వేదాంతం అనంతపద్మనాభాచార్యులుగారు

వీరి సతీమణి **దాక్షాయణమ్మగారు**

అస్మత్ మాతాపితరులు

శ్రీమాన్ అగ్నిహోత్రం సీతారామాచార్యులుగారు
సూరమ్మగారు
కొంకేపూడి, కృష్ణాజిల్లా
వీరి జ్ఞాపకార్థముగా గ్రంథముద్రణ చేయుచున్నాను.

సంకలనకర్తా దంపతులు

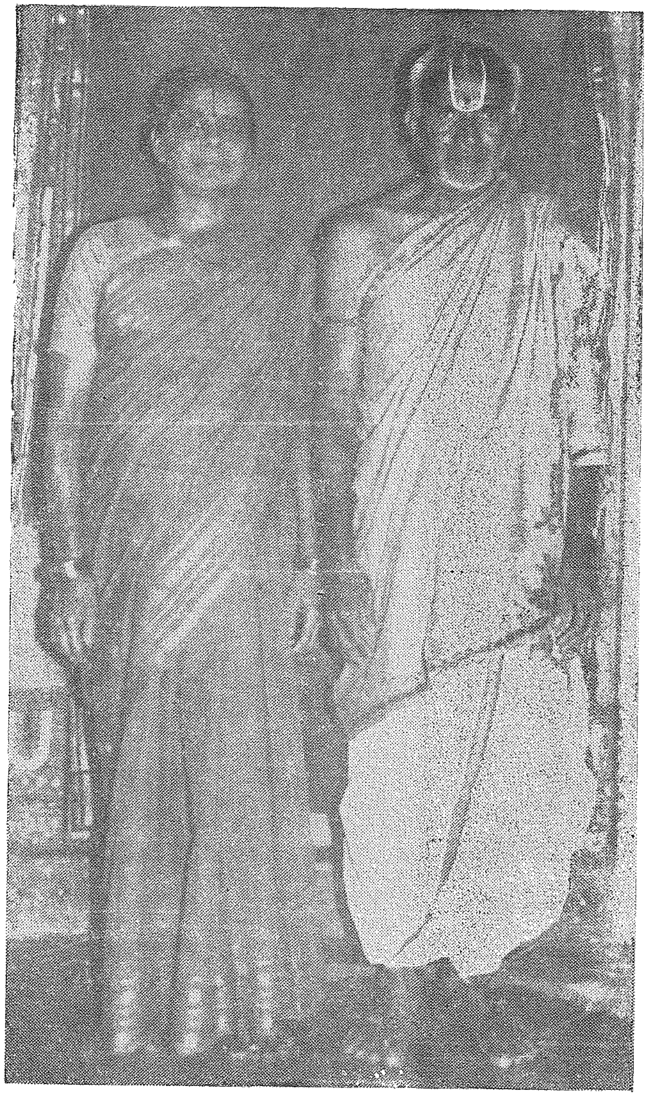

అగ్నిహోత్రం శ్రీనివాసాచార్యులు
జగన్మోహిని

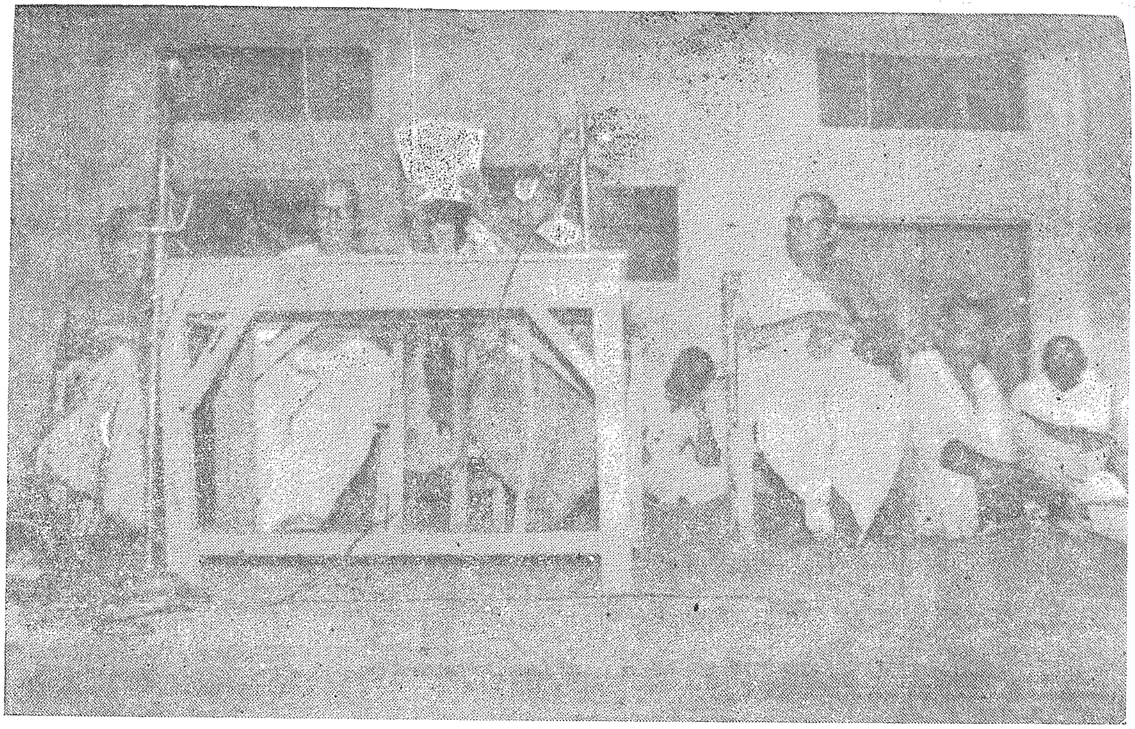

గుంటూరుజిల్లా కొల్లిపర గ్రామంలో ది. 22-5-1989 నుంచి 1-6-1989 వరకు జరిగిన నారాయణ మహాయజ్ఞంలో గ్రంథావిష్కరణ చేయుచున్న పరిష్కర్తగారు, సంకలనకర్త. యజ్ఞకర్త శ్రీ మోదుకూరి రామిరెడ్డిగారు - తదితరులు.

శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణ యన్త్రం

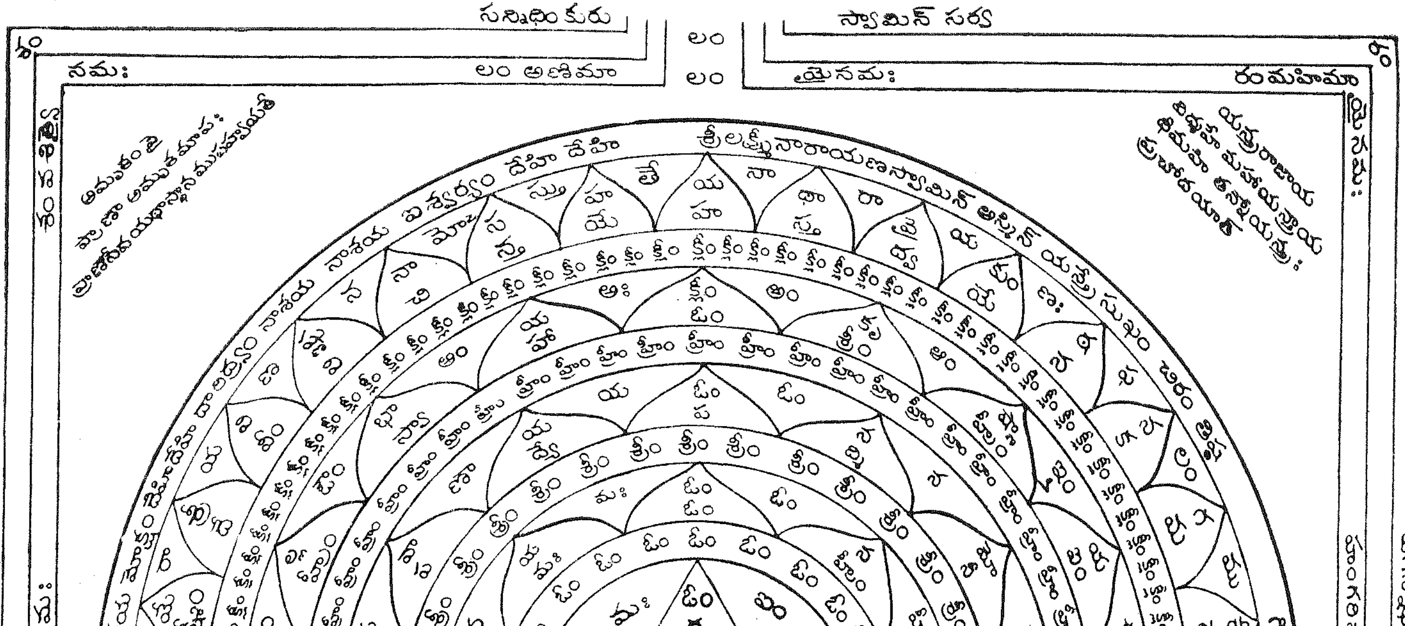

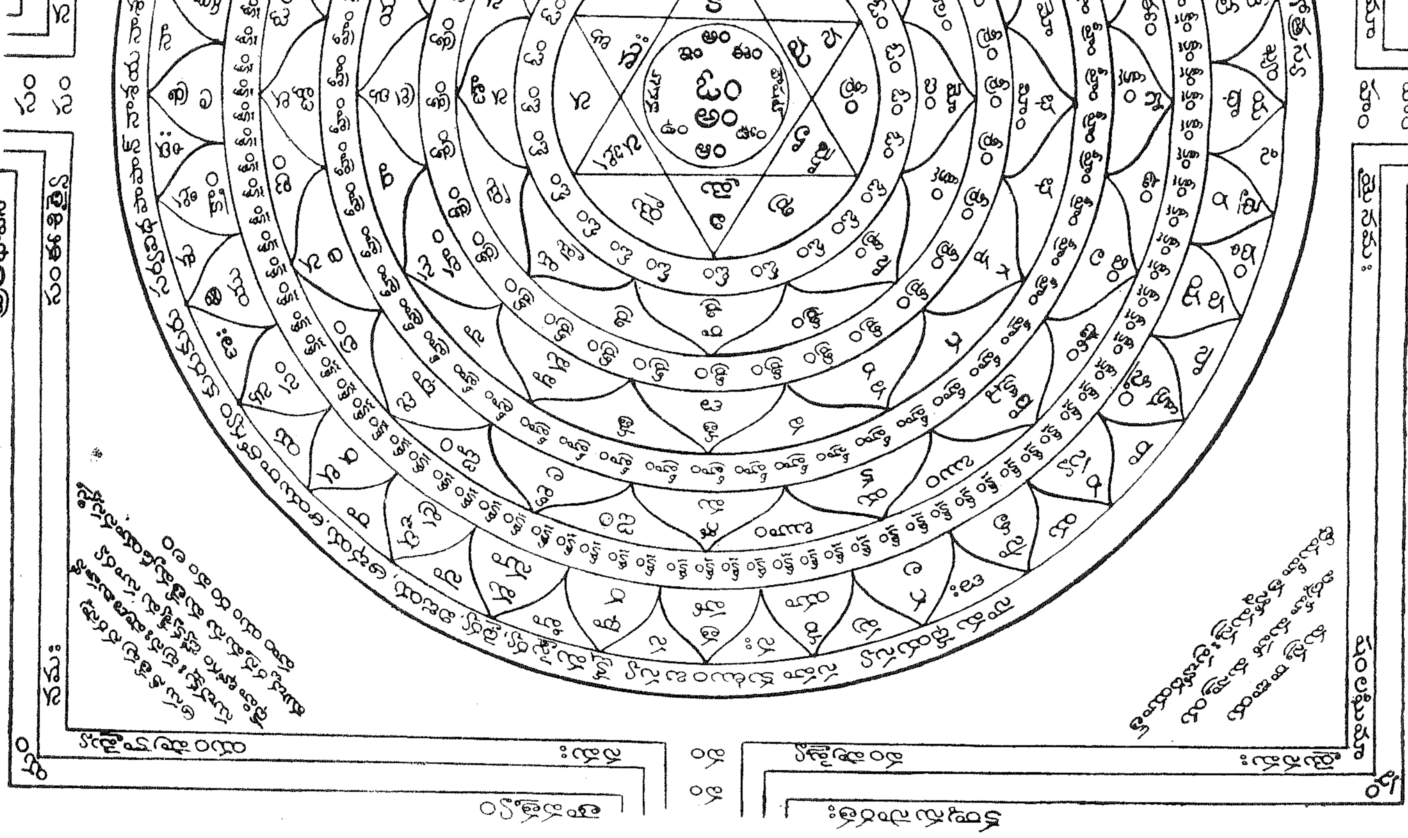

ఇందు చివరి ఆవరణలోగల ఖాళీలలో గోత్రము, పేరు వ్రాసుకొని పతము కట్టించి పూజయందుంచుకొనవలెను

శ్రీ జ్వాలసాలగ్రామ వీర యోగానంద లక్ష్మీనారసింహాయ నమః
శ్రీ లక్ష్మీ హయగ్రీవాయ నమః శ్రీ మతే నారాయణాయ నమః
శ్రీ గురుభ్యో నమః

ఆ ము ఖ ం

అది నాకు అజ్ఞానమయ నామమాత్ర బ్రాహ్మణ స్థితి. శ్రీ విఖనస మహా మునివర్యుల వారు శ్రీ సూత్రమునందు "బ్రాహ్మణస్య ద్వితీయే జన్మ న్యాచార్యః పితా సావిత్రీ మాతా, ద్వాభ్యాం జన్మభ్యాం ద్విజోభవతి" అని ఆదేశించిన రీతి ననుసరించి అస్మత్పితృపాదులు కీ॥ శే॥ అగ్నిహోత్రం సీతా రామాచార్యులవారు ది, 13-6-1941 న, శ్రీమాన్ పండిత వేదాన్తం అనన్త పద్మనాభాచార్యులవారిని గురువుగా నేర్పరచి నాకు సావిత్రీ మాత మంత్రోప దేశము గావింపజేసి ద్విజత్వ మొసంగిరి. అట్టి తరి అస్మద్గురు వరేణ్యులు జన్మ తారక మగుటకు గాను సర్వవైష్ణవ, వైఖానసులకు విధిగా ఉపదేశింపబడు "శ్రీమన్నారాయణాష్టాక్షరీ" మహా మంత్రమును ఉపదేశించి, యిది మూల మంత్రము మాత్రమే. దీనికి పంచాంగములు వుండును వానిని సాధింపుము అని ఆజ్ఞ నొసంగిరి. తదాది అహర్నిశలు తదేక వ్రతముగా నెంచి ద్వైత, అద్వైత, విశిష్టాద్వైత పండితులను తత్సంబంధ పీఠస్థులను ప్రార్థనా రూప ములో అర్థించిన తదుపరి శ్రీ లక్ష్మీనారాయణుని కృపాకటాక్షము నాపై బరగుట శ్రీ గురుపర్యుల ఆశీస్సులు సఫలములగుట జరిగినది. మహా మంత్రానుష్ఠాన వేత్తలు, శ్రీ నారసింహ, హనుమద్దేవతల ప్రసన్నుల గావించుకొని శ్రీ మంగ ళాద్రి లక్ష్మీ నరసింహస్వామి పాదసేవ యందే తరించినట్టి మాల్యవంతం పురుషోత్తమాచార్యులు గారి ప్రతి యందు పంచాంగములలో కొన్ని లభించినవి శ్రీమాన్ పండిత, రాజవైద్య, మంత్రశాస్త్ర పారంగత, మంత్రశాస్త్ర విశారద బిరుదాంకితులై తరించిన ముత్తేవి అనన్త పద్మనాభాచార్యులు వారి గ్రంథము నందు కొన్ని లభించినవి. తదుపరి శ్రీ శ్రీ శ్రీ (1008) లక్ష్మణ యతీంద్రుల వారి (పెదముత్తేవి) సన్నిధికి చేరి వారిప్రతితో సవరించి శుద్ధప్రతిగా చేసితిని. ఈ గ్రంథస్థ విషయములు ఎట్లు గ్రహించినది వేరుగా వ్రాయుచున్నాను.

మంత్రశాస్త్ర కల్పమునకు లక్షణ ముండవలయును గదా! అనగా కవచ, పంజర, హృదయాదులైన పంచాంగ, అష్టాంగ, దశాంగములకు పఠన క్రమ మునకు శాస్త్రోధి కారము కావలయునని నేటి వరకు నాచేతనైన ప్రయత్న

మంతయు చేసితిని. ఇతర దేవతలకేదైన కల్ప విధానము లభించిన యడల ఆ ప్రకారం నిరూపణ చేయవచ్చునని యోచించితిని. చివరకు శ్రీ గురువరేణ్యులు, వారి హయగ్రీవ ఉపాసనాక్రమమందలి విషయముల క్రమ ప్రకారము సర్వ జనోపయుక్త మగునట్లు గ్రంథ రూపకముగా చదువరుల కరతలామలకము చేయ నాజ్ఞ యొసంగిరి, పంచాష్ట దశాంగ వివరణం వేరుగా వ్రాయుచున్నాను. గురు ఆజ్ఞా పరిపాలన పూర్వకమైన యీగ్రంథమందుగల విషయములను అనుష్ఠాతలు వారి వారి సాంప్రదాయానుసారం అనుష్ఠించి శ్రీమల్లక్ష్మీ నారాయణ సాయుజ్యము నొందగలరని ఆశించుచున్నాను.

కల్ప లక్షణములను గూర్చిగాని, యిందలి స్ఖాలిత్యముల, దొరలిన దోసగుల, గూర్చిగాని విజ్ఞులు సాదరముగ తెలిపిన యడల మలి ముద్రణమునందు వానిని అనుసరింపగలనని విజ్ఞాపన చేయుచున్నాను. శ్రీ గురువర్యులవారికి, యీ కూర్పుయందు నాకు సహాయపడిన పెద్దలకు నా మనః పూర్వక ప్రణామములు. చిరంజీవులకు ఆశీస్సులు.

గ్రంథమును తొమ్మిది రోజులలో శ్రమించి సుందరముగా ముద్రించి యిచ్చిన "బృందావన్ ప్రింటర్సు" మచిలీపట్నం వారికి శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ స్వామివారి కృపవలన ఇతోధిక ఐశ్వర్యములు. శ్రద్ధా భక్తుల నొసంగునట్లుగా శ్రీ స్వామివారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ గ్రంథమును ముద్రింప నన్నుత్సాహపరచిన, మా ఆత్రేయ సోదరులలో నివారలైన శ్రీమాన్ పండిత వేదాన్తం కేశవాచార్యుల వారికి (లబ్బీపేట, విజయవాడ). గ్రంథ పరిష్కరణచేసి శుద్ధప్రతి నొసంగినట్టి అస్మద్గురువరేణ్యులు శ్రీమాన్ పండిత వేదాన్తం అనన్త పద్మ నాభాచార్యుల వారికి నా సాష్టాంగదండ ప్రణామ శతంబు లర్పించుచున్నాను.

ఇతి శమ్.

బుధజన విధేయః

ఆత్రేయ శ్రీనివాసః

గ్రంథ ముద్రాపక

కొం కే. పూ డి.

శుక్ల సం॥ర నృసింహ జయన్తి,

ది "9-5-1989

గ్రంథావశ్యకత

1. అనుష్ఠానము లేక జపము ఎందులకు చేయవలయును?

ఈ భారతావని యందు జన్మించిన ప్రతి జీవి మాతాపితృ సంబంధ ములైన బైజిక గార్భిక బీజ (శుక్ర) సంబంధమైన గర్భ (శోణిత) సంబంధమైన దోషములతో జనన మొందును. అట్టిదోష పరిహారమొనర్చుటకై జననాత్పూర్వము నిషేకాది గర్భ సంస్కారములను జనన అనంతరమందు జాత కర్మాది సంస్కారములను అష్టాదశసూత్రకారులు చక్కని ఆరోగ్య విధులను మేళవించి అష్టాదశ (18) చత్వారింశత్ (40) కర్మలను లేక సంస్కారము లను ఆయా సూత్రకారులు సవివరణముగా చెప్పియున్నారు. తదనుయాయులు ఆయా సంస్కారముల నాచరించుకుని శుద్ధశరీరాత్మలుగలవారై జన్మతఃగల దోష ములను నిర్వారణ మొనర్చుకొనుచున్నారు. అట్లు సంస్కారములు చేసుకొనుట వలన దోషములు పోయినవా ? అనుసందేహమవుసరములేదు. సంస్కారములు చేయుటవలన అచేతనములైన శిలా దార్వాదులే సురూపమునుపొంది అర్చనాదుల పొంది భక్తవరుల కీప్సితముల నొసంగుచుండ చేతనులైన జీవులు సంస్కరింప బడుటగూర్చి సందియములేదు. నిక్కముగామోక్షార్హులగుచున్నారు. కాని మోక్ష మార్గము కావలయునన్న మరల తదర్హమైన సంస్కారముల పొంది తన్మార్గ ద్వారములైన కర్మలనాచరింపవలయును. లేనిదే భగవత్సాన్నిధ్యము చేరుటకు వేరొండుమార్గములేదు. అట్టికర్మలే జపము, హోమము, అర్చనము, ధ్యాన ములు. అవిచేయనిదే నిర్వ్యాజమైన భగవత్కరుణా కటాక్ష వీక్షణము మోక్ష రూపమున మనయందు ప్రసరింప జాలదు. అట్టి ప్రసరణ కలుగనిదే ముక్తి లభింపదు. ముక్తిలేనిదే భవసాగర తరణము చేయజాలము. గాన నామ (మంత్ర) జపమను ప్లవ సాయమున జనన మరణ దుఃఖక్లేశములనెడి మొసళ్లతోనిండిన యీసంసార సాగరమునుండి ముక్తియనెడి ఆవలితీరమును పొందలేము. కావున భగవన్నామ జపావశ్యకత కలదు. శ్లో॥ జపస్తు సర్వ ధర్మేభ్యః పరమోధర్మ ఉచ్యతే। అహింసయాచ భూతానాం జపయజ్ఞః ప్రవ

ర్తతే॥ భారతోక్తిః॥ మనుస్మృతి 2వ అధ్యాయంలో. శ్లో॥ వైదికైః కర్మభిః పుణ్యైః నిషేకాదిర్ద్విజన్మనాం, కార్యః శరీరసంస్కారః పావనః ప్రేత్య చేహచ॥ 26॥ గార్భైర్హోమైర్జాతకర్మ చూడామౌంజీ నిబంధనైః। బైజికం గార్భికం చైనో ద్విజానా ముపమృజ్యతే ॥27॥ స్వాధ్యాయేన వ్రతైర్హోమైః త్రైవిద్యేనే జ్యయాసుతైః, మహాయజ్ఞైశ్చయజ్ఞైశ్చ బ్రాహ్మీయం క్రియ తే తనుః॥28॥ అని మనువు ఉపదేశించియున్నారు.

ఇందలిభావము, వేద చోదితములగునట్టి నిషేకమాదియగు పుణ్య సంస్కారములచేద్విజులకు శరీరసంస్కారము లాచరింపదగినవి. ఈ సంస్కారములు ఇహలోకమునందును పరలోకమందును శ్రేయస్సు నీయగలవు. గర్భాధానమాదిగ గలశారీర సంస్కారముల చేత బీజ గర్భ సంబంధమగు దోషము నశింపజేయబడును. అట్లేవేదాధ్యయనము, మధుమాంస వర్జనాదినియమము, సావిత్రాదివ్రతాచరణము, చరుహోమాదిసాయం ప్రాతర్హోమములు, త్రైవిద్యవ్రతము (మూడువేదములనభ్యసించు వ్రతము) దేవర్షి పితృతర్పణము, ప్రజాతంతు రూపమైన పుత్రోత్పాదనము, పంచమహాయజ్ఞములు, జ్యోతిష్టోమాది మహా యజ్ఞములు, చేయుటవలన బ్రహ్మకాయ ప్రాప్తికలుగునని నిర్ణయించిరి. అట్టి బ్రహ్మకాయమునందలి జీవునకు ధర్మార్థ కామమోక్షములని చెప్పబడు నాలుగుపురుషార్థములలో సర్వోత్తమమైన మోక్షపురుషార్థము కాంక్షణీయము. అట్టి సాయజ్యరూపమోక్షమునకు సాధనములుగ యజ్ఞ, వ్రతాదులు విధింపబడినవి. కతాయజ్ఞ నిషేధః ‘‘అనుస్మృతి వాక్యప్రకారము యీకలికాలమున యజ్ఞములనాచరణీయములు. అందువలన శ్రీమన్నారాయణుని అర్చించి తన్నామ జపయజ్ఞమునాచరించుట ద్వారా సాయుజ్యమోక్షమునుపొందుటకు ఏకైక సాధన మైయున్నది. గాన నామ జపము అత్యావశ్యకము.

(2) అట్టి జపానుష్ఠానము చేయుటకు ప్రశస్తస్థానమేది ? శ్రియః పతియు, అవాప్తసమస్త కాముడును, సమస్తకల్యాణగుణాకరుడును, అగు శ్రీమన్నారాయణుని లీలావిభూతియగు నీ విశాలప్రపంచమునందు మనము నివ

సించు యీ భారత భూమియొక్కటియే కర్మభూమియై యొప్పుటచేత యీ భారత దేశము ఒక ప్రత్యేకతను కలిగియున్నది. అదెట్లన – శ్రీవిష్ణుపురాణమునందు 2వ అంశము 3వ అధ్యాయములో మైత్రేయునిగూర్చి చెప్పినతీరుచూతము.

శ్లో॥ అత్రాపి భారతం శ్రేష్ఠం జంబూద్వీపే మహామునే, యతోహికర్మ భూరేషా తతో Zన్యాభోగభూమయః ॥22॥ అత్రజన్మసహస్రాణాం సహస్రై రపిసత్తమ। కదా చిల్లభతేజన్తుః మానుష్యం పుణ్యసంచయాత్ ॥23॥

భావము :– "ఓమైత్రేయా ! భగవానుని యఖండ విభూతి దేశకాల పరిమాణ పరిచ్ఛేదములేనిది. అనేకకోటి బ్రహ్మాండములాతని విభూతి యందిమిడియున్నవి. పంచాశత్కోటి యోజన విస్తీర్ణమై సప్తద్వీపదీపితమై నవఖండాత్మకమై సప్తసముద్ర పరివృతమై మనము వసియించెడి బ్రహ్మాండ మున గల జంబూద్వీపమున భరతఖండమనునొక్క ప్రదేశము మాత్రమే కర్మభూమియని ప్రసిద్ధి చెందినది. భరతఖండముగాక తక్కినదేశములన్నియు కర్మాచరణమును అవలంబించుటకు యోగ్యములుగావనునది ప్రత్యక్షసిద్ధమైన విషయము. ఇదిగాక భువర్లోకమాదిగా గల ఊర్ధ్వలోకములారు కలవని శాస్త్ర ములుద్బోధించుచున్నవి. ఆలోకములందుకర్మాచరణము లేదు. ఈ భూలోకము నందు మంచి కర్మలను (జప, తప, హోమ, అర్చనా, ధ్యానరూపములైన కర్మలు) ఆచరించినవారు తమ కర్మ ఫలములననుభవించుటకు మాత్రమే ఆలోకములుద్దేశింపబడినవి. అచట కర్మల చేయునవకాశములేదు. అందువలన వానిని భోగభూములుగా నిర్ణయించియున్నారు. (22) కావున ఓమైత్రేయా! కర్మభూమియగు భారతావనియందుబుట్టుట యనునది అనేక జన్మలందు చేసిన సుకృతములకు ఫలితమైయున్నవి, పుణ్యముక్షయించిన జీవి భూలోకమున మాన వాది జన్మల నందుననియు యీకర్మభూమియందు జన్మించిన మనుష్యునకు క్రమముగ ముక్తినొందుటకు కావలసిన సాధన సామాగ్రియంతయు యిచట సిద్ధమైయుండుటచే యీ సదవకాశమును సద్వినియోగముచేసుకుని మానవుడు తరింపగలడని" భగవత్పరాశరమహర్షి చెప్పియున్నాడు క్షీణే పుణ్యే మర్త్యనిలోకం విశన్తి అనియుండుటవలన హరి, హర, బ్రహ్మాదులు తక్కుంగల్ల

టచే" యథాసర్వేషు వేదేషు నాస్తి నారాయణాత్ పరః। తథాసర్వేషు మంత్రేషు నాస్తిచాష్టాక్షరాత్ పరః॥ వేదములందు నారాయణ ప్రాశస్త్యము వివరింపబడి నట్లు మంత్రములందు నారాయణాష్టాక్షరీమంత్రము ప్రశస్తమైనదిగా పరిగణింప బడినది. (బృహద్ధారీతగ్రంథమున)

అంతియేగాక వ్యాసమహర్షి తన పుత్రసమానులైన శిష్యులనుద్దేశించి అష్టాక్షరీ మంత్రముకంటె మరొకటి గొప్పమంత్రములేదని రెండుచేతు లెత్తి సత్యపూర్వక ప్రమాణముచేయు "భూతోర్ధ్వబాహుర్వ్యాత। సత్యపూర్వం బ్రవీమివః। హేపుత్రశిష్యాః శృణుత। న మంత్రో2 ష్టాక్షరాత్పరః" అనువాక్య మననుసరించి అన్నిమంత్రములకంటె అష్టాక్షరి గొప్పదని నిశ్చయింప బడినది.

1. ''ఓమ్నమో నారాయణాయ" ఇది అష్టాక్షరి దీనినే మూలమంత్రమందురు.
2. ''ఓమ్ నమోభగవతే వాసుదేవాయ" ఇది వాసుదేవద్వాదశాక్షరిమంత్రము.
3. "ఓమ్ నమో విష్ణవే" ఇది షడక్షరీవిష్ణుమంత్రము ఈ పై మూడింటిలో

అష్టాక్షరి అత్యుత్తమము. ఇదిభగవంతుని దివ్యాత్మస్వరూపము, దివ్యమంగళ విగ్రహమహిమ, భగవంతుని కల్యాణగుణ విశేషము. ఆయనసర్వవ్యాప కత్వమును నిరూపించుచున్నది. ఇందు ఓమ్, నమః, నారాయణాయ అనుమూడు పదములున్నవి. ''ఓమిత్యేకాక్షరమ్, నమఇతిద్వేఅక్షరే నారాయణాయేతి పంచాక్షరాణి" ఇత్యష్టాక్షరం ఛన్దసా గాయత్రీ చేతి" అనియు.

"ఓమిత్యగ్రేవ్యాహరేత్, నమఇతిపశ్చాత్, నారాయణాయేత్యుపరిష్టాత్" అనియు.

ప్రణవాద్యం నమోమధ్యం। నారాయణ పదాన్తిమం మంత్ర మష్టాక్షరం విద్యాత్। సర్వసిద్ధికరం నృణామ్" అనుప్రమాణములచే నిదిమంత్రరాజమన బడినది.

ఈ మంత్రమందలి మొదటి పదమైన "ఓమ్" శేషత్వమును, రెండవపద మైన ''నమః" పారతంత్ర్యమును, మూడవపదమైన "నారాయణాయ"కైంకర్య మును సూచించును. శేషభూతుడైన జీవుడు పరతంత్రుడు. పరబ్రహ్మస్వరూపుడైన ఆనారాయణునకే సేవాభావముగలిగి యెల్లప్పుడు ఆభగవంతునే సేవించుపరతంత్రుడు) అట్టివాడు భగవంతుని కైంకర్యముతో కొలుచుచుండును.

అనగాచేతనుడైన జీవుడు సర్వచేతనాస్వరూపుడైన నారాయణుని సేవలో తను, మన, వాక్కులను సర్వమును సమర్పించుట.

శేషశేషిభావము, కైంకర్యభావము గలయీ అష్టాక్షరి ముక్తికాములకు కొంగుబంగారము. "ఓమ్" అను పదములో మూడక్షరములున్నవి అ, ఉ, మ అనునవి. ఈమూడక్షరములు మూడువేదమునుండి పుట్టినవి.

భూ: అనువ్యాహృతి ఋగ్వేదమునుండి, భువః అనువ్యాహృతి యజుర్వేదమునుండి, సువః అనువ్యాహృతి సామవేదమునుండి పుట్టినవి. ఆమూడు వేదములనుండి పుట్టిన యామూడువ్యాహృతులనుండి వరుసగ అ, ఉ, మ అక్షరములు జనించినవి. అందుచే 'అ, ఉ, మ" ల కలియకయైన "ఓమ్" సకల వేదసారభూతము, 'అక్షరాణామకారోస్మి" అను గీతావాక్యానుసారము అకారము భగవత్స్వరూపము, 'అకారోవై సర్వావాక్ అకారముసమస్త వాఙ్మయమునకు మూలము అకారవాచ్యుడు భగవంతుడు. అతడేనారాయణుడు "నారాయణాత్ బ్రహ్మజాయతే, నారాయణాత్ రుద్రోజాయతే, నారాయణాత్ ఇంద్రోజాయతే, నారాయణాత్ప్రజాపతయః ప్రజాయన్తే అనుఋగ్వేదమంత్రములందు, 'బ్రహ్మనారాయణః శివశ్చనారాయణః, శక్రశ్చనారాయణః, ద్యావాపృథివ్యోచనారాయణ కాలశ్చ దిశశ్చ నారాయణః అను యజుర్వేదమంత్రములందును, ''ఏతద్వై నారాయణస్యాష్టాక్షరం పదం। యోహవై నారాయణస్యాష్టాక్షరమ్ పదమధ్యేతి అనుపబ్రువః సర్వమాయురేతి విందతేప్రాజాపత్యమ్ మొదలగు సామవేద మంత్రములందును, ॥ప్రణవస్వరూపం అకార, ఉకార, మకారఇతి, తానేకధా సమభరత్త దేతదోమితి, ఓమ్ నమో నారాయణాయేతి మంత్రోపాసకః వైకుంఠభువన లోకంగ మిష్యతి. మొదలైన అథర్వణవేద వాక్యములందును, ''విశ్వంనారాయణం దేవం అక్షరం పరమం ప్రభుం" అని తైత్తిరీయూపనిషత్తునందును నారాయణ సంబంధమగు అష్టాక్షరీమహిమపలువిధాలుగ ప్రస్తుతింపబడినది.

"ఆశీనోవాశయానోవా। తిష్ఠన్వా యత్ర కుత్రచిత్, గతిరష్టాక్షరోనృణాం అపునర్భవకాంక్షిణామ్, అనుశాస్త్ర ప్రమాణముచే నీమంత్రము మోక్షకాములకవశ్యము స్వీకరింపతగినది.

నర, నారాయణ ఋషులరూపమున నారాయణుడే స్వయముగ నరునకు అష్టాక్షరీమంత్రమును మొదటగ యుపదేశించినట్లు తెలియుచున్నది. "వ్యక్తం హిభగవాన్ దేవః సాక్షాన్నారాయణః స్వయం అష్టాక్షర స్వరూపేణ ముఖేషు పరివర్తతే" భగవంతుడే మంత్రరూపమున చేతనుల వాక్కులందు వ్యాపించి యున్నాడని స్పష్టమగుచున్నది.

పంచాక్షరి యనగ శైవమంత్రమైనట్లు అష్టాక్షరి యనగ యీ వైష్ణవ మంత్రమే స్ఫురించును. దీనికిసాటియైనది మరొకటిలేదు.

"బహవోహి మహాత్మానః మునయః సనకాదయః అష్టాక్షరం సమాశ్రిత్య తేజగ్ముః వైష్ణవంపదం॥ సనకాది మునీంద్రులు జపించి తరించిన మహామంత్ర రాజము.

"దైవాధీనం జగత్సర్వం మంత్రాధీనంతుదైవతం తన్మంత్రం బ్రాహ్మణాధీనం, తస్మాత్ బ్రాహ్మణదైవతమ్" అను సిద్ధాంతముచే యోగ్యుడైన గురువునొద్ద యీమంత్రమును సంప్రదాయ బద్ధముగా స్వీకరించి, భక్తిశ్రద్ధలతో అనుష్ఠింపవలయును.

మంత్రము, మంత్రాధిష్ఠానదైవము, మంత్రమునిచ్చిన గురువు ముగ్గురు నొక్కటియే, అందుచే మంత్రమునిచ్చిన గురువు దైవసమానుడు. గురికలిగించి, గుర్తుచూపించి, తరణోపాయ మార్గమున నడపించుగురువు మనుష్యరూపములో నున్న భగవంతుడే.

"యథామంత్రే యథాదేవే తథా మంత్రప్రదౌగురౌ
త్రిషు భక్తిః సదాకార్యా సాహిప్రథమ సాధనమ్॥

అను శాస్త్రసూక్తిననుసరించి గురుముఖతః మంత్రమును స్వీకరించి యా గురుదైవమును భక్తితో భావించి జపించిన జన్మసార్థకమగును.

శ్రీ నారాయణుని పరిపూర్ణానుగ్రహమునకు పాత్రుడగును.

మచిలీపట్టణము
16-5-89

"ఆర్షవిద్యాభూషణ"
మల్లాప్రగడ శ్రీరంగారావు

విఖనస ముని యొక్క శిష్యులలో ఒకరైన మరీచి మహర్షి మోక్షప్రాప్తి విధానమును, మోక్ష భేదముల నిట్లు వివరించిరి.

ఈ దేహమునందు జీవి (ఆత్మ) ప్రవేశించి జన్మించిన తరువాత భార్యాపుత్రు లనెడి పాశములతో బంధింపబడి భగవానుని మాయచే మోహింప బడుటచే కామక్రోధలోభ మోహ మద మాత్సర్యము లనెడి అంత శ్శత్రువులచే ప్రేరేపింపబడి హింస మొదలైన అకృత్యముల చేయును. మరణము నొందిన తరువాత మరల మరల తిరిగి జన్మించుచు ఆయాజన్మలయందు చేసిన కృత్య ముల ఫలితములను స్వర్గ, నరక లోకములయందు అనుభవింపుచు సంసార సాగ రమునుండి తరింపలేక నిస్సహాయుడై యుండును. అట్టితరి తరణోపాయ ముగ భగవంతుని ఆశ్రయించి భక్తితో శ్రీమన్నారాయణుని ఉపాసింపవల యును. ఆయుపాసనమువలన, భక్తులయందుగల దయచేత భక్తుని రక్షింప వలయుననెడి వాత్సల్యముతో శ్రీమన్నారాయణుడు తన మాయ నుండి విడ తీయును, అనంతరము ఆత్మ బాగుగా జ్ఞానమార్గమున ప్రవేశించును. తరువాత తన ఆశ్రమ (బ్రహ్మచర్యాది) ధర్మములతో కూడినవాడై భగవదారాధనమును చేయును. అట్టి యారాధనా ఫలితముగ సంసార సముద్రమునుండి తరింపబడిన వాడై పరమాత్మయగు నారాయణుని దర్శింపగలుగును. ఆ పరమాత్మ తిరిగి జన్మలు లేకుండునట్టి దివ్యలోకమును పొందించును. అప్పటికి జీవి ధన్యతను పొందును. అదియే మోక్షము. ఆ మోక్షము జీవి చేసిన ఆరాధనానుసారము నాలుగు రకములుగా యుండును. అవి సాలోక్యము, సామీప్యము, సారూ ప్యము, సాయుజ్యము లనెడి నామధేయములు గలవి. సాలోక్యము ఆమోద లోకప్రాప్తి, సామీప్యము ప్రమోదలోకప్రాప్తి, సారూప్యము సమ్మోదలోక ప్రాప్తి, సాయుజ్యము వైకుంఠలోక ప్రాప్తి అయియున్నది. మోక్షము అనగా ఎల్లప్పుడు ఆనందముతో నిండియుండి, అమృతరసమును త్రాగినవానివలె ఎల్ల ప్పుడు తృప్తిగాయుండి (ఆకలిదప్పులు లేకయుండి) పరమాత్మయొక్క సేవను నిరంతరము చేయుచు పరంజ్యోతియందు ప్రవేశించుట "తద్విష్ణోః పరమం పదం సదాపశ్యన్తి సూరయః" అనెడి వేదవచనము ప్రకారము ఈ మార్గము ద్వారాకాక వేరొకమార్గము ద్వారా మోక్షమును పొందలేరని గట్టిగా వక్కాణించి యున్నారు. (88 పటలం)

అష్టాక్షర, ద్వాదశాక్షరములచే భగవదారాధనాధికారము

శ్రీ మహాభారతమునందు యుధిష్ఠిర ప్రశ్నము, శ్రీ భగవానుని సమాధానము : యుధిష్ఠిర :– కథం త్వమర్చనీయోసి మూర్తయః కీదృశాశ్చతే। వైఖానసాః కథం బ్రూయుః కథం వా పాంచ రాత్రికాః 89। శ్రీ భగవాన్ :– శృణు పాండవ మత్సర్వమర్చనాక్రమ మాత్మనః। స్థండిలే పద్మకంకృత్వాచాష్టపత్రం సకర్ణికం ॥90॥ అష్టాక్షరవిధానేన హ్యథవాద్వాదశాక్షరైః। వైదికైరథవా మంత్రైర్వా మమసూక్తేన వా పునః ॥91॥ స్థాపితం మాం తతస్తస్మిన్ అర్చయిత్వా విచక్షణః। పురుషంచ తతస్సత్యం అచ్యుతంచ యుధిష్ఠిర ॥92॥ అనిరుద్ధం చ మాం ప్రాహుర్వైఖానస విదోజనాః। అన్యేత్వేవం విజానన్తి మాం రాజన్ పాంచరాత్రికాః ॥93॥ వాసుదేవం చ రాజేంద్ర సంకర్షణమథాపివా, ప్రద్యుమ్నంచా నిరుద్ధంచ చతుర్మూర్తిం ప్రచక్షతే ॥94॥ ఏతాశ్చాన్యాశ్చ రాజేంద్రసంజ్ఞాభేదేన మూర్తయః। విద్ధ్యనర్థాన్తరా ఏవం మామేవం చార్చయేద్బుధః ॥95॥ (అశ్వమేధిక పర్వణి అనుగీతా అధ్యాయం 109) ఈ ప్రమాణములననుసరించి వైఖానస, పాంచరాత్ర అనుయాయులందరు అష్టాక్షరీ, ద్వారశాక్షరీ, పురుషసూక్త (మమసూక్త) విధానములతో పరమాత్మ నర్చింపవచ్చును. ఈభగవద్వచనప్రకారము అష్టాక్షర మంత్రము జప, హోమ, విధానములయందేగాక అర్చనకు కూడ ప్రశస్తమని స్పష్టమగుచున్నది. మిగిలిన శ్రీమన్నారాయణ భక్తులెల్లరు కూడ వారివారి సాంప్రదాయములబట్టి పైవిధానము ననుసరించి స్వగృహార్చనా బింబములకు నిత్యము అర్చన జరుపుకొనుటయందు ఎట్టి సందియము లేక పూజింపవచ్చును.

సంకలన విధానము - దశాంగముల ఆవశ్యకత

సకల దేవతలకున్ను శాబర మంత్రములనియు, మహామంత్రములనియు రెండు రకముల మంత్రములుండును. శాబర మంత్రములు అనుపనీతులు స్త్రీలు సర్వజనులు పఠింతురు. అవి కొన్ని హిందీ మొదలైన భాషాంతర శబ్దములతో కూడ కలసి యుండును. వాటి జప ఫలితములు ఐహికములు, తాత్కాలికములుగా మాత్రమే యుండును. అనగా విభూతిని మంత్రించి యిచ్చుట, ఏదైనా స్వల్ప గ్రహదోష నివారణములుగా మాత్రమే ఉపయోగపడుచుండును. ఆముష్మికములకు పనికిరావు. ఇక మహామంత్రములు. వానిని గురు ముఖతః ఉపదేశమును పొంది సక్రమపద్ధతిని జపించిన ఐహికాముష్మికఫలప్రదములుగా యుండును. మంత్రముపదేశించుటకు మోక్షార్ధికిగాని, లౌకికభాగ్యాదుల కాంక్షించు వానికిగాని గురువు కావలయునా? యన్న ప్రశ్నకు సమాధానము రోగగ్రస్తునకు వైద్యుడు కావలయునా? యన్నట్లుండును. నారాయణ సంహితా 3వ అధ్యాయమునందలి విషయం. సర్వవిధ ఫలముల నిచ్చునట్టి సర్వదేవతల మంత్రములున్ను గురుముఖతః విని ఉచ్చరించినవి సత్ఫలితముల నిచ్చును. పుస్తకము చూచి పఠించినవి, ఇతరులు ఉచ్చరించుచున్నప్పుడు విని పఠించిన విన్ని సత్ఫలితముల నీయకపోగా అనర్ధదాయకములుగా యుండును. "ఈశ్వరో గురురాత్మా" అను వాక్యము ప్రకారము పరమాత్మ, గురువు, ఆత్మ, యివి భిన్నములు గావు. అందువలన అన్ని మంత్రములు గురువునుంచి పొందవలసినదేగాని వేరుమార్గము పనికిరాదనుట సిద్ధము.

అట్టి మహామంత్రములు అన్నిటికి పంచాంగములు, అష్టాంగములు, దశాంగములు వుండును. (1) పంచాంగములు :- హృదయం, కవచం, మాలా అస్త్రంవై పంజరం తథా (2) అష్టాంగములు :- న్యాసం, ధ్యానంచ, మంత్రంచ, గాయత్రీ మాలికా తథా । హృదయం పంజరం ప్రోక్తం కవచంచ తథాష్టకం (పాఠాన్తరం) న్యాసం, ధ్యానం, చ మంత్రం, చ గాయత్రీ, మాలికా, తథా । కవచానుష్టుభౌ, యంత్రం, అంగాన్యష్ట మనోర్మనె (3) దశాంగములు:- ఋషిశ్ఛందో దైవతంచ బీజం శక్తిశ్చ కీలకం । న్యాసం, ధ్యానం పంచపూజా గాయత్రీతి దశాంగకం । స్తోత్రం చ దండకం చైవ పఠనీయౌ దశాంగకే ॥

ఈ శ్లోకముల సారాంశమునుబట్టి 1. హృదయము 2. కవచము 3. మాలా 4. పంజరం 5. అస్త్రము 6. గాయత్రీ 7. అనుష్టుప్ 8. దండకం 9. స్తోత్రము 10. యంత్రపూజా అనునవి ముఖ్యములుగా కనుపించుచున్నవి. ఋషి, ఛందస్సు, దేవత, కీలకం, అంగన్యాస కరన్యాసములు, పంచపూజా, గురుధ్యానము, అనునవి ప్రతిమంత్రమునకు ముఖ్యావశ్యకములై మంత్రజపమునకు పూర్వమే చెప్పవలసియున్నది గాన వాటిని గూర్చిన ప్రత్యేక ప్రసక్తి లేదు.

వీట్లయొక్క పఠనాక్రమమును గూర్చిన విధి విమర్శలు, కల్పలక్షణం, లభ్యముకాలేదని "ఆముఖం" లో విన్నవించినాను. శ్రీగురువరేణ్యులొసగిన శ్రీహయగ్రీవ ఉపాసనా క్రమమందలి విధానము ఇట్లున్నది. "హృదయం పంజరం జప్త్వా కవచంచ తథోపరి । మాలామంత్రం తతోచ్చార్య దండకం తదనంతరం మూలమంత్రం జపేత్పశ్చాత్ స్తోత్రమానుష్టుభం తథా । జపాద్దశాంశం గాయత్రీం పశ్చాదస్త్రం సుసంపఠేత్ । యంత్రస్య పూజా సహితం దశాంగానాం క్రమం తథా ॥ ఇందు దశాంగముల వినియోగము మూల మంత్ర జపమునకు పూర్వాపరములయందు విధిగా గానవచ్చుచున్నది. దేవీభాగవతె, గాయత్రీ కవచె "జపారంభేచ హృదయం జపాంతె కవచంపఠేత్" అని యున్నది. మిగిలినవాని విషయములు లేవు. కొన్ని పాఠములయందు "జపారంభేచ హృదయం జపమధ్యేతు పంజరం । జపాంతే కవచం పశ్చాత్ మాలాఖ్యమితి విశ్రుతం । స్తవాదికం తతో వక్ష్యే జపాది ఫలసిద్ధయే" అని యున్నది. ఇందు అస్త్రాదుల విషయంలేదు. జపమధ్యే అనునది వివరం తెలియదు. కొన్నిటికి పూర్వాంగ, ఉత్తరాంగ మంత్రములు కలవు. నాకు లభ్యమయిన వానిలో ఆ వివరం తెలియదు. అందువలన పైనుదహరించిన గురు వరేణ్య అదేశానుసారం వీట్లను కూర్చియున్నాను. ఎవరివద్దనైనా కల్ప లక్షణాదులు వున్నయెడల దయతో వానిని నాకు ప్రసాదించిన మలికూర్పుయందు వానిని అనుసరించగలను.

హృదయ పంజరాదులయొక్క ఆవశ్యకత్వము, ముఖ్యత్వము గూర్చి వివరింతము. హృదయము :- హ్రియతే విషయైః ఇతి హృదయం. విషయాదులతో హరింపబడునది. మనస్సు, అభిప్రాయము, హృదయకమలం అని అర్ధములు, ఉపనయనమునందు గురువు శిష్యుని, వివాహమునందు భర్త భార్యను శాశించు మంత్రము "మమ హృదయగ్ం హృదయం తే అస్తు" అనగా నా

మనస్సు అభిప్రాయముతో నీ మనోభిప్రాయములు ఏకీభావములుగా వుంచవలసినదిగా శాసించును. ఇచట సాధకుడు యీ హృదయమంత్ర పఠనము చేయుచు పరమాత్మ హృదయము (మనస్సు) తన మనస్సును పరమాత్మపై పునకు ధ్యాన రూపములో నిమగ్నమై యుండునట్లు ప్రార్థించుట ప్రధానాంశము. ఇందువలన దేవ, సాధకుల హృదయములు ఏకీభావప్రాప్తి కలుగును. ఇది సాయుజ్య మోక్ష సాధనము.

పంజరము :- గవుసెన, బురకా. వీణ మొదలగు వానిని భద్రముగా నుంచు వానిమీద ఒర అని అర్థములు. మనము చిలుక మొదలైన పక్షులను, కోడి మొదలైనవానిని శత్రుబారినుండి రక్షించుటకై వానిని పంజరాదులలో సురక్షితముగ నుంచ గలుగుచున్నాము గదా! అట్లే యీ పంజరమంత్రపఠనము వలన పరమాత్మ కరుణ మనచుట్టు ఆవరించి గవుసెనవలె ఏర్పడి శత్రువుల బారినుంటి మనలను సురక్షితముగా ఎల్లపుడు రక్షించుచుండును. పరమాత్మ తన రక్షణలో మనల కాపాడుచుండుటకై పంజర పఠనము ఆవశ్యకము. ఇది సామీప్య మోక్ష సాధనము.

కవచము :- కం వాతం వంచయతీతి కవచః. గాలిని బట్టునది. వర్మ, తను త్రాణం, ఉరశ్ఛదః, బొందలము, అని అర్థము. శరీరమునకు లోహాదులచే నిర్మించబడిన కవచములను ధరించి యుద్ధాదులయందు శత్రువులచే ప్రయోగింపబడిన అస్త్ర శస్త్రముల బారినుంచి రక్షించుకొనుట మనలకు తెలిసిన విషయమే. తెలుగులో (అంగి) అంగరక్షణి అందురు. చొక్కా, కోటు మొదలగునవి. వీట్లను ధరించిన వారికి చలిగాలి, దుమ్ము వగైరాలనుంచి తాత్కాలికముగా మాత్రమే రక్షణ కలుగును. ఆధునికులు Bullet Proof Coat (బుల్లెట్ ప్రూఫ్ కోటును) ధరించుచున్నారు. అదియును ధరించిన భాగమును మాత్రమే కాపాడగలదు. ఈ మంత్రపూతమైన కవచమును పఠించినవారికి సర్వాంగములకు కూడ యితరులచే ప్రయోగింపబడిన అస్త్ర శస్త్రాదులనుంచి శాశ్వతముగా రక్షణ పొందునవకాశము గలదు. ఇందు శ్రీమన్నారాయణుడు మనయొక్క ప్రతి అవయవమును, దశ దిశలనుంచి కాపాడుగాకయని ప్రార్థించుట ముఖ్యాంశము. ఇది సారూప్య మోక్ష సాధనము.

మాలామంత్రము :- మాం లక్ష్మీం లాతీతి మాలా. లా దానే, కంఠాభరణము, పూదండ, అని అర్థములు. సాధారణ పుష్పమాలను ధరించుటయే

ఐశ్వర్యప్రదము, మంగళప్రదము అయి యుండగా మంత్రమాలను సదా ధరించుట వలన ఎనలేని సుఖశాంతులనుకూడ మంత్రాధిదేవత ప్రసాదించుననుట యందు అతిశయోక్తి లేదు. అక్షమాలాదులను (తులసిపూసలు, తామరపూసలు) సదా ధరించుటవలన యమభటులు దగ్గరకు రారు. విష్ణుదూతలు వచ్చి సాక్షాద్వైకుంఠమునకు తోడ్కొని పోవుదురనిగదా మనము అక్షమాలలు ధరించునది. అట్టితరి శ్రీమన్నారాయణనామమయమైనట్టి మంత్రమాలను అనిశము పఠించువానికి విష్ణులోకప్రాప్తియే గలుగుననుటయందు అతిశయోక్తి ఎంతమాత్రము లేదు. ఈ మాలా మంత్రమును కించిత్ శుచిపరుడై ఎల్లప్పుడు మణిమాలా ధారణమువలె పఠించుచుండవచ్చును. ఇది సాలోక్య మోక్ష రూపము.

అస్త్రము :- అస్యత ఇత్యస్త్రం. అసుక్షేపణే. దేహాదులమీద చిమ్మబడునది. ఆయుధం, శస్త్రం, అస్త్రం, ప్రహరణం, మంత్రమూలకముగా ప్రయోగించు ఆయుధవిశేషము. అని అర్థములు. యుద్ధాదులయందు ప్రయోగించు బ్రహ్మాద్యస్త్రములు అనగా సాధకుడు తత్తదస్త్రాధిదేవతా మహామంత్రముల జపించి దేవతాసాక్షాత్కారములబడసి వారి అనుగ్రహముల బొంది అదను వచ్చినపుడెల్ల ఆ అస్త్రమంత్రములచే మంత్రించిన బాణాదుల శత్రువులపై విసరుట. వదలబడినది మామూలు బాణమైనను ఉచ్చరింపబడిన దేవత దానిపై నధిష్ఠించి శత్రు సంహరణముచేయువరకు వెనుదీయక వెంబడించి విజయము సాధించును. అట్టి అస్త్రములు అన్నిటియందు "శ్రీమన్నారాయణాస్త్రము" మ ఖ్యాతిముఖ్యమై యొప్పుచున్నది. దీనిని ప్రతిఘటించు అస్త్రము మరేదియు లేదు. ప్రపత్తియే (లొంగినట్లు వప్పుకుని నారాయణుని దాస్యము చేయుటయే) ఆత్మరక్షణకు మార్గము. యీ అస్త్రపు బారినుండి రక్షించుకొనవలెనన్న ఓటమిని ఒప్పుకునుటయే సులభ మార్గము. ఇంత ప్రభావముగల అస్త్రమంత్రమును జపించి సాధించుమనుట అన్యులపై ప్రయోగించుటకు మాత్రము కాదు. ఇతర శత్రుల బారినుంచి ఆత్మరక్షణకు మాత్రమే యుపయోగింపవలయును. అనగా కత్తికి ఇరువైపుల పదునుయున్నట్లు యీ అస్త్రమును శత్రులపై ప్రయోగించుట, శత్రుకృత క్రియలనుంచి రక్షించుకొనుట రెంటియందు సమర్థముగా యుండును. చేతి యందు ఆయుధములను ధరించిన దేవతలు వానిని ఎల్లప్పుడు త్రిప్పుచూ యుండరు. చక్ర చేతియందు ధరించినవాడు ఎల్లపుడు విసురుచూ యుండడు. అట్లే యీఅస్త్ర మంత్రమును సాధించి యుంచుకొనవలయును, అవసరములందు

మాత్రమే ఆత్మరక్షణకు, పరసహాకారమునకు ఉపయోగించి సత్ఫలితముల పొందవలయును. అట్లగాదేని పిచ్చివాని చేతియందలి ఆయుధమై తనకే నష్టము కలిగించు ప్రమాదమున్నది. సాధన చాల అవసరము. దేవతాప్రసన్నత సుఖము నిచ్చును.

ఇది పంచాంగముల ఆవశ్యకత వాని ప్రాముఖ్యము. దశాంగములలోని ఋషిఛందస్సు, దేవత, బీజం, శక్తి, కీలకం, యివి ప్రతిమంత్రమునకు నిర్ణయింపబడియున్నవి. వానిని ఉచ్చరింపకుండ మంత్రజపము లేదు. అజ్ఞానము వలన ఉచ్చరింపకుండ జపించిన సత్ఫలితములు రావు. ఈ విషయము శాస్త్ర సిద్ధము. గాన వానిని బాగుగా తెలుసుకుని మంత్రజపారంభమునందు ఉచ్చరింపవలయును.

న్యాసము :— కరన్యాసము, అంగన్యాసము, దేహన్యాసము మొదలైనవి. "నా విష్ణుః విష్ణుమర్చయేత్" "నా రుద్రో రుద్రమర్చయేత్" అనెడి ధర్మమునకు భావము. "యథా దేహే తథా బేరే న్యాసకర్మ సమాచరేత్" అనగా న్యాసములన్నియు మన దేహమునందు, అట్లే విగ్రహ, యంత్రములందు కూడ చేసిన యెడల తాను రుద్రునియొక్క, విష్ణునియొక్క అనుగ్రహముతో తద్దేవతల నర్చించుటకు అహ్వానములో అర్హుడగుచున్నాడు. అట్లే మంత్రజపమునకు ముందు న్యాసములు చేసుకున్న ఆ మంత్రజపమునకు అర్హుడు కాగలడు.

ధ్యానము :— న్యాసానంతరము చేయవలయును. ధ్యానమునందు ఒక ఉపాస్య దేవతాస్వరూపవర్ణనము, కరచరణాదుల విన్యాసము, హస్తధారణాయుధ వివరములు మొదలైనవి యుండును. అర్థము నెరిగి ధ్యానశ్లోకముల చదువుచూ దేవతారూపమును మన కనుల ఎదుట నిలబెట్టుకున్నట్లు (ఫొటో లేక విగ్రహము మాదిరిగా) భావించుచు మంత్రజపపరిపూర్తివరకు మనస్సుతో తద్రూపమునే తలంచుచు జపముచేయవలయును. అందులకుగాను 3వ పేజీలోని ధ్యానశ్లోకమునకు అర్థము వివరించుచున్నాను. సవ్యం పాదం .... వైకుంఠనాథః" ఎడమ కాలును చాపి, ఆశ్రయించినవారి పాపముల నశింపచేయునట్టి కుడికాలును కొంచెము ముడుచుకుని, ఎడమచేతిని చాపిన కాలుపై నుంచి, కుడిచేతిని పాన్పయైన శేషుని పడగదగ్గర తన తలక్రింద ఉపధానము (దిండు) వలె నుంచి, పడుకుని, తక్కిన రెండు చేతులతో శత్రుసంహారమునందు సమర్థవంతములైన శంఖ చక్రముల ధరించి, లక్ష్మీదేవి పాదసన్నిధిని చేరి పరమాత్మయందలి ప్రేమతో

తాను పాదసేవ చేసిన యడల స్వామికి ఏమి నొప్పి తగులునో యనెడి భయముతో తన మృదువైన కరకమలములతో స్వామిపాదము లొత్తుచుండ సమస్తాభరణముల ధరించి కనులకు యింపైన రూపముతో నొప్పుచు తనను ధ్యానించు జనులకు మోక్షమును, సంతోషమును కలుగచేసి రక్షించుటయే తన ధ్యేయముగా నెంచు వైకుంఠనాధుడను పేరుగల ఆ లక్ష్మీనారాయణులకు నా మనోవాక్కాయ పూర్వకముగా నమస్కారముల నిడుచున్నాను. ఆయన మనకు జయము కలిగించుగాక యని భావముతో ధ్యానము చేయవలయును. అటుట స్వామికి మానసిక పూజారూపములో పంచపూజ చేయవలయును. (4వ పేజీలో చూడుడు.) మహామంత్రానుష్ఠానము తరువాత తత్ దేవతా గాయత్రీ మంత్రమును జపసంఖ్య యందు పదవ వంతు జపించవలయును. అనుష్టుప్ మంత్రము ప్రతి దేవతకు యుండును. ఇది ముప్పదిరెండు అక్షరములతో కూర్పబడిస్వామివర్ణనముగాని మన కోర్కెల తీర్చవలయునని గాని (కామ్యము) అర్ధములతో నుండును. దీనిని అనుపనీతులు మొదలైన వారందరుకూడ ఉపదేశము పొంది శుచితో నుండి ఎల్లపుడు జపింపవచ్చును.

యంత్రము :— శబ్దార్ధము - "యదృచ్ఛయా ప్రవృత్తాని భూతాని స్వేనవర్త్మని నియమ్యాస్మిన్ నయతి యత్ తద్యన్త్రమితి కీర్తితం" సమరాంగణ గ్రంథం" మనోరథాక్షరాణ్యత్ర నియన్త్ర్యన్త తపోధనాః। కామక్రోధాది దోషాన్వా దీర్ఘదుఃఖనియన్త్రణాత్॥ యంత్రమిత్యాహుః ఇతి॥ యథామంత్రో దేవతారూపః అత ఏవేష్టసాధన క్షమం భవతి యే సాధయన్తి తథా మంత్రమయ శరీరస్య యంత్రస్య పూజనాత్ యిష్ట సాధనం భవతి॥ శారదాతిలకం 14 పటలం॥ తమ మార్గములయందు యధేచ్ఛగా తిరుగు దేవతలను, భూతములను దీనియందు స్థిరముగా నుండునట్లుగా నియమించి వారి వారి బీజాక్షరములను యిందు లిఖించి దేవతలనిందు నియన్త్రిణ చేయుటచే దీనికి యన్త్రిమని తపోధనులైనవారు నామధేయమిడిరి. కామక్రోధాది అరిషడ్వర్గమును, గొప్పవైన దుఃఖదోషములను, దూరముగా పోగొట్టి సమస్త ఆయురారోగ్యైశ్వర్యముల నొసగుటకై యిందు సాధ్యాదులు నియన్త్రిణ చేయుటచే కూడ యన్త్రినామధేయము సార్ధకమైనది. యంత్రమునందు ప్రాణము, శక్తి, పధాన దేవతాబీజము. కనులు, చెవులు వశ్యమును, సాధనను తెలుపు బీజములు మంత్ర యంత్ర గాయత్రీలు, ప్రాణప్రతిష్ఠామంత్రము పంచభూతముల

సంబంధబీజములు, దిక్పాల బీజములు శాస్త్రోక్తమార్గములో లిఖించియుండును. మంత్రము దేవతారూపమై ఎట్లు సాధకులకు ఉపయోగపడుచున్నదో అట్లే మంత్రమయ శరీరముగా ఏర్పడిన యంత్రముకూడ సాధకులకు యిష్టసాధనము చేయగలదు. అందువలన జపానంతరం యంత్రపూజ కూడ తప్పక చేయ వలయును.

మంత్రము పదేశించుటయందు సద్గురువులు అర్వణము చూచి మాత్రమే యోగ్యాయోగ్యతల నెరిగి మంత్రదానము చేయుదురు. కొన్ని మంత్రములకు అర్వణమవుసరము లేదు. ఈ నారాయణమంత్రమునకు అర్వణంచూచు అవు సరంలేదు. కాన మంచి శిష్యులందరకు ఉపదేశింపవచ్చును. వేదోక్తం- దక్షిణ మార్గము- తంత్రోక్తం వామమార్గము అని శాస్త్రములందు నిర్దేశింపబడినది. నారాయణమంత్రము సర్వవేదసారమనియు సర్వోపనిషన్మూలమనియు నారా యణోపనిషత్తుయందే యున్నది.

(నారాయణసంహిత) ఈ నారాయణమంత్ర కల్పమును సాంగోపాంగముగ విస్తరించి చెప్పుటకు నూరుసంవత్సరములు చెప్పినను పూర్తిగా చెప్పలేను. అందు వలన కించిన్మాత్రము చెప్పుచున్నాను వినుము అని భగవద్వాక్యము. ధర్మార్థ కామమోక్షములకు యిది ఒక్కటియే సాధనము. యీ మంత్రజపహోమముల వలన అనేక సిద్ధులు ప్రాప్తించును. ప్రతికల్పమునందును ఏయే మంత్రములకు ఏయే సిద్ధులు గలవో అవి యన్నియు యిందేయున్నవి. షడంగములు, వేద ములు అన్నియు యిందేయున్నవి. జన్మరాహిత్యముగోరు మోక్షార్థులకు గతి యైన మంత్రమిది యొక్కటియే. దేహత్యాగము చేయు సమయమున యీ మంత్రము నొక్కమారు ఉచ్చరించినను యితరులెవ్వరు పొందనలవికానట్టి వైష్ణవ స్థానమును (విష్ణులోకం=వైకుంఠం) ఏ వ్రతములతో పనిలేకనే సాయుజ్య మోక్షమును, పొందగలరని పరమాత్మయే అనుగ్రహించియున్నారు. (1 అధ్యా.) "మననాద్ధ్యాయతే యస్మాత్తస్మాన్మంత్రః ప్రకీర్తితః" మనస్సు నందు విరామములేక ఆవృతముగా తలచునదిగాన మంత్రమను పేరుతో వ్యవహరింపబడుచున్నది. ఒక వస్తువు ఒకేచోట విరామము లేక ఘర్షణ పొందిన యెడల ఉష్ణము ఉత్పన్నమగును. (పట్టుగుడ్డపై గాజుకడ్డీని ఘర్షణము కావించి చూడుడు.) అట్లే ఒకే పరమాత్మ స్వరూపముపై మనస్సునుంచి

మంత్రమును విరామము లేకుండ నుచ్చరించుచున్న (జపము చేసిన) వేడి (తపనము) ఉత్పన్నమగును. తపస్సు అని దీనినే అందురు. ఇట్లు తపమాచరించుట వలన ధ్యేయపదార్థమైన పరమాత్మ మన సంకల్పముల నెరవేర్చును. అయన జగత్పిత. అందువలన పుత్రులమైన మన ప్రార్థనల నందుకొని మన యోగక్షేమములనాయనయే వహించి అర్థముల నిచ్చును. "ఏతన్మంత్రం సాక్షాద్విష్ణు ముఖాచ్చ్యుతం" (కాశ్యప జ్ఞానకాండ 106 అధ్యా.) అందువలన యిది వేద సమానము. వేదోక్తము. దక్షిణమార్గమైనది.

గాయత్రీ మంత్రోపదేశము తరువాత ఏ కారణముననైనను గాయత్రీ మంత్రజప లోపము కలుగవచ్చునని యూహించి శిష్య (పుత్ర) రక్షణమును తలచి సద్గురువులు తత్ప్రాయశ్చిత్త రూపమైన శ్రీమదష్టాక్షరీ మంత్ర జపమును ఉపనయన సమయమందే ఉపదేశించుట సర్వజన ప్రసిద్ధమైయున్నది. (42వ పేజీ). కర్మలోప ప్రాయశ్చిత్తార్థం మోక్షార్థంచ అష్టాక్షర మవశ్యం జపేత్. (43 పేజి) అని సర్వాధికారములయందు గట్టిగా చెప్పియున్నారు. అందువలన సర్వజనులు తప్పక ఉపదేశమునుపొంది నియమముతో మంత్రజపము, దశాంగ పఠనము, యంత్రారాధనము చేసి శ్రీలక్ష్మీనారాయణుని కృపకు పాత్రులు కాగలందులకు యీ కూర్పును యథాశక్తిని కూర్చియున్నాను.

తంత్రోక్తములై వామమార్గములుగా నిర్ణయింపబడిన శాబరాది మంత్రములు మోక్షమీయజాలవు. ఐహికములుగా మాత్రముపకరించును. అవి జంతుబలులు, మద్యపాన యుతములైన మార్గములలో ప్రవర్తించు మంత్రములు వర్జనీయములు.

"నదేవా యష్టి మాదాయ రక్షంతి పశుపాలవత్। యంతు రక్షితు మిచ్ఛన్తి సుబుద్ధ్యా యోజయన్తితం।" పశుపాలకుడు చేతియందు కర్రను ధరించి పశువుల నదలించి మార్గమునందు పెట్టునట్లుగా దేవతలు చేయరు. ఎవరిని మంచిమార్గమున నడిపింపనెంతురో వారికి దైవపూజా, జపాదులైన మంచిబుద్ధుల పుట్టింతురు. అందువలన మనము సన్మార్గమున ప్రవేశింతుము. అరణి యందంతటను అగ్నియున్నను మథన చేయనిదే అగ్ని లభించుటలేదు. అట్లే శ్రీమన్నారాయణుడు విశ్వవ్యాపియై యున్నను ధ్యానజపమథనముచే మనకు దృగ్గోచరుడై అపవర్గ (మోక్ష) ప్రాప్తి కలిగించును. గాన జపము అత్యంతావశ్యకమై యున్నది.

సకల దేవతల గురించిన తాపినీ ఉపనిషత్‌లు చాల కలవు. తాపినీ ఉపనిషత్ అనగా ఆయా దేవతలయొక్క ప్రధానమంత్రములు వానికి పూర్వాంగ ఉత్తరాంగ మంత్రములు ఆవరణ అర్చనా దేవతాదుల నిరూపణము వాని అంగన్యాస, కరన్యాస దేహన్యాస విధానములు, గాయత్రీ అనుష్టుప్ మంత్రములు, యంత్ర మంత్రోద్ధారములు, కవచ మాలాదుల నిరూపణం వాని ఫలితములు మొదలైనవి నిర్దేశించునది. అట్టి నారాయణ అష్టాక్షరీ తాపినీయోపనిషత్ 46వ పేజీలో ప్రకటించినది పూర్వ తాపినీ 6ఖండలు ఉత్తర తాపినీ 3 ఖండలు Unpublished Upanishats (అన్ పబ్లిష్డ్ ఉపనిషత్స్) అను పేరుతో చౌఖాంబా పబ్లికేషన్సు వారిచే ప్రకటింపబడిన దానినుంచి గ్రహించితిమి.

ఈ మంత్రానుష్ఠానం, పూజ ఎవరెవరు చేయవచ్చును ?

శ్లో॥ "బ్రాహ్మణైః క్షత్రియైర్వైశ్యైః శూద్రైశ్చ కృత లక్షణైః। అర్చనీయశ్చ సేవ్యశ్చ నిత్యయుక్తైః స్వకర్మభిః। సాత్త్వతం విధి మాస్థాయ గీతస్సంకర్షణేనయః।" భారతె పాంచరాత్ర ప్రస్తావ సమయె ॥ అని ద్విజేతర సాధారణ చతుర్వర్ణములవారిచేత కూడ నీఅర్చన విధానము చెప్పబడినట్లు కలదు. ఎవరి కుల సాంప్రదాయాచారముల ప్రకారము వారు, వారి నిత్యకర్మలతో కూడియుండి పరమాత్మ సేవయు అర్చనమును చేయవచ్చును. "యో బ్రహ్మాణం విదధాతి పూర్వం యో వై వేదాంశ్చ ప్రహిణోతి తస్మై। తగ్ంహ దేవమాత్మ బుద్ధి ప్రకాశం ముముక్షుర్వై శరణమహం ప్రపద్యే ॥ అనగా "పూర్వము చతుర్ముఖ బ్రహ్మను సృజించి అతనికి వేదము లొసగినట్టి ఆత్మబుద్ధి ప్రకాశకుడగు భగవానుని ముముక్షువునైన నేను శరణు వేడుచున్నాను." అని శ్వేతాశ్వతరోపనిషద్వాక్యములను స్మరించుచు హరిచరణములందు సన్న్యాసాశ్రమీయుడు ప్రపత్తి చేయవలయునని భావము. ఇందువలన హరిచరణ ప్రపత్తి శ్రుతి సిద్ధమని విశదమగుచున్నది. సర్వేశ్వరుడగు నారాయణుడు తనకు స్వభావభూతయై త్రిగుణాత్మికయు, సర్వభూతమోహినియునగు మాయను దాటుట ఎట్టివారికైనను దుర్ఘటముగా నిర్ణయించి, అట్టి మాయను దాటవలయునన్న "సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య" ఇత్యాది చరమ వాక్యోక్తరీత్యా సర్వాత్మనా తనయందే ప్రపత్తి చేసినవారు మాత్రమే ఆ మాయను దాటి మోక్షమును చూరగొనవచ్చునని ఉపదేశించిరి. నారాయణ స్వరూపుడగు తనను మూఢులు, పాపకర్ములు, నరాధములు, మాయచే జ్ఞానము కోలుపోయినవారు, అసురులు, తన చరణారవిందముల

శరణింపరని, ఆయా కాయములచే జ్ఞానమును కోలుపోయినవారు అన్య దేవతల శరణింతు" రని భగవానుడు శాండిల్య గీతయందు కఠినముగా చెప్పియున్నారు. నిర్ణయసింధు :- యతి ధర్మ నిర్ణయమున త్రికాల హరిపూజయు, తచ్చరణ ప్రపత్తియు ధర్మశాస్త్రమున విధించియున్నది. బ్రహ్మచర్య, గృహస్థ, వానప్రస్థ (యతి) సన్న్యసాశ్రమ స్వీకారులకు కూడ యీ శ్రుతిసిద్ధమైన నారాయణ జపము, ప్రపత్తియే తారకము. అందువలన చతుర్వర్ణములవారు, చతురాశ్రమ ములవారు కూడ వారి వారి విధ్యుక్త ప్రకారము అనుష్ఠాన, పూజా, ప్రపత్తులను ఆచరింపవచ్చును.

సకల జీవులు కాంక్షించవలసిన మోక్షము నిచ్చువారెవరు?

"మోక్షమిచ్ఛేజ్జనార్దనాత్" అనినందువలన మోక్షమును శ్రీమన్నారయణు డొక్కడే యీయగలడు గాన ఆయన నుంచియే మోక్షమును కోరవలసియున్నది. నిఖిల ప్రపంచ సృష్టి స్థితి సంహారములకు నిదానమగు ఆ వస్తువు ఒక్కటే ననుటలో ఏ మతము వారికిగాని అభిప్రాయ భేదము లేదు. అట్టి ఏకైకవస్తువు !

శ్లో॥ యం శైవాః సముపాసతే శివ ఇతి బ్రహ్మేతి వేదాన్తినః
బౌద్ధాః బుద్ధ ఇతి ప్రమాణ పటవః కర్తేతి నైయాయికాః ।
అర్హన్నిత్యథ జైనశాసన రతాః కర్మేతి మీమాంసకాః
సోఽయంనో విదధాతు వాంఛిత ఫలం త్రైలోక్యనాథో హరిః ॥

ఆ హరియే భగవాన్ నారాయణుడనియు, విష్ణువనియు, వాసుదేవుడనియు చెప్పబడుచున్నాడు. విష్ణుశబ్దమునకు గల యసంఖ్యాకములగు పర్యాయ నామము లలో "నారాయణ" "వాసుదేవ" రెంటిని మాత్రము అర్థపౌష్కల్యము చేత అత్యంత ప్రధానమైనవిగా శ్రుతియే నిర్ణయించి యున్నది. ఆ విషయము తైత్తి రీయ మహానారాయణ ఉపనిషత్ నందు "నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి । తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్ ॥" అను మంత్రము చెప్పుచున్నది. నారాయణ వాసుదేవ విష్ణు శబ్దములు మూడును సమానార్థకములనియే యీ శ్రుతి అర్థము, అనగా యీ మూడు శబ్దములచే వాచ్యమగు పరమ తత్త్వము శ్రీహరియే. శౌనకః – హరిమేవ స్మరేన్నిత్యం కర్మ పూర్వాపరేష్వపి। ధ్యాయే న్నారాయణం దేవం స్నానాదిషు చ కర్మసు । అనియు, పశుర్మనుష్యః పక్షీవా యేచ వైష్ణవ సంశ్రయాః। తేనైవ తే ప్రయాస్యన్తి తద్విష్ణోః పరమం పదం॥

ఆ నారాయణుని పరమపదస్థాన ప్రాప్తి కావలయునన్న స్నానమునందు మొదలు అర్చన జప హోమ కర్మలన్నిటియందును నారాయణ నామ జపమే ముఖ్యావశ్యకము. నారాయణుడే మోక్షదాత. మరెవ్వరు కారు.

మరీచి మహర్షివారు దేవాలయ నిర్మాణాది ప్రతిష్ఠా, అర్చన, ఉత్సవ, ప్రాయశ్చిత్త, శాంతి కర్మలయందు సర్వత్ర యీ నారాయణాష్టాక్షరీ మంత్రమును ఉపయోగించి యీ మంత్ర ప్రాశస్త్యమును ముఖ్యత్వమును వెల్లడించిరి. అర్చనం పుష్పాంజలితోగాని పూర్తి కాదు. అట్టితరి "అష్టాక్షరేణ, ద్వాదశాక్షరేణ పుష్పాంజలిం దదాతి" (41వ పటలం) ఉత్సవ సమయె, "ఆచార్యో యజమానయుతః........ అరుణ నారాయణాద్యష్టాఽక్షర పారాయణంకుర్యాత్" (52వ పటలం) పూర్ణాహూతి సమయే "పంచ ప్రణామాన్ కృత్వాఽష్టాక్షరేణ పుష్పాంజలిం దత్వా (54 ప॥) పుష్పయాగ సమయె "ఆచార్య ఋత్విజస్సర్వే ప్రాగాది చతుర్దిక్షు – పరాత్పరతరం, గుహ్యాద్గుహ్యతరం, సర్వవేదార్ధసారభూతం, అష్టాక్షరం, ద్వాదశాక్షరం, విష్ణుగాయత్రీం జపన్తః పుష్పాంజలిం అష్టోత్తరశతం పాదతః దద్యుః ॥ (54 ప॥) యీ పై వాక్యములు చాల సమయములందు ఉపయోగించిరి. దివ్య అన్తరిక్ష భౌమములైన త్రివిధ అద్భుతములకు కూడ "చికిత్సా నాస్తి శాన్తిర్భవతి" అని. అష్టాక్షరేణాఽయుత, మష్టోత్తర సహస్రంవాఽభిమృశ్య" "బిల్వపత్రైర్రాజ్యాక్తైః అష్టోత్తర సహస్రం అష్టాక్షరేణ హుత్వా।" (72 ప॥) స్నపన సమయే "అష్టాక్షరేణ దేవస్య ఛత్ర చామర పరిచ్ఛదాదీని యోజయిత్వా" (47 ప॥) అనియు ఇట్లే పలుతావులందు (76 ప॥) సప్తాహం, నవాహం ద్వాదశాష్టాక్షరేణ జుహుయాత్ అనియు, అష్టాక్షరీ మంత్రమును జప, అర్చన, అభిమర్శన, పారాయణ, హోమ, పుష్పాంజలులయందు ముఖ్యముగా ఉపయోగించుటవలన ఈ మంత్రప్రయోజనము బహుళముగా గలదని గ్రహించవలసి యున్నది. ఇట్లే శ్రీ విఖనససూత్రమునందు కూడ నిత్యానుష్ఠానమునందు మొదలిడి సన్న్యాసాశ్రమ స్వీకార, విధుల వరకు సర్వక్రియలు అష్టాక్షరయుతముగానే విధించిరి. గ్రంథ విస్తరమగుటచే వానిని ఉదహరించుటలేదు. అసలు శ్రీ సూత్రమే దశవిధ హేతువుల వలన ఉత్కృష్టమైనదని నిరూపించుచు అందు "శ్రీమన్నారాయణైక పరత్వాత్" అని శ్రీమన్నారాయణుని ఒక్కరిని ఉద్దేశించియే, సర్వకర్మలు చెప్పినందున విఖనస సూత్రము గొప్పదైనదని శ్రీనివాస దీక్షితులవారే నుడివినందున ఆ విషయం

మరల యిచట వ్రాయజాలము. శ్రీమన్నారాయణ మంత్ర మహిమను వివరింప సహస్రవదనములుగల ఆదిశేషునకైనను అలవిగాదు. ఇట్టి మహిమను గుర్తించియే మన పూర్వాచార్యులు ఐక్యకంఠముగ అష్టాక్షరమును, తన్మంత్ర సిద్ధులగు పరమ భాగవతులను ఇట్లు కొనియాడియున్నారు.

"యత్రాష్టాక్షర సంసిద్ధో మహాభాగవతః స్థితః ।
న తత్ర సంచరిష్యన్తి వ్యాధి, దుర్భిక్ష తస్కరాః ॥

అర్థము :- అష్టాక్షర మంత్రము, ఆ మంత్రమును జపించు సిద్ధులు, ఎచట సంచరింతురో ఆచట వ్యాధులు, కఱువులు, దొంగలు సంచరింపజాలరు.

ఆత్రేయం 82 అధ్యా. సర్వశాన్తి విధియను శాంతికల్పమందు చెప్పబడిన విధానములలో కుంభావాహనం, అభిమర్శనం, హోమము, ప్రోక్షణము మొదలైన సర్వ సంస్కారములయందు అష్టాక్షరీ మంత్రమునే ఉపయుక్తపరచుట వలన యీమంత్రము యొక్క శాంతి మహిమను గుర్తింపవచ్చును.

సంకలనకర్త – అగ్నిహోత్రం శ్రీనివాసాచార్యులు

తారక (మను) మంత్రమును గూర్చిన ఆవశ్యక వివరణ

విద్యామూర్తి మఖండ చంద్ర వలయ శ్వేతారవింద స్థితం
హృద్యాభం స్ఫటికాద్రి నిర్మల తనుం విద్యోతమానం శ్రియా -
వామాఙ్క-స్థిత వల్లభాం ప్రతి సదా వ్యాఖ్యాంత మామ్నాయ వా
గర్థాఽనాదిమ పూరుషం హయముఖం ధ్యాయామి హంసాత్మకమ్ ॥
మనూనా మగ్రిమం శ్రేష్ఠం (ధ్యానేన) మననాత్ తారకం పరం ।
నారాయణ మహామంత్రం సిద్ధిదం మోక్షదం వరం ॥

ఈ నారాయణ మహామంత్ర మహిమను అస్మదాదులు వివరింపజాలరు. ఈ మహామంత్రమును మానవలోకమునగల సర్వజీవులు, స్త్రీ పురుష భేదము లేకను, వర్ణవిచక్షతలేకను, సర్వకాలములయందును, స్మరించి తరించగలదై యున్నది. ఏకమేవాద్వితీయం బ్రహ్మ, అహం బ్రహ్మాస్మి అను బ్రహ్మతత్త్వపరతంత్రులగు సర్వాశ్రమిణులును దీనిని మననము చేసియే ఆశ్రయ అనుష్ఠాన సార్థకమును పొందుచున్నారు. ఈ మంత్రస్మరణములేని ఆశ్రమములేదు. సృష్టికి ఆదిభూతమగు జలములు నారములు. అట్టి నారములు శయనముగా గల్గి

"ఏ దేవుడు సర్వకాలము మహాలీలన్, నిజోత్పన్న జన్య కదంబంబుల హృత్సరోరుహములన్ నానావిధానూనరూపకుడై యెప్పుచునుండునట్టి హరియే నారాయణుండనన్". తనలో అంతర్లీనముగా ప్రకృతిని యిముడ్చుకుని, ఏకత్త్వముగా భాసించుచు, సృష్టిక్రమంబున ప్రకృతిచే విజృంభితుడై సర్వమును సృష్టించుచు విష్ణునామ సార్థకతతో సర్వరక్షకుడై తన నిలీనకాలమునే మహాప్రళయముగా నిర్మించు ఏ పరమాత్మకలడో అతడే యీ మంత్రాధిదేవత. అవాఙ్మానసగోచరుడగు అట్టి పరమాత్మను సాధకుడు ''ధ్యేయస్సదాసవితృమండల మధ్యవర్తీ నారాయణ స్సరసిజాసన సన్నివిష్టః। కేయూరవాన్ మకరకుండలవాన్ కిరీటీహారీ హిరణ్మయ వపుః ధృత శంఖచక్రః" అను సగుణారాధన భావముతో ప్రత్యక్ష పరమాత్మయగు సూర్యనారాయణుని బింబమునందే యీ నారాయణుని ధ్యానించుట, గాయత్రీమంత్రాధిదేవతగా కూడ ఆ సూర్యనారాయణునే ఆరాధించుట మనము చూచుచునే యున్నాము. "సగుణే బ్రహ్మణి బుద్ధిం నివేశ్య పశ్చాన్నిర్గుణ మాశ్రిత్య నిత్యం మోక్షే యత్నం కుర్యాత్" అనెడి విఖనసోక్తికి మార్గమిదియే. నారాయణ సూక్తమందు ''విశ్వతః పరమాన్నిత్యం విశ్వం నారాయణగ్ం హరిం అని మొదలిడి ఓం తత్పురోర్నమః అను వాక్యము వరకును, ఆత్మసూక్తముచేత నిర్దేశింపబడినవాడును, పారమాత్మికోపనిషత్తునందు గల 105 మంత్రములయొక్క అధిష్ఠానదేవతయును, ''అణోరణీయాన్ .... మహిమానమీశం" అనినట్లు ప్రాణుల యొక్క ఆత్మ యనియెడు గుహయందుండి పరమాణు స్వరూపమునుండి మహద్వస్తు పర్యంతరూపముల వెలయునట్టి యీ నారాయణుని, విధియొక్క దయవలన, క్రతురహితుడైనట్టి మహిమావంతుడైనట్టి ఈశ్వరుడైనట్టి వానిని విగతశోకుడైన సాధకుడు ఎల్లపుడు చూచుచుండు నారాయణుడు ఈయనయే. ఆధ్యాత్మిక, ఆధి భౌతిక, ఆధి దైవిక విషయముల కెల్ల ఆలవాలమైన వేదములలో ఉపనిషత్తులు శిరోభూతములు. అట్టి అనంతమైన ఉపనిషత్తులలో కెల్ల నారాయణోపనిషత్తు మకుటాయమానము. ఆ ఉపనిషదధిదేవత యీ నారాయణుడే. ఇది జపించిన దైవ సాక్షాత్కారము, జన్మతారకమునై తిరిగి జన్మలేని సాయుజ్యమోక్షమును పొందవచ్చును. ఈ మంత్రమహిమను ఎంత వ్రాసినను, వేనోళ్ళ చాటినను పూర్తిగాకుండును. అట్టి మహిమను చెప్ప నా శక్తి చాలదు.

"ప్రపేదిరే ప్రాక్తన జన్మవిద్యాః" అనునట్లు యీ సంకలనకర్తయగు చిరంజీవి సంస్కృత భాషయందు డిగ్రీలను పొందకున్నను, నాయొద్ద అభ్యసించిన విద్యచేతనే మంత్రార్థ వివరణము సైతము గ్రహించుచు అమూల్యమైన శ్రీసూత్ర భాష్యాదుల ముద్రించుటయందు సహకరించెను. తరువాత నా యాజ్ఞ మేరకు నారాయణ మంత్రముయొక్క దశాంగముల వరకును సాధించి కల్ప ధర్మముల కనుగుణ్య పోషణ గావించుచు, సకల జనులకు జప సాధనల కందుబాటులో యుండి మోక్షము కరతలామలకము నిచ్చు సంపత్తినిగా సమకూర్చి కష్ట నష్టములకు వెనుదీయక సంస్కరింపచేసి అపార సంఘసేవ చేయుచున్న ఈ నా సోదరుడగు చిరంజీవి అగ్నిహోత్రం శ్రీనివాసాచార్యులకు "రాజత్కర శ్శంఖ సుదర్శ భ్యాం వ్యాఖ్యానముద్రావర పుస్తకాభ్యాం। అబ్జాదసనాస్థాధ్యుషితో హయాస్యః సదా స్మచ్ఛిష్యాయ శుభం తనోతు ॥ శ్రీ హయగ్రీవమూర్తి సర్వ శుభముల నొసంగుగాక!

మంగళం మహత్

ఇట్లు

శ్రీలక్ష్మీహయగ్రీవ మందిరం శ్రీలక్ష్మీహయవదన పాదపఙ్కేరుహపరమాణుః
ఈడేపల్లి, మచిలీపట్నం. సుధీజన విధేయః నిగమాగమోపాధ్యాయః పండితః
డాక్టర్ వేదాన్తం అనన్త పద్మనాభాచార్యః

అష్టాక్షరీ మంత్ర పరమార్థ తత్త్వం

శ్లో॥ నమామి నారాయణ పాదపంకజం। వదామి నారాయణ నామ నిర్మలం।
స్మరామి నారాయణ తత్త్వమవ్యయం। కరోమి నారాయణ పూజనం సదా॥

"అనంతావై భగవన్మంత్రాః" భగవంతుని యొక్క ఒక్కొక్క అవతారమునకు సంబంధించిన మంత్రములు పెక్కులుండుటచే అనంతావతారములకు అనంతమంత్రములు కలవు. వీనిలో సర్వవ్యాపకమగు భగవంతుని స్వరూపమును ప్రతిపాదించునవి వ్యాపకమంత్రములు. భగవంతుని అవతారములను అప్పుడు కనబరచిన గుణములను చేష్టలను తెలుపు మంత్రములు అవ్యాపకములు.

అవ్యాపకమంత్రముల కంటె వ్యాపకమంత్రములే శ్రేష్ఠతమములు అని మంత్ర వేత్తలు తెల్పిరి. 1) "ఓం నమో విష్ణవే" యనునది షడక్షరీ మంత్రము. ఇది వ్యాపించియుండువాడని మాత్రమే తెల్పును. కాని ఏ పదార్థములందు ఎట్లు వ్యాపించియున్నాడో, ఆ వ్యాప్తివలన మనకు రాగల ఫలమేదో, వ్యాపించిన సర్వేశ్వరుని గుణము లెట్టివో తెలియపరచుటలేదు.

2) "ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ" యనునది ద్వాదశాక్షరీమంత్రము. దీనిని పరిశీలించినచో వాసుదేవశబ్దము సర్వత్ర వ్యాపించునది యను అర్థము గలదైనను వ్యాపించు విధము తెలుపుచున్నను గుణములను తెలుపుటకు గాను భగవచ్ఛమును తెచ్చిపెట్టుకొనవలసియున్నది. కావున ఈ రెండు మంత్రములు నారాయణ శబ్దమువలె భగవత్స్వరూపగుణాదుల అన్నింటిని తెలుపకుండుటయే గాక వ్యుత్పత్త్యర్థమును మాత్రము స్వరూపమును గ్రహించి నిర్విశేష చిన్మాత్రమే బ్రహ్మమను వారిచే విశేషముగా పరిగ్రహింపబడుటచే వానికినశిష్ట పరిగ్రహము కలదయ్యెను.

3) "ఓం నమో నారాయణాయ" యనునది అష్టాక్షరీ మంత్రము. ఇందు నారాయణశబ్దమునకు పైన చెప్పబడిన దోషములు లేవు. వ్యాప్య పదార్థములను, వ్యాపించు విధమును, వ్యాప్తివలన కలుగు ఫలమును, వ్యాపించు వాని గుణములను ఇతర సాహాయము లేకనే తెలుపును కావున ఈ అష్టాక్షరీ మంత్రమును వ్యాపకత్రయములో (షడక్షరీ, ద్వాదశాక్షరీ, అష్టాక్షరీ) శ్రేష్ఠముగా భక్త ప్రపన్నులు స్వీకరించిరి. దీనికి శిష్ట పరిగ్రహము కలదు.

శ్లో॥ కిం తస్య బహుభిర్మంత్రైః కింతస్య బహుభిర్వ్రతైః।
నమో నారాయణా యేతి మంత్రస్సర్వార్థ సాధకః ॥

అనేక మంత్రములతోను అనేక వ్రతములతోను ఏమి ప్రయోజనము ? నారాయణాష్టాక్షరీ మంత్రమే సర్వార్థములను సాధించును.

శ్లో॥ ఆలోడ్య సర్వశాస్త్రాణి విచార్యచ పునః పునః
ఇదమేకం సునిష్పన్నం ధ్యేయో నారాయణ స్సదా॥

"శాస్త్రరూప క్షీరార్ణవం మథిత్వా సదా నారాయణోధ్యేయః। ఇతి జ్ఞానరూప మమృతం నిష్పన్నమిత్యర్థః"

శాస్త్రరూపమైన పాలసముద్రమును మథించగా సదా నారాయణోపాసనే ముఖ్యమనెడి జ్ఞానరూపమైన అమృతము లభించినదని, సర్వశాస్త్రసారము నారాయణోపాసనే యని ఉత్తమబ్రహ్మవిద్యాసారమున కూడ తెల్పిరి. అష్టాక్షరీ మంత్రము. వ్యాపింపబడు ఉభయ విభూతులను, అంతర్యామిత్వము అనెడి వ్యాపించురీతిని, వ్యాప్తికి ఫలమైన సర్వజగదాధారత్వమును, ఉపాయ ఉపేయత్వమును, వ్యాపకుడైన భగవంతునియొక్క స్వరూపమును తెలుపు జ్ఞానానందాదులను, అమలత్వాదులను, స్వరూపమును ఎరింగినపిమ్మట ఎరుంగదగు జ్ఞానశక్తివాత్సల్యస్వామిత్వాది కల్యాణగుణములను స్పష్టముగా చెప్పుచుండుటచే వైదికములగు ద్వైత, అద్వైత, విశిష్టాద్వైత మతావలంబకులందరు అంగీకరించి నారాయణశబ్దవాచ్యుడే పరబ్రహ్మమని నిర్ణయించుటచే ఇది ముముక్షువులకు అత్యావశ్యకమైన మంత్రరాజముగా అంగీకరింపబడియున్నది. కేవల ధర్మార్థకామతత్పరుడేగాక సంసారసాగరము తరింపగోరిన ముముక్షువు తెలిసికొనవలసిన రహస్యములు మూడు కలవు. అందు మొదటిది అష్టాక్షరీ, దీని వైభవమును మనస్సుచే ప్రీతితో ఆదరించి (2) వాక్కుచే దానిని ఉచ్చరించుచుండుటయే గాక 3) దాని అర్థమును అనుసంధించుకొనవలెను. 1. అష్టాక్షరీమంత్ర ప్రాశస్త్యమును గురించి "ఆర్షవిద్యాభూషణ" మల్లాప్రగడ శ్రీరంగారావుగారు ఈ ఈ గ్రంథమున తెలియపరచిరి. 2. జపించు విధానమును అగ్నిహోత్రం శ్రీనివాసాచార్యులుగారు 2వ పేజీలో విశదముగా తెలిపిరి. 3. మంత్రార్థమును ఇచ్చట తెలియపరచుచున్నాను. "ఓం నమో నారాయణాయ" అను అష్టాక్షరీ మంత్రమునందు ప్రణవమునకు చాల ప్రాముఖ్యము కలదు. వేదాంతమందు ఓం కారము ప్రధానము. పరబ్రహ్మకు అనంతనామములున్నను ప్రణవము ముందుగా వాడుదురు. అది పరబ్రహ్మవాచకము అని అందరు అంగీకరించియున్నారు. "ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ" అని శ్రుతి ప్రమాణం. భగవంతం ప్రవణయతీతి ప్రణవః ప్రవణయతి వశీకరోతీత్యర్థః వశీకరణం నామ శరణాగతిః ప్రణవోచ్చారణేన భగవాన్ వశ్యో భవతి" అను శ్రీ శాస్త్రప్రమాణము వలన భగవంతుని వశీకరణ చేసికొనుటకు ప్రణవమే ముఖ్యసాధనము అని తెలియుచున్నది.

శ్లో॥ అకారార్థో విష్ణుర్జగదుదయరక్షా ప్రళయకృత్।
మకారార్థో జీవ స్తదుపకరణం వైష్ణవమిదం

ఉకారో౽నన్యార్హం నియమయతి సంబంధమనయోః
త్రయీసారస్త్ర్యాత్మా ప్రణవ ఇమమర్థం సమదిశత్॥

అకార, ఉకార, మకార సంయోగమే ప్రణవము. జగత్ యొక్క సృష్టిస్థితి లయములకు కర్తయైన విష్ణువును అకారము తెలుపును. పరమాత్మకు ఉపకరణమైన జీవుని మకారము తెలియపరచుచున్నది. జీవునికి, పరమాత్మకు గల అవినాభావ సంబంధము ఉకారముచే తెలియబడుచున్నది. వేదాంతములోని సారము ఈ ప్రణవార్థము.

అష్టాక్షరి యందలి రెండవ యక్షరమగు నకారమును గూర్చి క్రింది విధముగా తెల్పిరి.

శ్లో॥ నాయకత్వంచ సర్వేషాం నామనత్వం పదేపదే
నాశకత్వం విరుద్ధానాం నకారార్థః ప్రకీర్తితః ॥

సమస్తమునకు నాయకుడనియు, పరమపదమునకు గొనిపోవువాడని విరోధులను నాశనముచేయు వాడనియు నకారార్థము.

శ్లో॥ మంగళత్వం మహత్త్వం చ మహిమంచ కరోతియత్
ఆశ్రితానాం తతోజ్ఞేయో మకారార్థ స్తతో బుధైః ॥

తనను ఆశ్రయించిన వారికి శుభములను, గొప్పతనమును, మహిమను కలిగించునని మకారార్థము.

శ్లో॥ నాస్తిక్యహాని ర్నిత్యత్వం నేతృత్వం చ హరేః పదే
నాకారసేవినాం నౄణాం మంత్రవిద్భిః ప్రకీర్తితః ॥

తనను సేవించునట్టివారికి నాస్తిక్యమును పోగొట్టి నిత్యత్వమును కలిగించి పరమపదమును ప్రాప్తింపచేయునని నాకారార్థము అని మంత్రవేత్తలు చెప్పిరి.

శ్లో॥ రంజనం భగవత్యాశు రాగహాని స్తతో౽న్యతః
రాష్ట్రత్రాణాదికం చాపి ప్రాప్యతే రేఫసేవయా ॥

తనను సేవించువాడు భగవత్ప్రీతికి పాత్రుడై వైరాగ్యము కలిగి రాష్ట్ర రక్షణము చేయువాడగునని రాకారార్థము తెలుపును.

శ్లో॥ యోగోద్యోగఫలం చాశు యకారాత్ప్రాప్యతే బుధైః ॥

పురుష ప్రయత్నమనకు ఫలము భగవత్సంయోగము త్వరితగతిని గలుగునని యకారార్థము.

శ్లో॥ వర్ణనంచ తథా విష్ణోః వాణీ సిద్ధిర్ణకారతః ॥

ణకారసేవనవలన విష్ణు తత్త్వము తెలిసిన వాడగుటయేకాక వాక్శుద్ధి కలవాడగునని ణాకారార్థము.

శ్లో॥ యక్షరాక్షస భేతాళ భూతాదీనాం భయాయయః ॥

యకారము జపించుటవలన యక్ష రాక్షస భేతాళ భూతాదుల వలన భయము లేనివాడగును.

జీవులయొక్క అనిష్టనివృత్తిచేసి ఇష్టప్రాప్తిని ఇచ్చునట్టి శక్తి శబ్దశక్తిలోను అర్థశక్తిలోను ఉన్నందన తిరుమంత్రమై మంత్రరాజముగా అష్టాక్షరీ ప్రసిద్ధి చెందినది. ఇంకను నారాయణ శబ్దమహిమను గూర్చి పార్వతీదేవికి ఈశ్వరుడు ఈ క్రింది విధముగా తెల్పియున్నాడు.

శ్లో॥ అథ నారాయణ పదం వక్ష్యామి గిరిజే శుభే
నార ఇత్యాత్మనాం సంఘస్తేషాం గతి రసౌపుమాన్
తాన్యేవ చాయనం తస్య తస్మాన్నారాయణః స్మృతః॥

పార్వతీ ఇకనారాయణ పదమును గూర్చి చెప్పెద వినుము. జీవాత్మల సమూహమునకు నారమని పేరు. వానికి గతియై అవియే ఆధారముగా యుండు వాడు కావున నారాయణుడనబడును.

శ్లో॥ నరాజ్జాతాని తత్త్వాని నారాణీతి తతో విదుః
తాన్యేవ చాయనం తస్య తేన నారాయణః స్మృతః॥

నరముల వలన కలిగిన తత్త్వములకు నారములని పేరు. అవి అవయవములుగా గలవాడగుటచే నారాయణు డనబడును.

శ్లో॥ కల్పాంతేఽపి జగత్సర్వం గ్రసిత్వా యేన ధార్యతే
పునస్సం సృజతే యేన సవై నారాయణః స్మృతః ॥

ప్రళయకాలమందు సర్వజగత్తును ఎవడు తనలోనికి తీసికొని (లయము చేసి) తనలో నుంచుకొని మరల విడచునో (సృష్టిచేయునో) వాడు నారాయణుడు.

శ్లో॥ చరాచరం జగత్సర్వం నారమిత్యభి ధీయతే
తస్యావాసం గతిర్యేన తేన నారాయణః స్మృతః ॥

చరాచరములకు నారమని పేరు. వానికి వాసస్థానము, గతి ఎవ్వడో వాడు నారాయణుడు.

శ్లో॥ నారో నరాణాం సంఘాతస్తస్యాసావయనం గతిః
తేనాసౌ మునిభిర్నిత్యం నారాయణ ఉదీర్యతే ॥

నారమనగా నరసమూహము. వానికెవడు అయనమో (ఆధారమో) వాడు నారాయణుడు.

శ్లో॥ ప్రభవంతి యతో లోకా మహాబ్ధౌ పృథుఫేనవత్
పునర్యస్మిన్ ప్రలీయంతే తస్మాన్నారాయణః స్మృతః ॥

లోకములన్నియు సముద్రమునందలి పెద్దనురుగువలె నెవని వలన పుట్టునో మరల ఎవనియందు లీనమగునో వాడు నారాయణుడు.

శ్లో॥ యోవై నిత్యపదే నిత్యో నిత్యముక్తైక భోగభాక్
ఈశస్సర్వస్య జగతః సవై నారాయణః స్మృతః ।
తస్మై దాస్యం చతుర్థ్యాతు మంత్రే ప్రోక్తంహి పార్వతి
దాసభూత మిదం తస్య బ్రహ్మాద్యం సకలం జగత్ ॥

ఎవడు నిత్య విభూతియందు (వైకుంఠమందు) నిత్యులకు, ముక్తులకుఁ ననుభవింప యోగ్యుడయ్యెనో సమస్త ప్రపంచమునకు ఎవడు ఈశ్వరుడో వాడు నారాయణుడు. ఓ పార్వతీ! నారాయణాయ అను పదమందలి చతుర్థీ విభక్తి ప్రత్యయము ఆయన కొరకైన దాస్యమును విధించుచున్నది. చతుర్ముఖ బ్రహ్మ మొదలు సమస్త ప్రపంచము అయనకు దాసభూతమైయున్నది.

శ్లో॥ తస్మాన్నారాయణం బంధుం మాతరం పితరం గురుం
నివాసం శరణం ఛాహుర్వేద వేదాంగ పారగాః ॥

ఆ కారణము వలననే వేదాంత వేద్యులందరు నారాయణునే తల్లి, తండ్రి బంధువు, గురువు, నివాసముగా భావించి శరణు వేడెదరు. సర్వోపనిషత్ సారమైన భగవద్గీతయందు నారాయణుడే పరబ్రహ్మగా నిర్ణయమై యున్నది.

శ్లో॥ స్వధర్మ జ్ఞాన వైరాగ్య సాధ్య భక్త్యేక గోచరః
నారాయణః పరంబ్రహ్మ గీతాశాస్త్రే సమీరితః ॥

వర్ణాశ్రమ నియతములై శాస్త్రోక్తములైన తనధర్మములచేతను ప్రకృతి కంటె వేరై భగవంతునకు పరతంత్రమైయుండు శుద్ధాత్మ స్వరూప ధ్యాన విశేషము చేతను, పరమాత్మకంటె వేరైన సమస్త వస్తువుల యందలి విరక్తిచేతను సాధింపదగిన భక్తిమాత్రము చేతనే సాక్షాత్కరించు పరబ్రహ్మయగు శ్రీమన్నారాయణుడే గీతాశాస్త్రమున ముఖ్యముగా చెప్పబడెను.

శృతి, స్మృతి, పురాణ, ఇతిహాసముల చేతను ఉపనిషత్తులచేతను నారాయణ శబ్దవాచ్యుడే పరబ్రహ్మగా నిర్ణయమై యున్నందున శ్రీశాస్త్రమున "భక్త్యా నారాయణ ముపాసీత సోఽపి భక్తవత్సలత్వాత్ భక్తానుకంపయా స్వమాయాం విమోచయతి" అని తెల్పిరి.

కావున ధర్మార్ధ కామములను ఆశించువారికేగాక మోక్షార్థులకు కూడ నారాయణ అష్టాక్షరీ మంత్ర ఉపాసన ముఖ్యమనియు ఈ గ్రంధమునందలి విషయములు ఆచరణలోనుంచి తరించగలరని ఆశించుచున్నాను.

ఇతి శమ్

పరాశరం రామకృష్ణమాచార్యులు
సత్యప్రచార గ్రంధమాల
కుమ్మమూరు – కృష్ణాజిల్లా

కుమ్మమూరు
1-6-89

మంగళాశాసనము

ప్రియ మహోదయా !

మీరు ఎంతో ఆదరంతో పంపిన గ్రంథం – "శ్రీమన్నారాయణాష్టాక్షరీ మహా మంత్రానుష్ఠానం" – చూచి ఎంతో ఆనందించాము. మీరు ఈ గ్రంథం సంకలనం చెయ్యటంకొరకు ఎన్నేండ్లుగా. ఎంత తపస్సు చేశారో మేము ఎరుగుదుము. శాస్త్ర సంబంధమైన విషయాలను సంకలనం చెయ్యటం కత్తివాదరమీద నడక. అందునా, ఇట్టి గ్రంథం సమకూర్చి సమర్పించగలగటం– మరింత క్లిష్టం. మీరు అష్టాక్షరీ మహామంత్ర స్వరూప అనుష్ఠాన వివరణలతో తత్ సంబంధ విజ్ఞాన సర్వస్వంగా సంతరించారు గ్రంథం. అపూర్వమైన ఈ గ్రంథం అందించటం ద్వారా ఆంధ్ర భక్తకోటికి మీరు చేసిన సేవకు ఆంధ్రలోకం శాశ్వతంగా కృతజ్ఞతా బద్ధమై ఉంటుంది.

పరమ ప్రామాణికులైన ఆగమాచార్యులు, మహాపండితులు, శ్రీమాన్ వేదాన్తం అనన్త పద్మనాభాచార్యస్వామి పరిష్కరణం జరిగింది అంటే– అది వ్యాసప్రోక్తం అయిందన్నమాటే.

ఆర్షవిద్యా భూషణులు శ్రీ మల్లాప్రగడ శ్రీరంగారావుగారి "అష్టాక్షరీ మంత్ర ప్రాశస్త్యము" అన్న వ్యాసం – గ్రంథానికి వన్నె తెచ్చింది.

సర్వ విధాలా శ్రేష్ఠతమమైన మీ ఈ రచన– ఆంధ్రభక్తలోకానికి – ముఖ్యంగా వైష్ణవ భక్తకోటికి అపూర్వమైన కానుక. ప్రతి వైష్ణవుడూ ఈ గ్రంథం భక్తిశ్రద్ధలతో– కొని– చదువుకొని– అంతటితో ఆగక అధ్యయనం చేసి ఆచరించి తరించాలి అని మా ఆకాంక్ష.

శ్రీమదష్టాక్షరీ మంత్రాధిదైవతం శ్రీమన్నారాయణమూర్తి గ్రంథ సంకలనకర్తలైన మిమ్ము, పరిష్కర్తలైన శ్రీఆచార్యస్వామిని, ఈసందర్భంలో సహకరించిన సర్వ భాగవత కోటినీ ఆయురారోగ్య భోగభాగ్యములతో అనుగ్రహించుగాక!

భగవద్భాగవతాచార్య కృపా పాత్రులుగా అనుగ్రహించుగాక !

ఇవే అనేక మంగళాశాసనములు !

ఇతి శమ్

శ్రీకృష్ణాశ్రమము
పెదముత్తేవి

లక్ష్మణ యతీంద్రులు
ముముక్షుజన మహాపీఠము

కృతజ్ఞతలు

ఈ గ్రంధము గూర్చిన అభిప్రాయములను అర్ధించినంతనే దయతో వ్రాసి పంపిన ఆర్షవిద్యాభూషణ, శ్రీ మల్లాప్రగడ శ్రీరంగారావుగారికి, శ్రీశ్రీశ్రీ లక్ష్మణ యతీంద్రుల వారికిని నా మనఃపూర్వక ప్రణామంబులు. శ్రీ శృంగేరి పీఠాధిపతులు యీ గ్రంధము సామాన్యులకు సాధకులకు గూడ ఉపయుక్తముగా యున్నదని వారి అభిప్రాయము పంపిరి. శ్రీకుర్తాళం శ్రీసిద్ధేశ్వరీ పీఠాధిపతులైన శ్రీత్రివిక్రమ రామానంద భారతీస్వాములవారు స్మార్తులకు వైష్ణవులకు అందరకు యీ శ్రీమన్నారయణాష్టాక్షరీ మహామన్త్రం అనుష్ఠాన యోగ్యము కాగలదు. సందేహము లేదు. అందులకీ గ్రంధము మిక్కిలి ఉపయోగపడును." అని వ్రాయుచు వారి ఆశీస్సుల నంపిరి. శ్రీ త్రిదండి చిన్న శ్రీమన్నారాయణ జీయరు స్వామివారు సీతానగరంనుంచి గ్రంధము చాలా బాగున్నది. సర్వ వైష్ణవులు యధావకాశంగా దీనిని పఠించిన చాలశ్రేయస్కరమని ఆశీస్సులు పంపిరి. కోరినదే తడవుగా మా గురువరేణ్యులు శుభాశీస్సుల నొసంగిరి. వీరందరకు నా ప్రణామ శతసహస్రంబు లర్పించుచున్నాను. ఈ గ్రంధ ముద్రణకు నన్ను ఆదేశించిన పెద్దలకు, ప్రోత్సహించిన చిన్నలకు కూడ శ్రీలక్ష్మీనారాయణుడు సదా శ్రేయస్సుల నొసంగ వేడుచున్నాను. చిరంజీవి పరాశరం రామకృష్ణమాచార్యులు శ్రమించి నారాయణ విషయములు వ్రాసి పంపించినందులకు శుభ ఆశీస్సులు.

ఇతి శమ్

సంకలనకర్తా

ఆగమిక ప్రవర, వైద్య విద్వాన్
వైఖానసాగమ విద్యా పారంగతః
అగ్నిహోత్రం శ్రీనివాసాచార్యులు

విషయానుక్రమణికా

శ్రీ వైఖానస, వైష్ణవులలో అష్టాక్షరీ జపవిధానము–మంత్రోద్ధారము 1

మంత్రజప ప్రకారః 2

శ్రీ మద్ద్వాదశాక్షరీ మంత్రము 6

విష్ణు షడక్షరీమంత్రం 7

ద్వయ, చరమ, ప్రపత్తి మంత్రములు 8

శూద్రాణాం స్త్రీణాం అష్టాక్షర జపప్రకరణ వివరణం –
అకారారాక్షర మహిమావర్ణనం 9

స్త్రీణాం అష్టాక్షర జపప్రకారం 11

శారదాతిలక గ్రంథస్థ జపవిధానం 13

నారాయణ హృదయం 14

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ పంజరస్తోత్రం 17

శ్రీమన్నారాయణ కవచం 18

శ్రీమన్నారాయణ మాలా మహామంత్రం 23

వైష్ణవాష్టాక్షరీ స్తుతిః 25

శ్రీమన్నారాయణాస్త్రం 26

రుద్రయామిళోక్త అస్త్రం 27

నారాయణ కవచం (భాగవతే) 30

నారాయణోపనిషత్ 36

దండకం (అక్రూరధ్యానం) 37

శ్రీ మదష్టాక్షరీమంత్ర మాహాత్మ్యం 39

కాశ్యప జ్ఞానకాండ మందలి అష్టాక్షరీ మంత్రకల్పం 43

పూర్వతాపిన్యుపనిషత్ 46

ఉత్తర తాపిన్యుపనిషత్ 53

నారాయణాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రం 55

నారాయణాష్టోత్తర శతనామావళి 57

శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణ యంత్రములు 58

అనుష్టుప్ మంత్రము 60

లక్ష్మీ నారాయణ యంత్రోద్ధారము మరియు లక్ష్మీ హృదయం 61

శా. నే నీదాసుఁడ నీవు నాపతివి నిన్నే కాని యొం డెవ్వరిన్
ధ్యానింపం బ్రణుతింప నట్లగుటకు న్నానేర్చుచందంబునన్
నీ నామస్తుతు లాచరించు నెడల న్నేతప్పులుం గల్గినన్
వానిన్ లోఁగొను మయ్య, తండ్రి, విహితవ్యాపార, నారాయణా !

శా. స్తంభంబందు నృసింహమై వెడలి యచ్చండాట్టహాసధ్వనుల్
దంభోళిం గడువంగ హేమకశిపోద్దండాసురాధీశ్వరున్
కుంభద్గర్భము వ్రచ్చి వానిసుతునిన్ శోభిల్ల మన్నించి య
జ్జంభారాతిని బ్రీతిఁ దేల్చిన నినుం జర్చింతు, నారాయణా !

మ. కలయం దిక్కులు నిండి చండతర మై కప్పారుమేఘౌఘముల్
వెలయన్ సమీరణస్ఫురణచే వే పాయుచందంబునన్
జలదంభోళి మృగాగ్నితస్కరరుజాశత్రోరగవ్రాతముల్
దొలఁగు న్మీ దగు దివ్యమంత్రపఠనన్ దోషఘ్న నారాయణా !

మ. కలుషాగాధవినాశకారి యగుచుం గైవల్యసంధాయి యై
నలి నొప్పారెడు మంత్రరాజ మగు నీనామంబు ప్రేమంబుతో
నలర న్నెవ్వని వాక్కునం బొరయదే నన్నీచు ఘోరాత్మయున్
వెలయన్ భూరుహకోటరం బదియ సూ వేదాత్మ నారాయణా !

శా. శ్రీనారాయణ యన్నఁ జాలు దురితశ్రేణి న్నివారింపఁగా
నానందస్థితి గల్గు నంచు నిగమార్ధానేక మెల్లప్పుడున్
నానాభంగులఁ జెప్ప నేను విని శ్రీనారాయణా యంచు ని
న్నే నే నెప్పుడు గొల్తు బ్రోవఁ గదె తండ్రీ నన్ను నారాయణా !

మ. కలితాఘౌఘవినాశకారి యగుచుం గైవల్యసంధాయి యై
నలి నొప్పారెడు మంత్రరాజ మగు నీనామంబు ప్రేమంబునన్
అలర న్నెవ్వని వాక్కునం బొరయదో యన్నీచు దేహంబు దా
వెలయన్ భూరుహకోటరం బదియ సూ వేదాత్మ నారాయణా !

శ్రీ వైఖానస, వైష్ణవ శాఖీయులకు అనుష్ఠానమునందు అనుశ్రుతముగాయున్న అష్టాక్షరీమంత్ర జప విధానము

స్వశాఖోక్తవిధానముగా సంధ్యావందనమాచరించి గాయత్రీ మంత్రజపంచేసిన తరువాత అష్టాక్షరీ మంత్రజపం చేయవలెను. అగస్త్య సంహితాయాం :- "గాయత్రీం పూర్వముచ్చార్య మూల మంత్రం తతో జపేత్." అనియు అశ్వమేధికే :- తస్మాదష్టాక్షరం మంత్రం మద్భక్తైర్వీతకల్మషైః। సంధ్యాకాలేతు జప్తవ్యం సతతంచాత్మ శుద్ధయే, అన్యేషామపి విప్రాణాం కిల్బిషంహి ప్రణస్యతి। ఉభే సంధ్యేఽప్యుపాసీత తస్మాద్విప్రో విశుద్ధ్యతి" అనియు చెప్పబడియున్నందున విష్ణుభక్తులేకాక అన్యదేవతాభక్తులైనను సర్వమతస్థులు, సర్వాశ్రమస్థులు మోక్షప్రాప్తికై ఉపాసించవలసిన దైవము శ్రీమన్నారాయణుడనియు, శ్రీమదష్టాక్షర మంత్రమే శరణ్యమనియు సుబోధకమగుచున్నది. "ఉభేసంధ్యేఽపి" అనుటచేత పూర్వాహ్ణ, సాయాహ్న, సంధ్యావందనముల తరువాత "గాయత్రీ సమసంఖ్యాకమష్టాక్షరంజపేత్" అను అధికారము ప్రకారము ఎంతసంఖ్యలో గాయత్రీ జపముచేయుదుమో అంతకు తక్కువకాని సంఖ్యలో అష్టాక్షరీ మంత్రమును జపించవలయుననెడి సిద్ధాంతము వ్యక్తమగుచున్నది. కాన సంధ్యావందనమాచరించియే అష్టాక్షరిని జపించవలయును.

శారదా తిలక గ్రంథస్థ శ్రీమదష్టాక్షరీ మంత్రోద్ధారక్రమః

శ్లో॥ తారం నమః పదం బ్రూయాన్నరో దీర్ఘ సమన్వితౌ ।
పావనోణాయ మన్త్రోఽయంప్రోక్తో వస్వక్షరాన్వితః ॥

వ్యాఖ్యా :- తారః, ప్రణవః, నమః అర్థం సులభం, నరౌ నకార రేఫౌ, దీర్ఘః ఆతేన సమన్వితౌ తేన నా, రా, ఇతి, అత్ర నమ శ్శబ్దస్య రోరుత్వే గుణేచ ఓకారయితిజ్ఞేయం, పవోయః, ణాయేతి స్వరూపం వస్వక్షరోఽష్టాక్షరః

అర్థం :- మొదట ప్రణవము అనగా ఓం, తరువాత రెండు నమః అనునవి, తరువాత రెండు నారా అనునవి, తరువాత య అనునది చివరగా రెండు ణాయ అనియు ఉచ్చరించిన యెడల 8 అక్షరముల మంత్రము "ఓం నమో నారాయణాయ" సిద్ధమగును. ఇది శ్రీమన్నారాయణాక్షరీ మంత్రము.

శ్రీమదష్టాక్షర మంత్ర జప ప్రకారః

ప్రాణానాయమ్య ....శుభతిథౌ, భగవదాజ్ఞయా భగవత్ప్రీత్యర్థం శ్రీమదష్టాక్షరమహామంత్రజపం కరిష్యే. అస్య శ్రీ మదష్టాక్షర మహామంత్రస్య

బదరికాశ్రమవాసీ శ్రీమన్నారాయణఋషిః (శిరసి)

దేవీ గాయత్రీ ఛందః (ముఖే) (పాఠాంతరం అనుష్టుప్ ఛందః)

శ్రీమన్నారాయణో దేవతా (హృదయే)

అం బీజం (నాభౌ) ఆయః శక్తిః (గుహ్యే)

మం కీలకం (పాదయోః)

హ్రీం కవచం (భుజయోః)

ఐం అస్త్రం (భ్రూ మధ్యే)

శుక్లోవర్ణం (సహస్రారే) ఉదాత్తాదిస్స్వరః (నాసికాదిసహస్రారాంత)

శ్రీవైకుంఠ భువనం క్షేత్రం (సహస్రారే)

జీవపరయోః స్వస్వామిభావః సంబంధః,

శ్రీమన్నారాయణప్రీత్యర్థే జపే వినియోగః

ఓం	అంగుష్ఠాభ్యాం నమః	హృదయాయ నమః
నమః	తర్జనీభ్యాం నమః	శిరసే స్వాహా
నారాయణాయ	మధ్యమాభ్యాం నమః	శిఖాయై వౌషట్
ఓం	అనామికాభ్యాం నమః	కవచాయహుం
నమః	కనిష్ఠికాభ్యాం నమః	నేత్రత్రయాయవషట్
నారాయణాయ	కరతలకరపృష్ఠాభ్యాం నమః	అస్త్రాయ ఫట్

భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః

ముందువచ్చు మంత్రములలో ఋష్యాదిన్యాసము వచ్చిన ప్రతి చోటను దేహభాగములను, స్పృశించుచూ ఇట్లు చేయవలయును.

ఋషిః - శిరసి, ఛందః - ముఖే, దేవతా - హృదయే, బీజం - నాభౌ, శక్తిః - గుహ్యే, కీలకం - పాదయోః, కవచం - భుజయోః, అస్త్రం - భ్రూమధ్యే, వర్ణః - సహస్రారే, స్వరః - నాసికామూలాదిసహస్రారపర్యంతం, నాడీత్రయ స్పర్శనం, క్షేత్రే - సహస్రారే, సంబంధః - హృదయ సహస్రార స్పర్శన.

ఇవి ఉచ్చరించునపుడు పైనిని తాకుచూ ఉచ్చరించుట గురుపరంపర యందున్నది. గాన అట్లు చేయవలయును.

ధ్యానం

సవ్యం పాదం ప్రసార్యాశ్రితదురితహరం దక్షిణం కుంచయిత్వా
జానున్యాధాయ సవ్యేతరమితరభుజే నాగభోగే నిధాయ
పశ్చాద్బాహుద్వయేన ప్రతిభటశమనే ధారయన్ శంఖచక్రే
దేవీభూషాదిజుష్టః సజయతు జగతాం శర్మవైకుంఠనాథః ॥

గురుధ్యానం

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః గురుర్దేవో మహేశ్వరః
గురుస్సాక్షాత్పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవేనమః

"లం" ఇత్యాదినా పంచపూజాం కుర్యాత్.

లం పృథివీతత్త్వాత్మనే శ్రీమన్నారాయణాయనమః గంధం పరికల్ప యామి.

హం ఆకాశ తత్త్వాత్మనే	,,	పుష్పం	,,
యం వాయుతత్త్వాత్మనే	,,	ధూపం	,,
రం అగ్నితత్త్వాత్మనే	,,	దీపం	,,
వం అమృతతత్త్వాత్మనే	,,	అమృతనివేదనం	,,
సం సర్వాత్మనే	,,	తాంబూలాది సర్వోపచారాన్	,,

గాయత్రీ :- నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి।
తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్.

10 మారులు జపించవలయును.

మనుః "ఓం నమో నారాయణాయ" 108 మారులు

గాయత్రీ సమసంఖ్యాకం జపేత్. దిగ్విమోకం కుర్యాత్.

మరల ఋషిఛందస్సులు చెప్పి దిగ్విమోకే వినియోగః అని చెప్పవలయును. అంగన్యాసకరన్యాసములు చేసి భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్విమోకః అనవలయును. గురుధ్యానం. "లం" ఇత్యాది పంచపూజా నారాయణ గాయత్రీ పదిమారులు జపించవలయు.

ఫలసమర్పణం : చేతిలో తీర్థము నుంచుకొని

గుహ్యాతిగుహ్యగోప్తాత్వం గృహాణాస్మత్కృతం జపం
సిద్ధిర్భవతు మే దేవ త్వత్ప్రసాదా జ్జనార్దన

అని ఉచ్చరించి ఆనీటిని త్రాగవలయును. ఈ ప్రకారము ఏ మంత్రానుష్ఠానమునకైనను చేయవలయును.

ఏ క్రతువునందైనను వ్యాపకత్రయ మంత్రజపము, ఉచ్చారణ చేయుట ధర్మశాస్త్రప్రకారము ఆచారములోనున్నది. అట్లే అన్ని పీఠములవారు కూడ చేయుచున్నారు. వ్యాపకత్రయ మంత్రముల గూర్చి శ్రీవైఖానస నిగమమందు సర్వత్ర "పరాత్పరతరం గుహ్యాం సర్వవేదార్థ సారభూతమష్టాఽక్షరం ద్వాదశాఽక్షరం విష్ణుగాయత్రీంచ జపన్ పుష్పాంజలిం దత్త్వా" [మరీచి] "వైష్ణవ మష్టాక్షరం ద్వాదశాక్షరం చాష్టసహస్రం జప్త్వా" అనియు [ప్రతి-అను] హోమాదులలో శాన్తికొరకు పుష్టికొరకు హోమము చేయవలయుననియు పలుతావులందు నిర్ణయించి మహర్షులు, శ్రీవిఖనసులవారున్ను చెప్పియుంటవలన ప్రతి వ్యక్తియు మూడుమంత్రములనుకూడ ఉపదేశము పొంది నిత్యము జపమునందు అనుష్ఠింపవసిలన అవుసరముండుటవలన యిచట వాటిని కూడ పొందుపరచటమైనది. వ్యాపకత్రయ మంత్రము లనగా 1, శ్రీమన్నారాయణాక్షరీ మంత్రము 2. శ్రీవాసుదేవ ద్వాదశాక్షరీమంత్రము 3. శ్రీవిష్ణుషడక్షరీ మహామంత్రము. ఈమంత్రముల ప్రభావము, ఫలితముల గూర్చి వర్ణింప బ్రహ్మాదులకు గూడ నలవిగాదని పురాణేతిహాసములయందుండుటచే వీటిని గురించి వేరుగా వ్రాయనవుసరములేదని భావించుచున్నాము.

శ్రీమద్ద్వాదశాక్షర మంత్ర జప ప్రకారః

శ్రీమద్ద్వాదశాక్షరీ మహామంత్రస్య సాధ్యనామ ఋషిః, గాయత్రీ ఛందః, పరమాత్మావాసుదేవో దేవతా అంబీజం శ్రీం శక్తిః నమఃకీలకం, భగవత్ప్రీత్యర్థే జపే వినియోగః

ఓం - అంగుష్ఠాభ్యాం నమః
నమః - తర్జనీభ్యాం నమః
భగవతే - మధ్యమాభ్యాం నమః
వాసుదేవాయ - అనామికాభ్యాం నమః
ఓం - కనిష్టికాభ్యాం నమః
నమః - కరతలకరపృష్టాభ్యాం నమః
భగవతే - హృదయాయ నమః
వాసుదేవాయ - శిరసే స్వాహా
ఓం - శిఖాయైవౌషట్
నమః - కవచాయహుం
భగవతే - నేత్రత్రయాయవషట్
వాసుదేవాయ - అస్త్రాయఫట్

భూర్భువస్సువ రోమితి దిగ్బంధః

ధ్యానం :- భగవన్ సర్వభూత స్థం సర్వభూత ప్రతిష్ఠితం
వాసుదేవం జగద్యోనిం నౌమి నారాయణం హరిం॥

"లం" ఇత్యాది పంచపూజా, గురుధ్యానం

మనుః :- "ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ"

గాయత్రీ :- దామోదరాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి
తన్నః కృష్ణః ప్రచోదయాత్॥

జపానంతరం దిగ్విమోకం మొదలైనవి వెనుక వ్రాయబడిన విధముగా చేయువలెను.

విష్ణు షడక్షర మంత్ర జప ప్రకారః

శ్రీమత్షడక్షరీ మహామంత్రస్య, బ్రహ్మఋషిః, గాయత్రీఛందః శ్రీమహావిష్ణుర్దేవతా, ఓంబీజం, నమశ్శక్తిః, హ్రీం కీలకం, శ్రీం కవచం, ఐం అస్త్రం, శ్యామోవర్ణః శ్రీమహావిష్ణు ప్రీత్యర్థే జపే వినియోగః

ఓం - అంగుష్ఠాభ్యాం నమః	ఓం - హృదయాయనమః
నమః - తర్జనీభ్యాం నమః	నమః - శిరసే స్వాహా
విష్ణవే - మధ్యమాభ్యాం నమః	విష్ణవే - శిఖాయై వౌషట్
ఓం - అనామికాభ్యాం నమః	ఓం - కవచాయహుం
నమః - కనిష్ఠికాభ్యాం నమః	నమః - నేత్రత్రయాయవషట్
విష్ణవే-కరతలకరపృష్ఠాభ్యాం నమః	వాసుదేవాయ - అస్త్రాయఫట్

భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః

ధ్యానం :- శంఖ చక్ర గదా పద్మధారిణం శ్రీధరం విభుం
నమామి విష్ణుం తం దేవం సర్వాభరణభూషితం ॥

గాయత్రీ :- వరం విష్ణుర్వరేణి యం భర్గోమాయాచ ధీమహి।
తన్నో విష్ణు ప్రచోదయాత్

మనుః :- "ఓం నమో విష్ణవే"

జపానంతరం దిగ్విమోకం మొదలైనవి వెనుక వ్రాయబడినవి.

ఈ మంత్రములు జపించిన అనంతరం ద్వయమంత్రము, చరమమంత్రము, ప్రపత్తిమంత్రములను చదువుట సాంప్రదాయ సిద్ధము, అనూచానముగా యున్నది. అందువలన వీటిని కూడా యీ దిగువన ఉదహరించుచున్నాము. వీటికి అంగన్యాస, కరన్యాస, ధ్యానాదికములను వారి వారి ఆచార్యోపాసనాక్రమము ననుసరించి వారి ద్వారా ఉపదేశింపబడి జపించవలయును. ప్రపత్తి మంత్రమును ఒక్కసారి పఠించిన చాలును. మంత్ర అర్థరహస్యములను గురుముఖతః తెలుసుకొనవలయును. ప్రతిదినము భక్తితో అనుసంధానము చేయవలయును.

ద్వయమంత్రము :- శ్రీమన్నారాయణ చరణౌ శరణం ప్రపద్యే
శ్రీమతే నారాయణాయ నమః

చరమ మంత్రము :- సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామేకం
శరణం వ్రజ,
అహం త్వా సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి మాశుచః ॥

ప్రపత్తి మంత్రము

నారాయణనమస్తేఽస్తు కరుణాత్మన్ దయానిధే
పాహిమాం కృపయా దేవ భక్తం తే భక్తవత్సల ॥ (భక్తాం)
మమ కర్మవశాజ్జాతో నానా యోనిషు మూఢధీః (జాతా)
కర్మక్షయో దహం ప్రాప్తః తవపాదాబ్జ పత్త్రచం (ప్రాప్తా)
అద్యప్రభృతి దాసోఽహం దేవదేవ జగత్పతే (దాస్యహం)
జన్మమాభూజ్జగన్నాథ దేవదేవ జనార్దన
సంసారార్ణవ మగ్నస్య త్వత్పాదాబ్జం వినాగతిః ॥ (మగ్నస్యాః)
నాన్యదస్తి సముద్ధర్తుం మృత్యుసంసార సాగరాత్
మదీయ ధనదారాది సర్వభార స్సమర్పితః (భర్తృభాగ్యాది)
ఆత్మానం శేషభూతం హి రక్షమాం శరణాగతం (తాం)
శరణాగతోఽస్మి తవాస్మి దాసఇతి వక్తారం మాంతారయ
(దాసీతి)

పైన బ్రాకెట్లలో వ్రాయబడిన మాటల ప్రకారం స్త్రీలు పఠించునపుడు చదువవలయును. చదువరులు యీ విషయం గుర్తించి పఠింప ప్రార్థన. గీతలపై వాక్యములకు సంధానము

త్యాగము :- కాయేన వాచా మనసైంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాఽత్మనా
వా ప్రకృతేః స్వభావాత్
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి॥
అని చేతితో తీర్థము తీసుకుని దైవతీర్థముగా వదలవలయును.

శూద్రాణాం స్త్రీణాం అష్టాక్షర మంత్ర జప ప్రకార వివరణం

వధూధర్మచంద్రికాయాం

నస్వరః ప్రణవోఽంగాని నాఽప్యన్యవిధయ స్తథా।
స్త్రీణాంతు శూద్రజాతీనాం మంత్రమాత్రోక్తి రిష్యతే॥ అనియు కశ్యపప్రోక్త జ్ఞానకాండె 108 అధ్యాయె :- నస్త్రియై శూద్రాయానుపేతాయాశిష్యాయ నసంవత్సరోషితాయ మంత్రం దద్యాత్ అనియును, "స్త్రీశూద్ర పతనానిషట్" అని చెప్పిన అకర్మలయందును స్త్రీలకు, శూద్రులకు, ప్రణవ (ఓంకార) ఉచ్చారణాధికారము లేదని ధర్మశాస్త్రములందు చెప్పియున్నం దున పరమాత్మ దృష్టియందు సృష్టియందు పనికిరాని వస్తువులు పనికిమాలిన వ్యక్తులు యుండవుగదా! అందువలన వారిని కూడా తన దరికి చేర్చి మోక్షమీయవలయునని తలంపు పరమాత్మకు లేకపోలేదు. పై శ్లోకార్థము స్త్రీలకు శూద్రులకు మంత్రముస్వరముతో చెప్పవలసిన అవుసరము, అంగన్యాస కరన్యాసములు చేయవలసిన అవుసరము లేదని బోధించినవి. కేవల మూల మంత్రము మాత్రము జపించిన చాలునని వారికి కర్మాచరణ మార్గము సులభపరచిరి. ఈ అష్టాక్షరమంత్రమందు (ఓం) ప్రణవము లోపించిన యడల అక్షరనియమము హీనమై సప్తాక్షరమే అయినది. అందువలన ప్రణవ స్థానములో "అం" అను బీజమును వినియోగించిరి. అక్షరనియమమున్నదిగదా అర్థప్రధానము ఫలితము అవుసరము లేదా అను సందియమునకు తావు కలిగినది.

అకారస్య స్వరూపం, ప్రభావంచ. అకారః శ్రీమన్నారాయణవాచకః ఇతి ప్రథమః (ప్రయుక్తః) ప్రోక్తః "అక్షరాణా

మకారోఽస్మి" ఇతి భగవద్వచనాత్ అకారస్య తదాత్మకత్వంచ విదితం నారాయణవాచకః "అకారేణోచ్యతే విష్ణుః" ఇతిస్మృతి వచనాత్, "అంరాజిమన్త్రం సకలస్యగుప్తిం" ఇతి శ్రుతివచనాత్ ఈమంత్రభాష్యమందుకూడ "అం విష్ణుం" అనియుండుటవలనను, విష్ణుస్వరూపము "అ"కార మని శ్రుతి, స్మృతులయందు గలదు. సంస్కృత శబ్దార్థకౌస్తుభమందు "అ" అను వర్ణమునకు విష్ణుః, శివః, బ్రహ్మ, వాయుః, వైశ్వానరః, విశ్వం, అమృతం అను అర్థములు వ్రాయబడినవి. బీజనిఘంటుయందు "అకారం చామృతం బీజం క్షుత్తృష్ణా శ్రమనాశనం। ఋషిశ్చైవ అకారశ్చ త్రిష్టుప్ఛందముదాహృతం శ్రీకంఠోనామ దేవశ్చ బీజంతు వైష్ణవం స్మృతం। నిత్యం తం యో జపేద్వత్స అంయుతేనా" భవా నవా నతస్య క్షుద్భయం కించిదితి సత్యం షడానన। సోమోపరాగ కాలేతు యో జపేదయుతుం తతః। సర్వవ్యాధివినిర్ముక్తో సోమ లోకే మహీయతే" అకారము విష్ణుబీజమని జపించినవారికి ఆకలి, దప్పిక శ్రమలు నశించును. చంద్రగ్రహణకాలమున పదివేలు జపించిన యెడల సర్వవ్యాధులు నశించి అమృతమయమైన చంద్ర లోకనివాసరూపమోక్షముప్రాప్తించునని కలదు. "అకారం సర్వదైవత్యం రక్తం సర్వవశీకరం" అకారం బ్రహ్మ దైవత్యం శ్వేతం సర్వవశంకరం, సర్వజ్ఞత్వం మనోజ్ఞత్వం కామరూపత్వ మంబికే" "అకారం ఆత్మబీజంచ సర్వదైవత మాత్మకం। బీజం స్వాయంభువం మృత్యుక్షోభణంచ వశీకరం" అని చెప్పుటచేత "అం" అను బీజమునకు సర్వశక్తులు కలవు. ప్రణవము కూడ అకారఉకారమకారములచేత ఏర్పడినది. గాన అకారాదిగానే ప్రణవోచ్చారణ జరుగుచున్నది. అట్టి ప్రణవస్థానమును అకారము అలంకరించుటవలన సర్వదేవతాత్మకమయమంత్రముగా ఒప్పుచున్నది. పైన చెప్పిన శూద్రశబ్ద నిర్వచనమేమన "సంధ్యా

హీనో೭శుచిర్నిత్యమనర్హ స్సర్వకర్మసు। యదన్యత్కురుతేకర్మ నతస్య ఫలమశ్నుతే'' ఇతి దక్షవచనాత్, ''సంధ్యాహీనః శూద్రసమోభవేత్'' అనుటవలనను సంధ్యావందనము కూడ చేయలేనిస్థితియందున్నవారికి మంత్రఉపదేశ జపాదులయందు అర్హతలేదని నిష్కర్షగా చెప్పినారు. శూద్రత్వమును పొందిన వారుగా నిర్ధారించిరి. ''చాతుర్వర్ణ్యం మయాసృష్టం గుణకర్మ విభాగశః'' అనుభగవద్వచనము ప్రకారమున్ను, ''జన్మనా జాయతే శూద్రః కర్మణా జాయతే ద్విజః'' అను స్మృతివచనము వలనను సంధ్యావందన హీనము మొదలై ధూమపాన మద్యపానాది సప్తవ్యసనములకు లోనై షడ్విధములైన ఆతతాయి వర్గములో చేరినట్టి శూద్రులే మంత్రార్హులు గారని మరొకమారు విన్నవించి గ్రంధవిస్తర భీతిచేత అకార శక్తివర్ణనము, కర్మచండాలుర వివరణము విరమించుచున్నాము. పైవిషయ వివరణను బట్టి జన్మశూద్రులైనను కర్మనుబట్టి బ్రహ్మజ్ఞానము పొందు అవకాశము గలదు గనుక సర్వవర్ణముల వారు వారి వారి యథోచిత కర్మలను చేయుచు అకారబీజయుతమైన యీ అష్టాక్షర మంత్రమును జపించి యీ జన్మయందే మోక్షము పొందవలసినదిగా వారికి హితమును ప్రోత్సహించుచున్నాము.

స్త్రీణాం అష్టాక్షర మంత్ర జపప్రకారః

ఆచమనం, ప్రాణాయామము చేసి సంకల్పమునందు శుభతిథౌ వరకు చెప్పవలయును. భగవదాజ్ఞయా భగవత్ప్రీత్యర్థం శ్రీమదష్టాక్షర మహామంత్ర జపం కరిష్యే (అపఉపస్పృశ్య) నమో గురుభ్యః పూర్వేభ్యః క్రియతే శిరసా నమః మంత్రజ్ఞానప్రదాతృభ్యః తద్గురుభ్యో೭పి సాంప్రతం॥ నమస్తే మంత్రరాజాయ పరబ్రహ్మాభిధాయినే। స్థితాయాంతర్హృదయే సర్వానాత్మన స్సన్ని

యుచ్యతే॥ ఋషఽవేష్టాక్షరస్యాస్య సర్వ్యామినే హరయే నమః। అష్టాక్షర మహామంత్రవర్ణసంఖ్యాభిధాయినీం ॥ ఛందశ్చ దేవీం గాయత్రీం శిరసా ప్రణమామ్యహం। మంత్రస్య దైవతంచాపి పరమాత్మాన మవ్యయం॥ నారాయణం పరంబ్రహ్మ నతోఽస్మి శిరసా హరిం। మంత్రశక్తిః స్థితాయస్మిన్నాశ్రితేష్టార్థ సాధనీ॥ పదం నారాయణాయేతి శక్తిం తాం ప్రణతోస్మ్యహం॥ అకారాదుత్థితాద్బీజా ద్వాసుదేవాఽభిధాయినః॥ తద్బీజమస్య ప్రభవం ప్రణవం ప్రణతోఽస్మ్యహం॥

ఇతి మనసాస్మృత్వా నమస్కృత్య ధ్యాయేత్॥

ధ్యానం : సవ్యం పాదంప్రసార్యాశ్రిత..... వైకుంఠనాథః వెనుక మంత్రజపవిధానమందు పూర్తిగాకలదు.

"ల" మితిపంచపూజాం కుర్యాత్ – వెనుకటివలెనే చేయుయవలెను. గురుధ్యానముచేసి వేయి 1000గాని, 108 గాని, 28 గాని, కనీస పక్షమున 18గాని యథాశక్తి జపించవవలయును. 108తక్కువకాక జపించువారికి ఫలములుగలుగును. "జపతోనాస్తి పాతకం" అనెడి వాక్యప్రకారం జపమును చక్కగాచేసి పాతకములనుండి విముక్తి చెంది మోక్షమును పొందవలయును.

మంత్రః : "ఓం నమో నారాయణాయ"

జపాంతమునందు "ఏతత్ఫలం శ్రీమన్నారాయణార్పణమస్తు" అని తీర్థమునువదలవలయును.

ద్వయమంత్రః : ఓం శ్రీమన్నారాయణ చరణౌ శరణంప్రపద్యే శ్రీమతేనారాయణాయనమః.

చరమశ్లోకమును, స్త్రీలు చదువవలసిన ప్రపత్తి శ్లోకముల విధానము వెనుకే ముద్రింపబడినవి. వానినికూడ పఠించి చివరకు. "ఏతత్ఫలం శ్రీమన్నారాయణార్పణమస్తు", అని తీర్థమువదలవలయును.

శారదా తిలక గ్రంథమందుగల అష్టాక్షర జపప్రకారః

అథవక్ష్యే మహామన్త్రాన్ విష్ణోః సర్వార్థసాధకాన్, యస్యసంస్మరణాత్ సద్యః భవాబ్ధేః పారమాశ్రితాః, తారంనమః పదం బ్రూయాన్నకారాదీర్ఘ సమన్వితౌ। పావనోణాయ మంత్రోయం ప్రోక్తో వస్వక్షరాన్వితః। సాధ్యనారాయణః ప్రోక్తో మునిశ్ఛంద ఉదాహృతం, మంత్రస్య దేవీగాయత్రీ, దేవతా విష్ణురవ్యయః, క్రుద్ధోల్కాయ హృదాఖ్యాతం మహోల్కాయ శిరఃస్మృతం, వీరోల్కాయ శిఖాప్రోక్తా ద్యుల్కాయ కవచంస్మృతం, సహస్రోల్కాయాస్త్రముక్తం అంగక్లుప్తిరియంమతా, భూయోవర్ణైః మనోః షడ్భిః షడంగాని సమాచరేత్, అవశిష్టౌపునర్వర్ణౌ విన్యసేత్కుక్షిపృష్ఠయోః, బద్ధదిక్ చక్రమన్త్రేణ మంత్రవర్ణాన్తతోన్యసేత్, ఆధారేహృదయే వక్త్రేదోః పన్మూలేసునాసికే, కంఠేనాభౌ హృదికుచే పార్శ్వపృష్ఠేషు తత్పరం, మూర్ధాస్యనేత్ర శ్రవణ ఘ్రాణేషు తదనంతరం, దోః పాద సంధ్యంగులిషు ధాతుప్రాణేషు హృత్స్థలే, మూర్ధేక్షణాస్య హృత్కుక్షిసోరుసంఘ్రిపదద్వయే, ఏకైకశోన్యసేద్వర్ణాన్ గండాంసోరుపదేషుచ, చక్రశంఖగదాంభోజపదేష్వనహితో న్యసేత్ అష్టార్ణోష్టప్రకృతిస్స్యాత్ జ్ఞేయోఽసౌ చతురాత్మనాం.

ఇచట అంగన్యాసమునందు 5మాత్రమే చెప్పియున్నవి శారదా తిలక 14న ప్రకరణమునందు 35 శ్లో॥ పంచాంగానిమహోర్యస్య తత్ర నేత్రమనుం త్యజేత్॥ అంగహీనస్య మంత్రస్య స్వేనైవాంగాని కల్పయేత్॥ అనియున్నదగాన నేత్రత్రయాయ వౌషట్ వదల వలసియున్నది. ఈ గ్రంథమునందు ముద్రించబడిన "నారాయణ పూర్వ తాపినియోపనిషత్" నాల్గవఖండయందు ఋషిచ్ఛందోధిదైవతాయుతముగ షడంగన్యాసము చెప్పబడియున్నది. జాపకులు ఆవిధానమునననుసరింపకోరుచున్నాను.

నారాయణ హృదయమ్

హరిః ఓమ్ః- అస్య శ్రీనారాయణ హృదయ స్తోత్ర మహా మంత్రస్య భార్గవ ఋషిః, అనుష్టుప్ ఛందః లక్ష్మీనారాయణో దేవతా నారాయణ ప్రీత్యర్థే జపే వినియోగః.

నారాయణః పరం జ్యోతి రితి అంగుష్ఠాభ్యాం నమః

నారాయణః పరం బ్రహ్మేతి తర్జనీభ్యాం నమః

నారాయణః పరో దేవ ఇతి మధ్యమాభ్యాం నమః

నారాయణః పరో ధర్మ ఇతి కనిష్ఠికాభ్యాం నమః

విశ్వం నారాయణ ఇతి కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః

నారాయణః పరంజ్యోతిరితి హృదయాయ నమః

నారాయణః పరంబ్రహ్మేతి శిరసే స్వాహా

నారాయణః పరో దేవ ఇతి శిఖాయై వౌషట్

నారాయణః పరంధామేతి కవచాయ హుం

నారాయణః పరో ధర్మ ఇతి నేత్రాభ్యాం వౌషట్

విశ్వం నారాయణ ఇతి అస్త్రాయ ఫట్

అథ ధ్యానమ్

ఉద్యదాదిత్య సంకాశం పీతవాసం చతుర్భుజం
శంఖచక్ర గదాపాణిం ధ్యాయేలక్ష్మీపతిం హరిం 1

త్రైలోక్యాధార చక్రం తదుపరి కమఠం తత్ర చానంతభోగీ
తన్మధ్యే భూమిపద్మాంకుశశిఖరదళం కర్ణికా భూతమేరుం
తత్రత్యం శాంతమూర్తిం మణిమయమకుటంకుండలోద్భాసితాంగం
లక్ష్మీనారాయణాఖ్యం సరసిజనయనం సంతతం చింతయామి

అస్య శ్రీ నారాయణ హృదయస్తోత్రస్య బ్రహ్మ ఋషిః అనుష్టుప్ ఛందః నారాయణో దేవతా నారాయణప్రీత్యర్థే జపే వినియోగః

ఓమ్. నారాయణః పరంజ్యోతి రాత్మా నారాయణః పరః
నారాయణః పరం బ్రహ్మ నారాయణ నమోఽస్తుతే
నారాయణః పరోదేవో ధాతా నారాయణః పరః 1
నారాయణః పరో ధాతా నారాయణ నమోఽస్తుతే
నారాయణః పరంధామ ధ్యానం నారాయణః పరః 2
నారాయణః పరోధర్మో నారాయణ నమోఽస్తుతే
నారాయణః పరోదేవో విద్యా నారాయణః పరః 3
విశ్వం నారాయణ స్సాక్షా న్నారాయణ నమోఽస్తుతే
నారాయణా ద్విధిర్జాతో జాతో నారాయణాద్భవః 4
జాతో నారాయణా దింద్రో నారాయణ నమోఽస్తుతే
రవిర్నారాయణస్తేజః చంద్రో నారాయణో మహః 5
వహ్నిర్నారాయణ స్సాక్షా న్నారాయణ నమోఽస్తుతే
నారాయణ ఉపాస్యస్స్యాద్గురు ర్నారాయణః పరః 6
నారాయణః పరోబోధో నారాయణ నమోఽస్తుతే
నారాయణః పరం ముఖ్యస్సిద్ధిర్నారాయణ స్సుఖం 7
హరిర్నారాయణ శ్శుద్ధి ర్నారాయణ నమోఽస్తుతే 8

అథ ప్రార్థనా

నారాయణఃత్వమేవాసి దహరాజే హృదిస్థితః
ప్రేరితః ప్రేర్యమాణానాం త్వయా ప్రేరితమానసః 9
త్వదాజ్ఞాం శిరసాకృత్వా భజామి జనపావనం
నానోపాసన మార్గాణాం భవకృద్భావబోధకః 10
భావార్థకృ ద్భవాతీతో భవసౌఖ్యప్రదో మమ
త్వన్మాయామోహితంవిశ్వం త్వయైవ పరికల్పితమ్ 11
త్వదధిష్ఠానమాత్రేణ సా వైసర్వార్థకారిణీ
త్వమేతాంచ పురస్కృత్య సర్వకామాన్ ప్రదర్శయ 12

న మే త్వదన్యస్త్రాతాఽస్తి త్వదన్యన్నహి దైవతం
త్వదన్యన్నహిజానామి పాలకం పుణ్యవర్ధనమ్ 13
యావత్సాంసారికో భావో మనస్స్థో భావబోధక
తస్మాత్సిద్ధో భవేత్తావత్సర్వథా సర్వదావిభోః 14
పాపినా మహ మేకాగ్రోద యాలూనాం త్వ మగ్రణీః
దయనీయో మదన్యోఽస్తి తవకోఽత్ర జగత్త్రయే 15
త్వయాహం నైవ సృష్టశ్చేన్నస్యాత్త్వవ దయాలుతా
ఆమయోవా న సృష్టశ్చేదౌషధస్య వృథోదయః 16
పాపసంఘపరిక్రాంతః పాపాత్మా పాపరూపధృక్
త్వదన్యః కోఽత్ర పాపేభ్యస్త్రాతాఽస్తి జగతీతలే 17
త్వమేవమాతా చ పితాత్వమేవ త్వమేవ బంధుశ్చ సఖాత్వమేవ
త్వమేవ సేవ్యశ్చ గురుస్త్వమేవ త్వమేవసర్వం మమదేవదేవ 18
ప్రార్థనాదశకం చైవ మూలాష్టకమతః పరం
యః పఠేచ్ఛృణుయాన్నిత్యం తస్యలక్ష్మీస్థిరాభవేత్ 19
నారాయణస్య హృదయం సర్వాభీష్టఫలప్రదం
లక్ష్మీహృదయకం స్తోత్రం యదిచైతద్వినా కృతమ్ 20
తత్సర్వం నిష్ఫలం ప్రోక్తం లక్ష్మీః క్రుధ్యతి సర్వదా
ఏతత్సంకలితం స్తోత్రం సర్వాభీష్ట ఫలప్రదమ్ 21
జపేత్సంకలితం కృత్వా సర్వాభీష్టమవాప్నుయాత్
నారాయణస్య హృదయ మాదౌ జప్త్వా తతః పరమ్ 22
లక్ష్మీహృదయకం స్తోత్రం జపేన్నారాయణం పునః
పునర్నారాయణం జప్త్వా పునర్లక్ష్మీనుతిం జపేత్ 23
తద్వద్ధోమాదికం కుర్యాదేతత్సంకలితం శుభం
ఏవం మధ్యే ద్వివారేణ జపేత్సంకలితం శుభం 24
లక్ష్మీహృదయకే స్తోత్రే సర్వమన్యత్ప్రకాశితం
సర్వాన్కామా నవాప్నోతి ఆధివ్యాధిభయం హరేత్ 25

గోప్యమేతత్సదాకుర్యాన్న సర్వత్ర ప్రకాశయేత్
ఇతిగుహ్యతమం శాస్త్రం ప్రోక్తం బ్రహ్మాదిభిః పురా 26

లక్ష్మీహృదయే ప్రోక్తేన విధినా సాధయేత్సుధీః
తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన సాధయే ద్గోపయేత్సుధీః
యత్రైతత్పుస్తకం తిష్ఠేల్లక్ష్మీనారాయణాత్మకం
భూతపైశాచభేతాళభయం నైవ తు సర్వదా 28

భృగువారే తథా రాత్రౌ పూజయేత్పుస్తక ద్వయం
సర్వథాసర్వదా స్తుత్యం గోపయేత్సాధయే త్సుధీః
గోపనాత్సాధనాల్లోకే ధన్యోభవతి తత్వతః 29

ఇత్యథర్వణ రహస్యే ఉత్తరభాగే
నారాయణహృదయమ్

శ్రీలక్ష్మీనారాయణ పంజర స్తోత్రమ్

అస్య శ్రీమన్నారాయణపంజరస్తోత్ర మహామన్త్రస్య, బ్రహ్మ ఋషిః, గాయత్రీఛందః, శ్రీమన్నారాయణో దేవతా, ఓం బీజం నమశ్శక్తిః, నారాయణాయేతికీలకం, మమ శ్రీమన్నారాయణ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే శ్రీమన్నారాయణ పంజర మహామంత్ర జపే వినియోగః.

ప్రాచ్యాం మే (మాం) పాతు గోవిన్దో దక్షిణే గరుడధ్వజః
పశ్చిమేతు హృషీకేశః ఉత్తరే మధుసూదనః
ఆగ్నేయ్యాం వామనః పాతు నైరృత్యాం దేవకీసుతః
వాయవ్యాం పాతు శ్రీకృష్ణః ఐశాన్యాం జగదీశ్వరః

ఊర్ధ్వం మే పాతు లోకేశః అధోరక్షత్వధోక్షజః
ఏతాభ్యో దశ దిగ్భ్యస్తు పాతునారాయణః ప్రభుః
ఏవం త్రిపుర సంహారే రుద్రస్తోత్ర వినిర్మితం
ప్రాతఃకాలే పఠేద్యస్తు రాత్రి పాపంవినశ్యతి.
సాయంకాలే పఠేద్యస్తు దివా పాపం వినశ్యతి.
మధ్యందినే పఠేద్యస్తు సర్వాన్ కామానవాప్నుయాత్.
దివారాత్రం పఠేద్యస్తు చక్రపాణేస్తుపంజరం
ధర్మమర్థంచ కామంచ మోక్షంచైవ సవిందతి.
అహో కిం బహునోక్తేన శృణువత్స మహామతే.
యం యం కామయతే కామం తం తమాప్నోత్యసంశయః
ఇతి బ్రహ్మ నారద సంవాదే రుద్రస్తుప్రోక్తం శ్రీమన్నారాయణ పంజరస్తోత్రం సంపూర్ణమ్.
ఈస్తోత్రమునకు అంగన్యాస కరన్యాస ధ్యానములు లభింపలేదు.

శ్రీమన్నారాయణ కవచమ్

అస్య శ్రీమన్నారాయణ కవచస్తోత్ర మహామన్త్రస్య సాధ్య నారాయణ ఋషిః, గాయత్రీ ఛందః, శ్రీమన్నారాయణో దేవతా, ఓంబీజం, నమశ్శక్తిః, నారాయణా యేతికీలకం, శ్రీమన్నారాయణప్రసాద సిద్ధ్యర్థే శ్రీమన్నారాయణకవచ మహామంత్ర జపే వినియోగః.

కరన్యాసః

ఓం ఓం అంగుష్ఠాభ్యాంనమః
ఓం నమః తర్జనీభ్యాం నమః
ఓం నారాయణాయమధ్యమాభ్యాంనమః
ఓం ఓం అనామికాభ్యాం నమః

ఓం నమః కనిష్ఠికాభ్యాం నమః
ఓంనారాయణాయ కరతల కరపృష్ఠాభ్యాంనమః

హృదయాదిన్యాసః
ఓం ఓం హృదయాయనమః
ఓం నమః శిరసేస్వాహా.
ఓం నారాయణాయ శిఖాయైవషట్
ఓం ఓం కవచాయహుం
ఓం నమః నేత్రత్రయాయ వౌషట్
ఓం నారాయణాయ అస్త్రాయఫట్.
భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః

ధ్యానం.

శ్లో॥ నారాయణం గరుడవాహన మబ్జనాభం
చక్రాది సంయుత మనంత మశేషభోగం।
భోగీంద్ర భోగ శయనం ప్రణతార్తినాశం
వందేఽరవిందనయనం సుర సిద్ధ సేవ్యం॥

శ్లో॥ జగదంకురకందాయ విశ్వాయాఽక్లిష్టకర్మణే।
దళితాఽఖిలఖేదాయ నమశ్శాంతాయవిష్ణవే ॥1॥
లక్ష్మీచారు కుచద్వంద్వ కుంకుమాంకితవక్షసే।
నమోలక్ష్మీపతేతుభ్యం జగదానంద దాయినే ॥2॥
శ్రీమన్నారాయణో విష్ణుః వాసుదేవోఽభిరక్షతు।
ఏవంధ్యాయే మహావిష్ణుం మహాలక్ష్మ్యా సుసేవితం ॥3॥
గరుడేన వినీతేన (ధాత్రాద్యమరబృందైశ్చ)
భృగ్వాద్యైర్మని సత్తమైః।
సనకాద్యైః పరివృతం సర్వలోక విభుంభజే ॥4॥
పంచపూజాం విధాయాథ గురువందన పూర్వకం।
భక్త్యా సమాహితో భూత్వా కవచం ప్రవదేత్సుధీః ॥5॥

లమిత్యాదినా పంచపూజా :-

ఓం లం పృథ్వీతత్త్వాత్మనే శ్రీమన్నారాయణాయ దివ్యశ్రీచందనం పరికల్పయామి

ఓం హం ఆకాశతత్త్వాత్మనే ,, దివ్యపుష్పం పరికల్పయామి

ఓం యం వాయుతత్త్వాత్మనే ,, దివ్యధూపం పరికల్పయామి

ఓం రం వహ్ని తత్త్వాత్మనే ,, దివ్యదీపం పరికల్పయామి

ఓం వం అమృతతత్త్వాత్మనే ,, దివ్యామృతోపహారనైవేద్యం పరికల్పయామి

ఓం సం సర్వతత్త్వాత్మనే ,, దివ్య**తాంబూలా**ది సర్వోపచారపూజాంపరికల్పయామి

గురుధ్యానం : గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః గురుర్దేవో మహేశ్వరః
గురుస్సాక్షాత్పరబ్రహ్మ తస్మైశ్రీగురవేనమః

కవచం :

శిరో**నా**రాయణః పాతు **ము**ఖం లక్ష్మీపతిర్మమ
భ్రువౌ వైకుంఠ నాథస్తు కర్ణౌ గరుడవాహనః 1

ఘ్రాణం పాతు మఖత్రాతా లలాటం మధుసూదనః
నేత్రేమే **కే**శవః పాతు ఓష్ఠౌ**మే** పార్వతీ సుతః 2

దంతాన్ పాతు మహాప్రాజ్ఞః జిహ్వాం విద్యానిధిశ్చమే
వైకుంఠః పాతు కంఠంమే స్కంధౌ చక్రాయుధః ప్రభుః 3

బలిమర్దీ భుజౌ పాతు కరౌ మకరమర్దనః
వక్షోమే కమఠః పాతు హృదయం తు శివప్రియః 4

పార్శ్వే గదాధరః పాతు కుక్షిం పక్షీంద్రవాహనః
మధ్యం పాతు **మహా**మత్స్యః శ్రీధరో నాభిదేశకం 5

నారాయణః కటింపాతు సక్థినీ భక్తవత్సలః
ఊరూ మురాంతకః పాతు జానూ పాతు బలానుజః 6

జంఘే పాతు చతుర్బాహుః పాదౌ శ్రీవత్సలాంఛనః
అంగుళ్యగ్రాణి మే పాతు సర్వతస్సర్వగోచరః 7
పురతః పాతు గోవిందో దక్షిణే విష్టరశ్రవాః
పశ్చిమేతు సహస్రాక్షః ఉత్తరే రఘునందనః 8
ఆగ్నేయ్యాం సర్వనిధిపః నైరృత్యాం కంసమర్దనః
వాయవ్యాం శత్రు సంహర్తా ఈశాన్యాంచ గదాధరః 9
ఊర్ధ్వమండజ వాహశ్చ పాతాళే శేషవాహనః
విదిశో వామనః పాతు సర్వతః పాత్వధోక్షజః 10
మార్గం పాతు మహా విష్ణుః సర్వసంధిష్వనామయః
ప్రజాం వశీకరః పాతు రాష్ట్రం రాజీవలోచనః 11
ధర్మశాస్తా దండనీత్యా రాజానం పరిరక్షతు
గ్రామేపాతు మఖత్రాతా అటవ్యాం హరిరేవహి 12
చోరాది సర్వబాధాభ్య స్సర్వతో భక్తవత్సలః
అంగప్రత్యంగకౌ పాతు మల్లయుద్ధవిశారదః 13
సర్వత్ర సర్వదా పాతు నరకాసుర నాశకః
నారాయణస్య కవచం సర్వాపద్భయనాశనం 14
శృంఖలాబంధ సమయే మహాభీతి కృతే నిశి
భూతప్రేత పిశాచాది మహాఘోర భయేషుచ 15
శృంఖలేభ్యః ప్రముచ్యంతే స్వేచ్ఛయా రమతేపుమాన్
రాజ్యార్థీచ జపే ద్భక్త్యా యోనరోమాస మాత్రకం 16
సరాజ్యం లభతే శ్రీమాన్ సర్వాన్కామా నవాప్నుయాత్
వశ్యాకర్షణ సంమోహాన్ శీఘ్రమేవ లభేద్ధ్రువం 17
యం యం కామయతే మర్త్యః సర్వసిద్ధిః ప్రజాయతే
మోక్షార్థీ మోక్ష మాప్నోతి ధనార్థీ ధన
మాప్నుయాత్ 18

కామాన వాప్నుయాత్కామీ విద్యార్థీ విద్యయాయుతః
పుత్రకామీల భేత్పుత్రం సత్య మత్ర నసంశయః 19

ఓం క్లీం నమోనారాయణాయ క్లీం మంత్రేణ బుద్ధిమాన్
పాత్రేణోదకమాసీయ ఏకవింశతి వారతః 20

జపం కృత్వాచ ఉదకం ప్రాశయేచ్చ సువాసినీం
శుభ్రవస్త్ర పరీధానా స్నాత్వాఽచమ్యోదకం పిబేత్ 21
సర్వమంగళ సంయుక్తం సర్వైశ్వర్య సమన్వితం
సర్వవిద్యా సుసంపూర్ణం సత్పుత్రం లభతే ధ్రువం 22

మంత్రః :- ఓం క్లీం నమో నారాయణాయ క్లీం సకల శత్రునాశ
నాయ సకల దుర్దోష హరణాయ శ్రీమన్నారాయణాయ ఓం (అము
కస్య- అముకాయాః) పుత్రం దేహి దేహి స్వాహా॥

మంత్రః :- హే శ్రీమన్నారాయణ త్వత్పాద పంకజ రతిం
మే దేహి స్వాహా.

మంత్రద్వయమిదం భక్త్యా మతిమాన్పఠతే నరః
మహాపద్భ్యోవిముచ్యేత మాధవానుగ్రహేణసః 23
రాజద్వారేచ శస్త్రాగ్ని విషమే విషభక్షణే
మహావ్యాధిభయే ఘోరే సంగ్రామే సంకటే గిరౌ 24
భూతప్రేతపిశాచాది చోరవ్యాఘ్రభయేషుచ
మహానదీషుతరణే మహాగిరి గుహాశయే 25

య ఇదం కవచం జప్త్వా స్వేచ్ఛయా విహరేత్తదా
త్రిసంధ్యం వై పఠేద్యస్తు సర్వాన్కామా
నవాప్నుయాత్ 26

ఇహ భుక్త్వాఽఖిలాన్ భోగాన్ అంతేవైకుంఠ
మాప్నుయాత్
నదేయం పరశిష్యేభ్యో దేయం శిష్యేభ్య ఏవచ 27

అథ క్తైభ్యశ్చ పుత్రేభ్యః దత్వామృత్యు మవాప్నుయాత్
గోపనీయం ప్రయత్నేన నదేయం యస్య కస్యచిత్ 28
తవప్రీత్యా మహేశాన కవచం కథ్యతేమయా
ఇతి నారద సంహితాయాం నారాయణ కవచం సంపూర్ణం

శ్రీమన్నారాయణ మాలా మహామంత్రః

అస్య శ్రీమన్నారాయణ మాలా మహామన్త్రస్య, అన్తర్యామీఋషిః, గాయత్రీఛందః, పరమాత్మా దేవతా, ఓం బీజం, నమశ్శక్తిః, నారాయణాయేతి కీలకం, శ్రీమన్నారాయణప్రసాద సిద్ధ్యర్థే శ్రీమన్నారాయణమహామంత్రజపే వినియోగః

ఓం నమోనారాయణాయ, శంఖ చక్ర గదా పద్మధర హస్తాయ, నందకధరాయ, పురుషోత్తమాయ మహాతేజసే, సర్వ తేజసాంనిధయే, త్రిగుణాయ, త్రిగుణబాహ్యాయ, సర్వలింగస్య లింగాయ, లింగినే, సర్వవర్ణస్వరూపాయ, చతుర్దశభువనోత్పత్తి స్థితి ప్రళయకర్త్రే, సురాసురపూజితాయ, వ్యక్తాఽవ్యక్తాయ, సర్వ ప్రహారణాయుధాయ, సర్వదుఃఖవినాశాయ, సర్వదోషవినాశాయ, సర్వవరప్రదాయ, సర్వానుగతవత్సలాయ, సర్వపాపప్రణాశనాయ సర్వతంత్రభేదనాయ, సర్వయంత్రతంత్రచ్ఛేదనాయ, సర్వమంత్ర స్ఫోటనాయ, తంత్రోత్పాదనాయ, సర్వముద్రాప్రభంజనాయ, గరుడవాహనాయ, సర్వమంత్ర యంత్ర తంత్ర స్వరూపాయ మహాశార్ఙ్గధనుషే, నమః. దేవాదిదేవ, నారాయణ మాంరక్ష రక్ష, జ్వాల జ్వాల, ప్రజ్వాల ప్రజ్వాల, సర్వదుష్టాన్ సర్వకృత్రిమాన్ హన హన, దహ దహ, పచ పచ, ఛింది ఛింది, భింది భింది, హాంది హాంది, మారయ మారయ, ఉత్సాదయ ఉత్సాదయ, శోషయ శోషయ, స్తంభయ స్తంభయ, ఆకర్షయ ఆక,

ర్షయ, ద్రావయ ద్రావయ, విద్వేషయ విద్వేషయ, ఉచ్చాటయ
ఉచ్చాటయ, విధ్వంసయ విధ్వంసయ, సర్వశత్రూన్ నాశయ
నాశయ, క్రూరజంతుజాలాదీన్ ఛేదయ ఛేదయ, నాశయ
నాశయ, సర్వదుష్టగ్రహాన్ చూర్ణయ చూర్ణయ, యాతుధానా
దీన్ విత్రాసయ విత్రాసయ, నాగాన్ త్రోటయ త్రోటయ,
భేదయ భేదయ, కంపయ కంపయ, చోర సింహ శార్దూలాదీన్
బంధయ బంధయ, కంపయ కంపయ, సర్వవిషం దహ దహ,
సర్వదోషాన్ హర హర, సర్వరోగాన్ పచ పచ అలక్ష్మీం
మార్జయ మార్జయ, లక్ష్మీం ఆవాహయ ఆవాహయ, భాగ్యం
భోగ్యం ప్రయచ్ఛ ప్రయచ్ఛ, త్రైలోక్యం వశమానయ వశమా
నయ, సర్వాన్ ఆహ్లాదయ ఆహ్లాదయ, భయాని సంహారయ
సంహారయ, అసురశబ్ద బాలగ్రహాదీన్ ఛేదయ ఛేదయ, దుష్టజన
దుష్టజంతుజాలాదీన్ సంహార సంహార, దుష్టవార్తా దుష్టశబ్దాదీన్
ఛేదయ ఛేదయ, పర్వతాన్ చూర్ణయ చూర్ణయ, సము
ద్రాన్ శోషయ శోషయ, నదీః పరివర్తయ పరివర్తయ, పృథివీం
దారయ దారయ, నదాన్ చలయ చలయ, సర్వదుష్టమృగ గజ
పిశాచ బ్రహ్మరాక్షసాదీన్ కంపయ కంపయ, స్తంభయ
స్తంభయ, దూరీకురు దూరీకురు, ఆత్మమంత్రి యంత్రి తంత్రి
శల్య శబ్దాదీన్ రక్ష రక్ష, పరమంత్ర యంత్ర శల్యాశబ్దాదీన్
ఛేదయ ఛేదయ, శాన్తిం కురు కురు, అమోఘశక్తే దేవాదిదేవ
నారాయణ, మాం రక్ష రక్ష, ఓం నమోనారాయణాయ, భగ
వతే పురుషోత్తమాయ, హుంఫట్ స్వాహా, ఓం శ్రీం రం రం
హ్రాం క్లీం ఓం నమో భగవతే నారాయణాయ ఖేం ఖేం సర్వదుష్ట
మృగ సర్వభూతప్రేతపిశాచ బ్రహ్మరాక్షసాదీన్ హన హన,
దహ దహ, పచ పచ, మథ మథ, మర్దయ మర్దయ, ఘాతయ
ఘాతయ విస్ఫోటయ విస్ఫోటయ, చూర్ణయ చూర్ణయ, నికృంతయ

నిశ్కృంతయ, మహాచక్ర జ్వాలేన దహ దహ, ఓం నమో నారా
యణాయ భగవతే పురుషోత్తమాయ హుం ఫట్ స్వాహా

ఇతి శ్రీమన్నారాయణమాలామహామన్త్రస్సమాప్తః

శ్రీ వైష్ణవాష్టాక్షరీ స్తుతిః

ఓం ఓంనమః ప్రణవార్థార్థ స్థూల సూక్ష్మక్షరాక్షర
వ్యక్తావ్యక్త కళాతీత ఓంకారాయ నమోనమః

న నమోదేవాదిదేవాయ దేహసంచార హేతవే
దైత్యసంఘవినాశాయ నకారాయనమోనమః

మో మోహనం విశ్వరూపంచ శిష్టాచారసుపోషకమ్
మోహవిధ్వంసకం వందే మోకారాయ నమోనమః

నా నారాయణాయ నవ్యాయ నరసింహాయ నామినే
నాదాయ నాదినేతుభ్యం నాకారాయనమోనమః

రా రామచంద్రం రఘుపతిం పిత్రాజ్ఞాపరిపాలకమ్
కౌసల్యా తనయం వందే రాకారాయనమోనమః

య యజ్ఞాయ యజ్ఞగమ్యాయ యజ్ఞరక్షకరాయ చ
యజ్ఞాంగ రూపిణేతుభ్యం యకారాయ నమోనమః

ణా ణా కారంలోకవిఖ్యాతం నానాజన్మఫలప్రదమ్
నానాభీష్టప్రదంవందే ణాకారాయ నమోనమః

య యజ్ఞకర్త్రే యజ్ఞభర్త్రే యజ్ఞరూపాయ తేనమః
సుజ్ఞాన గోచరాయాస్తు యకారాయనమోనమః

ఓం ఓంకార మంత్ర సంయుక్తం నిత్యంధ్యాయంతి యోగినః
కామదం మోక్షదం తస్మై ఓంకారాయ నమోనమః

నారాయణః పరం బ్రహ్మ నారాయణః పరంతపః
నారాయణః పరోదేవః సర్వం నారాయణ స్సదా.

ఇతి వైష్ణవాష్టాక్షరీ స్తుతిః

అథ శ్రీమన్నారాయణాస్త్రమ్

అస్య శ్రీమన్నారాయణాస్త్రమహామంత్రస్య శ్రీమన్నారాయణ ఋషిః, శ్రీమహా విరాట్ఛందః శ్రీమన్నారాయణాస్త్రో దేవతా, ఓంబీజం, రం శక్తిః, నమఃకీలకం, అంతర్బహిశ్శత్రు నివారణార్థే శ్రీమన్నారాయణాస్త్ర ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః।

కరన్యాసః	హృదయాదిన్యాసః
ఓం రం అంగుష్ఠాభ్యాం నమః.	ఓం రం హృదయాయనమః
,, క్రోం తర్జనీభ్యాం నమః	,, క్రోం శిరసేస్వాహా.
,, హ్రాం మధ్యమాభ్యాం నమః	,, హ్రాం శిఖాయైవషట్
,, సౌం అనామికాభ్యాం నమః	,, సౌం కవచాయ హుం
,, గ్లాం కనిష్ఠికాభ్యాం నమః	,, గ్లాం నేత్రత్రయాయ వౌషట్
,, గ్లాం కరతల కరపృష్ఠాభ్యాంనమః	,, గ్లాం అస్త్రాయఫట్.

భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః

ధ్యానం :-

ఉద్యద్బాలార్క.. కాంతిం రవి శశినయనం కోటిసూర్యప్రకాశం।
శంఖం చక్రం చ ఖడ్గం జ్వలదనల నిభం ప్రాణినాం త్రాయన్తం।
అత్యుగ్రం ఊర్ధ్వకేశం అరికుల భయదం ఖాద దంష్ట్రాధరోష్ఠం।
ధ్యాయే (త్) ఉగ్రాస్త్రరూపం ప్రళయహుతవహాం శత్రు సంహారమీడే।.

లమిత్యాదినాపంచపూజా :-

ఓం లం పృథ్వీతత్త్వాత్మనే శ్రీమన్నారాయణాస్త్రాయ దివ్యశ్రీ చందనం పరికల్పయామి.

ఓం హం ఆకాశతత్త్వాత్మనే ,, దివ్య పుష్పం పరికల్పయామి.
,, యం వాయు తత్త్వాత్మనే ,, దివ్య ధూపం ,,
,, రం వహ్ని ,, ,, దివ్య దీపం ,,
,, వం అమృత ,, ,, దివ్యఅమృతోపహారనైవేద్యం॥
,, సం సర్వ తత్త్వాత్మనే ,, దివ్యతాంబూలాదిసర్వోపచార
పూజాం పరికల్పయామి.

గురుధ్యానం :- గురుః బ్రహ్మ ...... తస్మై శ్రీ గురవేనమః

మూలమంత్రః :- ఓం రం క్రోం ప్రాం స్రాం గ్లాం గ్లాం శ్రీం శ్రీం యం యం హుం హుం నారాయణాస్త్రాయ హుం ఫట్ స్వాహా.

గాయత్రీ :- ఓం నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయధీమహి తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్.

హరిః ఓం తత్సత్.

ఇత్యస్త్ర మంత్రం సంపూర్ణం.

శ్రీ రుద్రయామళోక్త శ్రీమన్నారాయణాస్త్రమ్

(పూర్వాచార్యైరనుష్ఠితమ్)

అస్య శ్రీమన్నారాయణాస్త్ర విద్యా మహా మంత్రస్య, పరబ్రహ్మ ఋషిః, గాయత్రీఛందః, నారాయణాస్త్రో దేవతా. హ్రీం బీజం, శ్రీం శక్తిః, ఓం నమో భగవతేకీలకం, శ్రీమన్నారాయణ ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే ఈప్సిత కామనా సిద్ధ్యర్థే, శ్రీమన్నారాయణాస్త్ర విద్యా మంత్రజపే వినియోగః.

న్యాసః :-

ఓం ఓం అంగు ఓం తేం హృద
,, నం తర్జనీ ,, నాం శిరసే
,, మం మధ్యమా ,, రాం శిఖాయై

,, భం అనామికా ,, యం కవచాయ

,, గం కనిష్ఠికా ,, ణాం నేత్రత్రయాయ

,, వం కరతల కర ,, యం అస్త్రాయ

భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః

ధ్యానం

సత్యం హేతు వివర్జితం శ్రుతిగిరామాద్యం జగత్కారణం
వ్యాప్తం స్థావరజంగమే నిరుపమం చైతన్యమంతర్గతం
ఆత్మానం రవి వహ్నిచంద్రవపుషం తారాత్మకం సంతతం
నిత్యానంద సుఖావహం సుకృతినః పశ్యంతి రుద్ధేంద్రియాః ॥

పంచపూజా :-

లం పృథివీతత్త్వాత్మనే గంధతన్మాత్ర ప్రకృత్యానందాత్మనే శ్రీమన్నారాయణపరబ్రహ్మణే నమః గంధం పరికల్పయామి

హం ఆకాశతత్త్వాత్మనే శబ్దతన్మాత్ర .... పుష్పం పరికల్పయామి

యం వాయుతత్త్వాత్మనే స్పర్శ ,, ... ధూపం పరికల్పయామి

రం వహ్నితత్త్వాత్మనే రూప ,, ... దీపం పరికల్పయామి

వం అమృతతత్త్వాత్మనే రస ,, ... అమృతోపహార నైవేద్యం పరికల్పయామి

సం సర్వతత్త్వాత్మనే సర్వ ,, ... తాంబూలాది సర్వోపచారపూజాం పరికల్పయామి

గాయత్రీ :- ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం మంత్రరాజాయ విద్మహే మహామంత్రాయ ధీమహి తన్నో మంత్రః ప్రచోదయాత్

మనుః :- ఓం నమో భగవతే నారాయణాయ. ఇతి ద్వాదశవారం జపేత్.

నారాయణాస్త్ర మంత్రమ్

ఓం నమో భగవతే విశ్వమూర్తయే, నారాయణాయ, శ్రీ పురుషోత్తమాయ, రక్ష రక్ష; దుష్ట దృష్టిం ప్రత్యక్షం పరోక్షంవా, అజీర్ణం పంచవిషూచికాన్ జహి జహి, ఏకాహికం ద్వ్యాహికం త్ర్యాహికం చాతుర్థికం జ్వరం నాశయ నాశయ, చతురశీతివాతాన్, ఏకాదశక్షయాన్, రోగాన్, అష్టాదశకుష్ఠాన్ జహి జహి సర్వదోషాన్ భక్షయ భక్షయ, తత్సర్వం నాశయ నాశయ, శోషయ శోషయ, ఆకర్షయ ఆకర్షయ, మమ శత్రూన్ మారయ మారయ, ఉచ్చాటయోచ్చాటయ, విద్వేషయ విద్వేషయ, స్తంభయ స్తంభయ, నివారయ నివారయ, విఘ్నాన్ జహి జహి, దహ దహ, మథ మథ, విధ్వంసయ విధ్వంసయ విద్రావయ విద్రావయ, చక్రం గృహీత్వా శీఘ్రం ఆగచ్ఛ ఆగచ్ఛ, శత్రూన్ చక్రేణ హత్వా, పరవిద్యాం ఛేదయ ఛేదయ, భేదయ భేదయ, చతురశీతివిస్ఫోటకాన్ విస్ఫోటయ విస్ఫోటయ, అర్శవాతశూల సర్వదృష్టిదోషాన్ సర్వవిధవ్యాధీన్, సింహవ్యాఘ్ర ద్విపద చతుష్పద అపర బాహ్య భూమ్యంతరిక్షస్థాన ప్రయోగాంశ్చ శీతోద్వేషకాన్ సర్వాన్ జహి జహి, విద్యున్మేఘ నదీపర్వతాటవీ స్థాన సర్వస్థానశత్రూన్, రాత్రం దివాపథిచోరాన్ వశీకురు వశీకురు, సర్వోపద్రవాన్ నాశయ నాశయ, సర్వశత్రూన్, మర్దయ మర్దయ, పరసైన్యం విదారయ విదారయ, పరచక్రం నివారయ నివారయ, దహ దహ, మమ రక్షాం కురు కురు, ఓం నమో భగవతే హ్రాం హ్రీం హ్రూం ఫట్ స్వాహా ఠః ఠః ఠః హృదయే కృత్వా—

ఫలశ్రుతి :- ఏషా విద్యా మహా నామ్నా పురాదత్తాశతక్రతోః
అసురాంశ్చ విజిత్వాతాన్ సర్వాంశ్చ దివిదానవాన్।

మహేంద్రో బభుజే స్వర్గం ఏతదస్త్ర ప్రభావతః, యః పుమాన్ పఠతే నిత్యం వంద్యతే నియతాత్మవాన్, సత్యం సర్వానహింసంతి యచ్చ దృష్టి గతం విషం. అన్యదత్తం విషంచైవ దాహతే సంగమే ధ్రువం। సంగ్రామే ధారయిత్వాంగే ఉత్పాత ఘ్నం నసంశయః। సౌభాగ్యం జాయతే తస్య పరమం నాత్ర సంశయః। ద్రుతేసద్యో జయస్తస్య విఘ్నస్తస్య నజాయతే। కిమత్ర బహునోక్తేన సర్వసౌభాగ్యసంపదః। లభ్యంతే నాత్ర సందేహో నాన్యథా భాషితం వృథా। గృహీతోయది దేవేన బలినా ఽవిఢైరః। శీతం సముష్ణతాం యాతి ఉష్ణంచ శీతలం భవేత్। భూర్జపత్రే లిఖేద్యంత్రం గాణాచారమయో వచః। ఇయం విద్యాం శిరోబధ్వా సర్వరక్షాం కరోతి హి। పురుషస్యాథవా స్త్రీణాం హస్తే బధ్వా విచక్షణః। విద్రవంతిచ విఘ్నాని నభవంతి కదాచన। నభయం తస్య కుర్వంతి గగనే భాస్కరాదయః। భూతప్రేతపిశాచాశ్చగ్రామగ్రాహీషు ఢాకినీ, శాకినీషు మహాఘోరా భేతాళాశ్చ మహాబలాః రాక్షసాశ్చ మహారౌద్రాః దానవా దూరగాహి మే। అసురాశ్చ సురాశ్చైవ అష్టయోగాశ్చ దేవతాః। సర్వే త్రాసం ప్రపద్యంతే మంత్రోచ్చారణమాత్రితః। సర్వేపి త్వా ప్రపశ్యంతు ధర్మోతిష్ఠతి నిత్యశః॥

ఇతి శ్రీ రుద్రయామళే నారాయణాస్త్ర విద్యా సమాప్తా

శ్రీమతేనారాయణాయనమః

శ్రీమన్నారాయణ కవచ స్తోత్రమ్

పారాయణక్రమః

ఆచమ్య ....పృథివ్యాః ....శుభతిథౌ ....గోత్రస్య ....నామధేయస్య .... శ్రీమన్నారాయణ దేవతాముద్దిశ్య

శ్రీమన్నారాయణ దేవతా ప్రీత్యర్థం, సర్వభయనివృత్తిద్వారా సకలాభీష్ట సిద్ధ్యర్థం, సర్వత్ర జయసిద్ధ్యర్థం శ్రీమన్నారాయణ కవచ స్తోత్ర (శ్రీమద్భాగవతోక్త) మంత్ర (జప) మహం కరిష్యే.

అ థ న్యా సః

ఓం నమో నారాయణాయ

సన్న్యాసులకు పాదాదిన్యాసము :- ఓం పాదయోః నం జాన్వోః మోం ఊర్వోః నాం ఉదరే రాం హృదయే యం ఉరసి ణాం ముఖే యం శిరసి

గృహస్థులకు శీర్షాదిన్యాసము :- ఓం శిరసి నం ముఖే మోం ఉరసి నాం హృదయే రాం ఉదరే యం ఊర్వోః ణాం జాన్వోః యం పాదయోః

క ర న్యా సః

ఓం ఓం దక్షిణ తర్జన్యాం (కుడిచేతి చూపుడు వ్రేలు)

ఓం నం దక్షిణ మధ్యమాయాం (కుడిచేతి నడిమి వ్రేలు)

ఓం మోం దక్షిణ అనామికాయాం (కుడిచేతి అనామిక వ్రేలు)

ఓం భం దక్షిణ కనిష్ఠికాయాం (కుడిచేతి చిటికెన వ్రేలు)

ఓం గం వామ కనిష్ఠికాయాం (ఎడమచేతి చిటికెన వ్రేలు)

ఓం వం వామ అనామికాయాం (ఎడమచేతి అనామిక వ్రేలు)

ఓం తేం వామ మధ్యమాయాం (ఎడమచేతి నడిమి వ్రేలు)

ఓం వాం వామ తర్జన్యాం (ఎడమచేతి చూపుడు వ్రేలు)

ఓం సుం దక్షిణాంగుష్ఠ మూలపర్వణి

(కుడిచేతి బొటనవ్రేలి మొదటిపర్వము)

ఓం దేం దక్షిణాంగుష్ఠాగ్ర పర్వణి

(కుడిచేతి బొటనవ్రేలి చివరిపర్వము)

ఓం వాం వామాంగుష్ఠ మూలపర్వణి

(ఎడమచేతి బొటనవ్రేలి చివరిపర్వము)

ఓం యం వామాంగుష్ఠాగ్రపర్వణి

(ఎడమ చేతి బొటనవ్రేలి చివరిపర్వము)

ప్రకారాంతరము :- అంగుల్యంగుష్ఠపర్వన్యాసః ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ. ఓం అనామికా మధ్యపర్వణి నం అనామికా మూల పర్వణి మోం కనిష్ఠికా మూలపర్వణి భం కనిష్ఠికా మధ్యపర్వణి గం కనిష్ఠికాంత్య పర్వణి వం అనామికాంత్యపర్వణి తేం మధ్యమాంత్య పర్వణి వాం తర్జన్యంత్య పర్వణి సుం తర్జనీమధ్య పర్వణి దేం తర్జనీమూల పర్వణి వాం అంగుష్ఠాంత్య పర్వణి యం అంగుష్ఠ మూలపర్వణి

హృదయాదిన్యాసః

ఓం హృదయే విం మూర్ధని షం భ్రువోర్మధ్యే ణం శిఖాయాం వేం నేత్రయోః నం సర్వసంధిషు మః అస్త్రాయఫట్
ఓం విష్ణవే నమః ఇతి దిగ్బంధః

శ్రీమతే నారాయణాయ నమః

నారాయణ కవచమ్

రాజోవాచః—యేన గుప్తస్సహస్రాక్షస్సవాహానరిసైనికాన్, క్రీడన్నివ వినిర్జిత్య త్రిలోక్యా బుభుజే శ్రియమ్. 1. భగవంస్తన్మమాచక్ష్వ వర్మ నారాయణాత్మకమ్, యథాతతాయినశ్శత్రూన్ యేన గుప్తోఽజయన్మృధే. 2. శ్రీశుక ఉవాచః—వృతః పురోహితస్త్వాష్ట్రో మహేంద్రాయానుపృచ్ఛతే, నారాయణాఖ్యం వర్మాహ తదిహైకమనాశ్శృణు. 3. విశ్వరూప ఉవాచః—ధౌతాంఘ్రిపాణిరాచమ్య సపవిత్ర ఉదఙ్ముఖః, కృతస్వాంగకరన్యాసో మంత్రాభ్యాం వాగ్యతశ్శుచిః. 4. నారాయణమయం వర్మ సన్నహ్యేద్భయ ఆగతే, దైవభూతాత్మకర్మభ్యో నారాయణమయః

పునః. 5. పాదయోర్జానునోరూర్వోరుదరే హృద్యథోరసి,
ముఖే శిరస్యానుపూర్వ్యాదోంకారాదీని విన్యసేత్. 6. ఓంనమో
నారాయణాయేతి విపర్యయమథాపి వా, కరన్యాసం తతః
కుర్యాత్ ద్వాదశాక్షరవిద్యయా 7. ప్రణవాదియకారాంతమంగు
ళ్యంగుష్ఠపర్వసు. 8. న్యసేద్ధృదయఓంకారం వికారమనుమూ
ర్ధని. షకారం తు భ్రువోర్మధ్యే ణకారం శిఖయా న్యసేత్. 9.
వేకారం నేత్రయోర్యుంజ్యాన్నకారం సర్వసంధిషు, మకార
మస్త్రముద్దిశ్య మంత్రమూర్తిర్భవేద్బుధః, సవిసర్గం ఫడంతంతు
సర్వదిక్షు వినిర్దిశేత్. 10. ఓమ్ విష్ణవే నమః. ఇత్యాత్మానం
పరం ధ్యాయేద్ధ్యేయం షట్ఛక్తిభిర్యుతం, విద్యాతేజస్తపోమూర్తి
మిమం మంత్రముదాహరేత్. 11. ఓం హరిర్విదధ్యాన్మమ సర్వ
రక్షాం న్యస్తాంఘ్రిపద్మః పతగేంద్రపృష్ఠే, దరారిచర్మాసిగదేషు
చాపపాశాన్ దధానోఽష్టగుణోఽష్ట బాహుః. 12. జలేషు
మాం రక్షతు మత్స్యమూర్తిర్యాదోగణేభ్యో వరుణస్య పాశాత్.
స్థలేషు మాయావటువామనోZవ్యాత్త్రివిక్రమః ఖేZవతు విశ్వ
రూపః. 13. దుర్గేష్వటవ్యాజిముఖాదిషు ప్రభుః పాయాన్నృ
సింహోZసురయూథపారిః, విముంచతో యస్య మహాట్టహాసం
దిశో వినేదుర్న్యపతంశ్చ గర్భాః. 14. రక్షత్వసౌమాధ్వనియజ్ఞ
కల్పస్స్వదంష్ట్రయోన్నీతధరో వరాహః, రామోఽద్రికూటేష్వథ
విప్రవాసే సలక్ష్మణోZవ్యాద్భరతాగ్రజో మామ్. 15. మాముగ్ర
ధర్మాదఖిలాత్ప్రమాదాన్నారాయణః పాతు నరశ్చ హాసాత్,
దత్తస్త్వయోగాదథ యోగనాథః పాయాద్గణేశః కపిలః కర్మ
బంధాత్. 16. సనత్కుమారోZవతు కామదేవాద్ధయాననో
మాం పథి దేవహేళనాత్, దేవర్షివర్యః పురుషార్చనాంతరా
త్కూర్మో హరిర్మాం నిరయాదశేషాత్. 17. ధన్వంతరిర్భగ

వాన్ పాత్వపథ్యాద్ధ్వందాద్భయాదృషభో నిర్జితాత్మా,
యజ్ఞశ్చ లోకాదుత తత్కృతాన్నో బలో గణాత్ క్రోధవశాద
హీంద్రః. 18. ద్వైపాయనో భగవాన్ సంప్రమోహాద్బుద్ధశ్చ
పాషండగణాత్ప్రమాదాత్, కల్కిః కలేః కాలమలాత్ప్రమాదాద్ధ
ర్మావనాయోరుకృతావతారః. 19. మాం కేశవో గదయా
ప్రాతరవ్యాద్గోవింద ఆసంగవమాత్తవేణుః, నారాయణః ప్రాహ్ణ
ఉదాత్తశక్తిర్మధ్యందినే విష్ణురరీంద్రపాణిః 29. దేవోఽపరాహ్ణే
మధుహోగ్రధన్వా సాయం త్రిధామావతు మాధవో మామ్.
దోషే హృషీకేశ ఉతార్ధరాత్రే నిశీథ ఏకోఽవతు పద్మనాభః. 21.
శ్రీవత్సధామాపరరాత్ర ఈశః ప్రత్యూష ఈశోఽసిధరో జనా
ర్దనః, దామోదరోఽవ్యాదనుసంధ్యం ప్రభాతే విశ్వేశ్వరో
భగవాన్ కాలమూర్తిః. 22. చక్రం యుగాన్తానలతిగ్మనేమి భ్రమ
త్సమంతాద్భగవత్ప్రయుక్తం, దందగ్ధి దందగ్ధ్యరిసైన్యమాశు
కక్షం యథా వాయుసఖో హుతాశః. 23 గదేఽశనిస్పర్శనవిస్ఫు
లింగే నిష్పిండి నిష్పిండ్యజితప్రియాసి. కూశ్మాండవైనాయకయ
క్షరక్షోభూతగ్రహాంశ్చూర్ణయ చూర్ణయారీన్. 24. త్వం
యాతుధానప్రమథప్రేతమాతృపిశాచ విప్రగ్రహఘోరదృష్టీన్,
దరేంద్ర విద్రావయ కృష్ణపూరితో భీమస్వనారేర్హృదయాని
కంపయ. 25. త్వం తిగ్మధారాసి వరారిసైన్యమీశ ప్రయుక్తో
మమ ఛింధి ఛింధి, చక్షూంషి చర్మన్ శతచంద్ర ఛాదయద్విషామ
ఘోనాం హర పాపచక్షుషామ్. 26. యన్నో భయం గ్రహే
భ్యోఽభూత్కేతుభ్యో నృభ్య ఏవ చ, సరీసృపేభ్యో దంష్ట్రిభ్యో
భూతేభ్యోఽఘేభ్య ఏవ చ. 27. సర్వాణ్యేతాని భగవన్నామ
రూపాస్త్రకీర్తనాత్, ప్రయాంతు సంక్షయం సద్యో యేఽన్యే
శ్రేయః ప్రతీపకాః, 28. గరుడో భగవాన్ స్తోత్రస్తోభశ్ఛందోమయః
ప్రభుః, రక్షత్వశేషకృచ్ఛ్రేభ్యో విష్వక్సేనస్స్వ నామభిః. 29.

సర్వాపద్భ్యో హరేర్నామరూపయానాయుధాని నః, బుద్ధీంద్రియ
మనఃప్రాణాన్ పాంతు పార్షదభూషణాః. 30. యథాహి భగవా
నేవ వస్తుతస్సదసచ్చ యత్, సత్యేనానేన నస్సర్వే యాంతు నాశ
ముపద్రవాః 31. యథైకాత్మ్యానుభావానాం వికల్పరహితస్స్వ
యమ్, భూషణాయుధలింగాఖ్యా ధత్తే శక్తీస్స్వమాయయా. 32.
తేనైవ సత్యమానేన సర్వజ్ఞో భగవాన్ హరిః, పాతు సర్వైస్స్వరూ
పైః సదా సర్వత్ర సర్వగః. 33. విదిక్షు దిక్షూర్ధ్వమధస్సమం
తాదంతర్బహిర్భగవాన్నారసింహః, ప్రహాపయన్ లోకభయం
స్వనేన స్వతేజసా గ్రస్త సమస్తతేజాః, 34. శ్రీవిశ్వరూప
ఉవాచః— మఘవన్నిదమాఖ్యాతం వర్మ నారాయణాత్మకం
విజేష్యస్యంజసా యేన దంశితోఽసురయూథపాన్ 34. ఏతద్ధా
రయమాణస్తు యం యం పశ్యతి చక్షుషా, పదా వా సంస్పృశే
త్సద్యః సాధ్వసాత్స విముచ్యతే. 36. నకుతశ్చిద్భయం తస్య విద్యాం
ధారయతో భవేత్, రాజదస్యుగ్రహాదిభ్యో వ్యాధ్యాదిభ్యశ్చ
కర్హిచిత్. 37. ఇమాం విద్యాం పురా కశ్చిత్కౌశికో ధారయన్
ద్విజః యోగధారణయా స్వాంగం జహౌ స మరుధన్వని. 38.
తస్యోపరి విమానేన గంధర్వపతిరేకదా, యయౌ చిత్రరథస్త్రీ
భిర్వృతో యత్ర ద్విజక్షయః. 39. గగనాన్న్యపతత్సద్యస్స
విమానో హ్యవాక్ఛిరాః, సవాలఖిల్యవచనాదస్థీన్యాదాయ విస్మితః
ప్రాప్య ప్రాచీసరస్వత్యాం స్నాత్వా ధామ స్వమన్వగాత్. 40.
య ఇదం శృణుయాత్కాలే యో ధారయతి చాదృతః, తం నమ
స్యంతి భూతాని ముచ్యతే సర్వతోభయాత్. 41. శ్రీశుక
ఉవాచ :— ఏతాం విద్యామధిగతో విశ్వరూపాచ్ఛతక్రతుః,
త్రైలోక్యలక్ష్మీం బుభుజే వినిర్జిత్య మృధేఽసురాన్. 42. ఇతి
శ్రీమద్భాగవతే, షష్ఠస్కంధే నారాయణవర్మోపదేశో నామా
ష్టమోఽధ్యాయః.

నారాయణోపనిషత్

హరిఃఓమ్ అథపురుషోహవై నారాయణో౽కామయత ప్రజాస్సృజేయేతి। నారాయణాత్ప్రాణోజాయతే। మనస్సర్వేన్ద్రియాణిచ। ఖంవాయుర్జ్యోతిరాపః పృథివీ విశ్వస్యధారిణీ। నారాయణాద్బ్రహ్మాజాయతే। నారాయణాద్రుద్రోజాయతే। నారాయణాదిన్ద్రోజాయతే। నారాయణాత్ప్రజాపతయః ప్రజాయన్తే। నారాయణాద్ద్వాదశాదిత్యాః। రుద్రా వసవస్సర్వాణి చ ఛన్దాగ్ంసి। నారాయణాదేవ సముత్పద్యన్తే। నారాయణాత్ప్రవర్తన్తే। నారాయణే ప్రలీయన్తే ॥

ఓమ్॥ అథనిత్యోనారాయణః। బ్రహ్మానారాయణః। శివశ్చ నారాయణః॥ శక్రశ్చనారాయణః। ద్యావాపృథివ్యౌచనారాయణః। కాలశ్చ నారాయణః। దిశశ్చనారాయణః। ఊర్ధ్వశ్చనారాయణః। అధశ్చ నారాయణః। అన్తర్బహిశ్చ నారాయణః। నారాయణఏవేదగ్ం సర్వమ్। యద్భూతం యచ్చభవ్యమ్। నిష్కళంకో నిరఞ్జనో నిర్వికల్పో నిరాఖ్యాతశ్శుద్ధో దేవఏకో నారాయణః-నద్వితీయో౽స్తి కశ్చిత్ । యఏవంవేద। సవిష్ణురేవభవతి సవిష్ణురేవభవతి ॥

ఓమిత్యగ్రే వ్యాహరేత్ । నమఇతి పశ్చాత్ । నారాయణాయేత్యుపరిష్టాత్ । ఓమిత్యేకాక్షరమ్ । నమఇతి ద్వేఅక్షరే। నారాయణాయేతి పఞ్చాక్షరాణి। ఏతద్వైనారాయణస్యాష్టాక్షరం పదం। యోహవై నారాయణస్యాష్టాక్షరం పదమధ్యేతి । అనుపబ్రువస్సర్వమాయురేతి । విన్దతే ప్రాజాపత్యగ్ం రాయస్పోషం గౌపత్యమ్। తతో౽మృతత్వమశ్నుతే తతో౽మృతత్వమశ్నుతఇతి॥ యఏవంవేద ॥

ప్రత్యగానందంబ్రహ్మపురుషంప్రణవస్వరూపమ్ । అకార

ఉకారమకార ఇతి । తానేకథా సమభరత్ తదేతదోమితి । యముక్త్వా ముచ్యతే యోగీ జన్మసంసారబన్ధనాత్ । ఓం నమో నారాయణాయేతి మన్త్రోపాసకః । వైకుణ్ఠభువనలోకం గమిష్యతి। తదిదం పరం పుణ్డరీకం విజ్ఞానఘనమ్ । తస్మాత్తదిదావన్మాత్రమ్ । బ్రహ్మణ్యో దేవకీపుత్రో బ్రహ్మణ్యో మధుసూదనోమ్। సర్వభూతస్థమేకం నారాయణమ్। కారణరూపమకారపర బ్రహ్మోమ్। ఏతదథర్వశిరో యోఽధీతే । ప్రాతరధీయానో రాత్రికృతం పాపం నాశయతి। సాయమధీయానో దివసకృతం పాపం నాశయతి । మాధ్యన్దినమాదిత్యాభిముఖోఽధీయానః । పంచపాతకోపపాతకాత్ప్రముచ్యతే । సర్వవేద పారాయణపుణ్యంలభతే॥ నారాయణ సాయుజ్యమవాప్నోతి నారాయణ సాయుజ్యమవాప్నోతి॥ య ఏవం వేద ॥ ఇత్యుపనిషత్ ॥

ఇతి నారాయణోపనిషత్సమాప్తా

మంత్రిదశాంగములలో దండకము ఒకటిగా యున్నది. అందులకై సంస్కృతమున నారాయణ దండకం లభింపనందున శ్రీమదాంధ్ర భాగవతమునగల అక్రూరస్తవములోని దండకమును యిచట చేర్చినాము.

అక్రూరకృత ధ్యానమందలి దండకం

శ్రీమానినీమానచోరా శుభాకార వీరా జగద్ధేతు హేతుప్రకారా సమస్తంబు నస్తంగతంబై మహాలోలకల్లోలమాలాకులాభీల పాథోనిధింగూలఁగా బాలకేళీగతిం దేలి నారాయణాఖ్యం బటుఖ్యాతి శోభిల్లునీ నాభికంజంబులోలోకపుంజంబులం బన్ని విన్నాణియైయున్న యాబమ్మ యుత్పన్నుఁ డయ్యెంగదా పావకాకాశవాతావనీ వార్యహంకార మాయామహామానసాదుల్ హృషీకాదులుఁ

లోకముల్ లోకబీజంబులున్ నిత్యసందోహమై నీమహాదేహమం
దుల్లసించున్ వసించున్ నశించున్ జడత్వంబు లేకాత్మవై
యొప్పు నీయొప్పిదం బెల్ల నోచెల్ల చెల్లన్ విచారింపఁ దారెంతవా
రెంతవారైన మాయాదులా మాయతోఁ గూడు క్రీడించు లోకా
నుసంధాత యాధాత నిర్ణేతయే నీకళారాశికిం గొందఱంభో
జగర్భాదు లధ్యాత్మలందు న్నశేషాధిభూతంబులందు న్ననేకా
ధిదైవంబు లందున్ సదా సాక్షివై యుందు వందుం డదంతర్గత
జ్యోతి వీవండ వందుం ద్రయీపద్ధతిం గొందఱిం ద్రాదిదేవాభి
ధానంబులన్ నిక్కచొక్కండవంచున్ మఱింగొందఱారాధకర్మం
బులం దుంచి సంసారముం ద్రెంచి సన్న్యస్తులై మించి విజ్ఞాన
చక్షుండ వంచున్ మఱిం బాంచరాత్రానుసారంబుగాఁ ద్వన్మ
యత్వంబుతోఁ గొంద ఱీ వాత్మ వంచున్ మఱిం గొందఱావాసు
దేవాది భేదంబులన్ నల్వురై చెల్వు వాటింతు వంచున్ మఱిన్ నీవు
నారాయణాఖ్యుండ వంచున్ శివాఖ్యుండ వంచున్ మఱిం బెక్కు
మార్గంబులన్ నిన్ను నగ్గింతు రగ్గేమి యేఁటుల్ పయోరాశినే
రాసులై కూడుక్రీడన్ విశేషంబు లెల్ల న్నశేషంబులై డిందు
నియందనూనంబు లీనంబులౌనేకరాకేందుబింబంబు కుంభాంతరం
భంబులం బింబితంబైన వేఱున్నదే యెన్న నేలా ఘటాంతర్గతా
కాశముల్ దద్ఘటాంతంబులం దేక మాకేఖ లోకావధిన్ వీక నేపో
కలం బోక యేకాకివై యుండు దీశాకృశానుండు నెమ్మోము
సోముండు భానుండుఁ గన్నుల్ దిశల్ గర్ణముల్ భూమి పాదంబు
లంభోనిధుల్ గుక్షిశల్యంబు లద్రుల్ లతాసాలముల్ రోమముల్
గాలి ప్రాణంబు బాహుల్ సురేంద్రుల్ ఘనంబుల్ గచంబుల్
నభోవీథి నాభి ప్రదేశంబు రేలుం బగళ్లున్ నిమేషంబు లంభో
జగర్భుండు గుహ్యంబు వర్షంబు వీర్యంబు నాశంబు మూర్ధంబు
గానేకమై యున్న నీమేనిదంభం బయోజాత గర్భాండముల్

మండితోదుంబరానోకహానేకశాఖాఫలాపూరితానంత జంతు ప్రకాండంబులీలం ప్రసిద్ధోదరాశిస్థజంతు ప్రకారంబుగా నిండియుండున్ మహారూప నీరూపముల్ వెగ్గలం బుగ్గడింపన్ లయాంభోధిలో మీనుమేనన్ విరోధిన్ నిరోధించి సాధించి మున్ వేధకున్ వేదరాశిం బ్రసాదింపవే త్రుంపవే కైటభ శ్రీమధుం జక్రివై మొత్తవే యెత్తవే మందరాగంబు రాగంబుతోఁ గూర్మలీలా పరిష్పంది వై పంది వై మేదినిన్ మీఁదికిం ద్రోచి దోషాచరుం గోమ్ములన్ నెమ్ములం జిమ్ముచున్ గ్రువ్వవే త్రవ్వవే ఘోర వైరిన్ నృసింహుండ వై దండి వై దండి వైరోచనిం జూచి యాచింపవే పెంపవే మేను బ్రహ్మాండమున్నిండఁ బాలుండ వై రాజకోటిన్ విపాటింపవే రాజవై రాజబింబాస్యకై దుర్మదారిన్ విదారింపవే నొంపవే క్రూరులన్ వాసుదేవాదిరూపంబులన్ శుద్ధబుద్ధుండ వై వైరిదారాంతరంగంబుల న్నంతరంగంబులుంగా గరంగింపవే పెంపు దీపింపవే కల్కిమూర్తిం బ్రవర్తించి నిన్నెన్న నే నెవ్వడన్ నన్ను మాయావిపన్నున్ విషణ్ణుం బ్రపన్నుం బ్రసన్నుండ వై ఖిన్నతం బాపి మన్నింపవే పన్నగాధీశతల్పా కృపాకల్ప వందారుకల్పా నమస్తే నమస్తే నమస్తే నమః.

శ్రీ మదష్టాక్షరీమంత్ర మాహాత్మ్యమ్

యథోక్త జప ఫలావాప్త్యర్థం భగవదర్చనార్థం చావశ్య మష్టాక్షర ముపదిశతి, నను, వైదిక శతాక్షర శివపంచాక్షర విష్ణుగాయత్రీ దుర్గాగాయత్ర్యాది సర్వమన్త్రేషు సత్స్వపి యథోక్త జపలోప ప్రాయశ్చిత్తార్థం కథమష్టాక్షర ఏవ శ్రేష్ఠ తమ మితి చేత్ ఉచ్యతే।

హారీతః:- వ్యాపకానాంచ సర్వేషాం యోఽభూదష్టాక్షరోమనుః। అష్టాక్షరస్య (రంచ) జప్త్వాతు సాక్షాన్నారాయణ స్స్వయం ॥ఇతి॥ కాత్యాయనః :- మిధ్యావాదే దివా స్వాపే బహుశోంబు నిషేవణే। అష్టాక్షరం ప్రతి జప్త్వా శతమష్టోత్తరం శుచిః ॥ఇతి॥ బహుశోంబునిషేవణేతి వ్రతోపవాస విషయం। అసకృజ్జల పానం స్త్రీ సంభోగం స్వాపనం దివా। తాంబూల భక్షణం మాంసం వర్జయేద్వ్రతవాసరే। ఇత్యుక్తత్వాత్॥ తస్మాత్। అష్టాక్షరస్య జప్తారం యోఽవమన్యేత దుర్మతిః! కల్పకోటి సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః। జపేద్భగవతోమన్త్రం సతతం వైష్ణవోత్తమైః। ఇతి, గాయత్రీ ద్వితీయ పాద సామ్యా దష్టాక్షరం జప్యం॥ అతః సూత్రకారేణ అష్టాక్షర ద్వాదశాక్షర పరాయణః భగవత్కర్మాణి కుర్యురిత్యుక్తం॥ శ్రుతిరథర్వశిరసిచ॥ "ఓమిత్యగ్రే వ్యాహరేత్" ఇత్యారభ్య "తతోఽమృతత్వ మశ్నుతే తతోమృతత్వ మశ్నుత" ఇతి గాయత్రీ ద్వితీయ పాద సామ్యం కథ ముచ్యతే, ఉభయోర్బ్రహ్మ ప్రతిపాదకత్వాత్। గాయత్రీ ద్వితీయ పాద సామ్యం కథముచ్యతే। గాయత్రీ ద్వితీయ పాద స్యాష్టాక్షరైర్వేదాంతప్రతిపాదక ప్రణవాభిధేయశుద్ధ బ్రహ్మోపాసన మేవ ప్రతిపాదయతి। నారాయణాష్టాక్షరమపి తదేవ ప్రతిపాదయతి, తస్మాదుత్తమాధికారిణో బ్రాహ్మణస్య సాత్త్వికమత్యా అష్టాక్షర మేవ శ్రేష్ఠతమం। నన్వత్ర। గాయత్రీ ద్వితీయ పాదస్థ భర్గ శబ్దః కైశ్చిద్రుద్ర పరత్వేన వ్యాఖ్యాయతే। తత్కథమితి చేత్। తదసత్। భర్గస్య విష్ణుతేజోవాచిత్వ నిర్ధారణాత్। తథా హి మైత్రావరుణీయ శ్రుతిః। తత్సవితుర్వరేణీయ మచలమమృతాఖ్యం విష్ణుం సాంగం సర్వాధారం ధారయేతి।

యోగయాజ్ఞవల్క్యః :- ఈశ్వరం పురుషాఖ్యంచ సత్యధర్మాణ మచ్యుతం। భర్గాఖ్యవిష్ణు సంజ్ఞంచ ధ్యాత్వాఽమృతముపాశ్నుతే, అనేనధ్యాన విషయీభూతో విష్ణురేవేతి సిద్ధం, అత ఏవ. విశ్వామిత్రః :- దేవస్య సవితుః యస్య ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ , భర్గో వరేణ్యం తద్బ్రహ్మ ధీమహీత్యర్థ ఉచ్యతే।

అగస్త్యః :- యో దేవస్సవితాస్మాకం ధియోధర్మాది గోచరాః, ప్రేరయేత్తస్య యద్భర్గః తద్వరేణ్య ముపాస్మహే॥ అనయోర్వచన యోర్భర్గ శబ్దస్య తేజః పరత్వేన భర్గః తేజః భజనాదతిప్రకాశ ప్రధానే జగతోబాహ్యాం భ్యంతర తమోభంజకత్వాత్ సవితుః వరేణీయం భర్గ ఇతి తేజః పదార్థకం ఆదిత్య మండలాంతర్వర్తినం తేజోమయ పురుషమనన్తం చిన్తయేత్స వితృమండలాన్తర్వర్తినః పుండరీకాక్షస్య సకల జగదాధారం విష్ణుసంజ్ఞం యద్భర్గస్తత్తేజశ్చింతయామి ఇతిసిద్ధం। యఏషోఽంతరాదిత్యే హిరణ్మయః పురుషః సతు పురుషః పుండరీకాక్ష ఏవ, తథాహి హిరణ్య శ్మశ్రు హిరణ్యకేశః ఆప్రనఖాత్ సర్వః ఏషస్సర్వభూతాన్త రాత్మా అపహత పాప్మా। దివ్యో దేవ ఏకో నారాయణ ఇతి శ్రుతేశ్చ।

విశ్వామిత్రశ్చ॥ :- ఆదిత్య మండలాభాసం గుణాఢ్యత్వం కారణత్వం పురుషం పరం, ధ్యాయన్ జపన్ తదిత్యేత నిష్కామో ముచ్యతే ద్విజః। సూర్యమండలాన్తర్వర్తీ తేజోమయః పురుషస్తత్ పరంబ్రహ్మేతి వ్యాఖ్యాతం। అత ఏవ॥ అగస్త్యః। ఆదిత్య మండలేధ్యాయే త్పరమానన్ద మవ్యయం, విష్ణుం చతుర్భుజం రక్తపంకజాసనమధ్యగం ॥ఇతి॥ అతో విద్యారణ్యేన, వాల్మీకినా ప్రోక్తాది కావ్యస్య శ్రీరామాయణస్య చతుర్వింశత్సహస్రాణా

మాద్యశ్లోకానాం ప్రతిపాదిత గాయత్రీ మంత్రవర్ణాన్ ప్రకాశ
యితుం గుణాఢ్యత్వం కారణత్వం శరణ్యత్వం ప్రకాశత్వంచ నిఖి
లై ర్ధ్యేయత్వం చనియంతృతా ఏతే బ్రహ్మగుణాః నిత్యా గాయ
త్రీ ప్రతిబోధితా. ఇతి ప్రథమేనగుణాఢ్యత్వం ద్వితీయేనచ
లక్షణం తృతీయేన శరణ్యత్వం చతుర్థేన ప్రకాశితా పంచమేన
పదేనైవ ప్రకాశిత్వం ప్రబోధ్యతే షష్ఠేన, ధ్యేయతా
దాంత్రైశ్చ (?) చతుర్భిశ్చ నియంతృతే త్యుక్తత్వాత్.
పదాని దశమన్త్రస్య తదాగ్నియథా క్రమం ఇతి
చతుర్థేన భర్గశబ్దేన చ భావావిష్కరణం విష్ణోర్భకారేణ ప్రకాశ్య
తే. ఆశ్రితానంద కారిత్వం గకారేణాభిధీయతే॥ ఇతిస్మృతేః॥ ప్రకా
శిత్వమేవ ద్యోతితుం ప్రాసంగికమేవ. తత్ప్రకృత మధునోచ్యతే।
బ్రహ్మర్షి వంశజం తేన సమ్యగాచారవతా బ్రాహ్మణేన వైదిక
కర్మానుష్ఠానార్థ మాచార్యేణ ఉపనీతస్సన్ సావిత్ర్యధ్యయ
నానన్తరం యథోక్త గాయత్రీ జపలోప ప్రాయశ్చిత్తార్థం అష్టాక్ష
రమపి పిత్రాచైవోపదిశేదితి సర్వం సుస్థం. మంత్రప్రాయశ్చిత్తే ఉ
నుక్తే వైష్ణవం మంత్రమితి భాస్కర భట్టీయ ప్రాయశ్చిత్తకాండే
చోక్తత్వాత్ ॥అపిచ॥ "ఉపనీతో బ్రహ్మచారీ మేఖలోపవీతాజిన
దండధారీ స్నాత్వా తర్పణం బ్రహ్మయజ్ఞంచ కృత్వా సాయం
ప్రాతః సంధ్యోపాసన సమిద్ధోమంచ కుర్వన్ గురోః పాదావుప
సంగృహ్య నిత్యాభివందీ వ్రతేనాధ్యయనం కరోతి" తిసూత్రకా
రేణోక్తత్వాత్. స్మృతయోపి ప్రాతర్మంత్రవదాచరేత్, ఆచమన
మంత్ర విధానాత్। ప్రాణాయామత్రయం కృత్వా, ధ్యాయేత్సం
ధ్యామితి శృతిరితి ప్రాణాయామవిధానాత్। ఋషిశ్ఛందో దేవ
తాశ్చ ధ్యాత్వా మంత్రార్థమేవచేతి జపనియుక్త మంత్రవిధా
నాత్ వాగ్యతః ప్రాఙ్ముఖస్తిష్ఠన్ సంధ్యోపాసన మాచరేదితి
ఉపస్థాన మంత్ర విధానాత్ హుత్వాగ్నిం సూర్యదైవత్యం జపే

స్మ్రంత్రం సమాహితః। ఇతి సూర్యదేవస్య మంత్రజపస్య కర్తవ్యతయా హోమమంత్ర విధానాత్ వేదమేవ జపేన్నిత్యం యథా కాలమతంద్రితః॥ ఇతి వేదజప్య విధానాత్ బ్రహ్మయజ్ఞ జపం సూక్తం పౌరుషం చింతయన్ హరిమితి బ్రహ్మయజ్ఞ మంత్రజప విధానాత్ ఇత్యాది నామభిః అనేకేషాం మంత్రాణాం బ్రాహ్మణస్య విహితత్వాత్. యథోపనయనాదగ్నౌ సమిధాధానమర్హతి, తథోపనయనాదేవ విధినా (విష్ణోర) ర్చన మర్హతి। ఇతి భగవదర్చనార్థం జపకాలేన భాషేత ప్రాతర్హోమాదికేషుచ వ్యాహరే ద్వైష్ణవం మంత్రమితి కర్మలోప ప్రాయశ్చిత్తార్థం మోక్షార్థంచ అష్టాక్షర మవశ్యం శారీరాణి ప్రవక్ష్యతే। యజ్ఞాశ్చ ద్వావిగ్ంశశ్చ ధర్మం వైష్ణవ మంత్రముత్తమం ॥ఇతి॥

ఇతి స్మృతిమీమాంసాయాం మంత్రసంస్కార నిర్ణయోనామ చతుర్థః పరిచ్ఛేదః

కాశ్యప జ్ఞానకాండస్థ అష్టాక్షర మహామంత్ర కల్పః
106 అధ్యాయః

అథాతోఽష్టాక్షర కల్పం వ్యాఖ్యాస్యామః। అయం మంత్రః సాక్షాద్విష్ణు ముఖాత్ చ్యుతః। ఓంకారః ప్రథమ నాదిబీజం సారమాత్మకం పరాత్పరతరం తరుణార్కవర్ణం సహస్రశీర్షం సహస్రాక్షం సహస్రబాహుం శ్రీవత్సాలంకృతోరస్కం శంఖాసిశక్తి చక్ర శార్ఙ్గ పాశ హల ముసలయుతం వసుప్రదం జాజ్వల్యమాన ముకుటం దివ్యాభరణ మండితం పద్మాసనస్థితం దీర్ఘనాదం సర్వదేవ నమస్కృతం పరమపురుషాధి దైవతం। ఏతన్మంత్రం ప్రమాణ మితి విజ్ఞాయతే॥

ఇతి శ్రీవైఖానసే కాశ్యపప్రోక్తే జ్ఞానకాండే అష్టాక్షరకల్పే ప్రణవవర్ణనంనామ షడుత్తర శతతమోఽధ్యాయః.

అథ సప్తోత్తర శత తమోZ ధ్యాయః. అష్టాక్షరకల్ప విస్తరః
ద్వితీయంన కారః పాదజం రక్తవర్ణం నపుంసకం త్రిశిరస్కం
షడ్భుజం హ్రస్వనాదం జ్ఞానప్రదం పాశచ్ఛేదకరం లంబోదర
కరం బృహత్కాయం సృవకూర్చ సమాయుక్తం కపిలాధిదైవతం।
మకార స్తృతీయం సవిసర్గమహంకారజం కుందేందు తుహినాకారం
శాన్తరూపం ద్విభుజం కర్తాక్షం జటావల్కలసంపీతం రక్తాబ్జమధ్యే
యోగాసన సమన్వితం దీర్ఘనాదం బృహద్భుజం త్రిగుణం వైరిం
చాధిదైవతం। చతుర్థం నకారః తమోజం ధూమ్రవర్ణం చతుర్వ
క్త్రం చతుర్భుజం కూర్చాబ్జమాలాసంయుక్తం స్ఫాటికే పీఠే
చాసీనం పరం ప్రాంశునాదం (ప్రాక్ శంఖనాదం) ముక్తిదం ప్రా
జాపత్యం। పంచమం రకారో వహ్నిశిఖాకారం పురుషరూప ధర
మేకవక్త్రం శ్యామాంబరధరం ద్విభుజంమూర్ధ్వాగ్ని శిఖామృతైః
సమాయుక్తం దివ్యాభరణ భూషితం స్వరితనాదమగ్నిదమర్ధ
మగ్నిదైవత్యం। షష్ఠం యకారః ప్రకృతిజం శ్రీరూప సమన్వితం
పద్మాసనస్థమనుదాత్తనాదం సువర్ణ కుంభోపమోరస్కం కర్ణాం
తాయతలోచన మత్యంత సుందరం శ్వేతవస్త్రధరం ద్విభుజం
పద్మ పుష్పధరం తప్తచామీకరాభం సర్వనిధి పరివృతం రత్న
త్రయయుతం దివ్యైశ్వర్యప్రదం శ్రియా దారిద్ర్యం ధకార
నాశనం। ఏతత్ శక్తిరిత్యాచార్యావదన్తి। ణకారః సప్తమం
క్షేత్రజ్ఞజాతం గోక్షీరాభం చతుర్భుజం పురుషం హలాబ్జయుతం
వసుప్రదం శేషారబంధ మాత్మార్పితం (?) అష్టమం యకారః
ప్రాణజం రజతప్రభం నిష్కలం ధ్యానరూపాలంకృతం ప్రాణాధి
దైవతం హ్రస్వసిద్ధికరం పృథివీవ్యాప్తమ్।

ఇతి శ్రీవైఖానసే కాశ్యపప్రోక్తే జ్ఞానకాండే అష్టాక్షరకల్పే పరి
వాతిరిక్త సప్తాక్షర వర్ణనం నామ సప్తోత్తరశత తమోZ ధ్యాయః॥

అథాష్టోత్తర శత తమోఽధ్యాయః అష్టాక్షరకల్పవిస్తరః

ఏతాన్యష్టాక్షరాణి। రూపం పూర్వమేవోక్తం। విద్యామాన శరీర గతిర్యస్య సదేవో నారాయణః పరమాత్మేత్యర్థః। ఇదం పారమాత్మికమితి కేచిద్వదన్తి। సర్వసిద్ధి కరమితి భృగ్వాదయః శృతి ప్రమాణమితి ద్వైపాయనః। సిద్ధికరమితి విద్యాధ (ధా) రాః। మంగల్యకరమితి నాగాః। శ్రీకరమితి మనుష్యాః। మన్త్రాధిదైవతం పరమాత్మా। ఛన్దోగాయత్రమ్। సాంకృత్యాయనః ఋషిః। బ్రహ్మ స్వయమేవ పంచాంగాని। పూర్వోక్త గుణమాశ్రిత్య యథాబలం శుశ్రూషాం కృత్వా శక్తితో దక్షిణాం దద్యాత్। అనుమాన్య విష్ణుం భక్తిం సమావిశ్య నిశ్చలో భూత్వా ప్రణవాన్వితం జ్ఞాత్వా యథావిధి జపమారభేత। నస్త్రీభ్యో శూద్రాయానుపేతాయా శిష్యాయ నసంవత్సరోషితాయ మన్త్రం దద్యాత్। అన్యథా దీయమానస్య నిష్ఫలం భవతి। తస్మాత్ సమ్యక్ దీక్షేత। ఏవం జ్ఞాత్వా అన్యత్కర్మ విహాయ దృఢమనసో భూత్వా పూర్వవత్పంచాంగన్యాసం కృత్వా స్వశరీరే అష్టాక్షరాణి విన్యసేత్। న్యాసః త్రివిధో భవతి। సృష్టిః స్థితిః సంహృతిశ్చేతి। మూర్ధ్ని ప్రణవం విన్యస్య పశ్చాల్లలాట నయనఘ్రాణ జిహ్వాహృదయనాభి గుహ్య చరణాన్తరేషు యథా క్రమేణ అష్టాక్షరాణి న్యస్య సృష్టిన్యాసః। పాదే ప్రణవం విన్యస్య తద్విపరీతం క్రమేణజ్ఞాత్వా పాదాది లలాటాన్తంవిన్యస్య పునః ప్రణవంమూర్ధ్ని విన్యసేదేష సంహృతి న్యాసః। జఠరే ప్రథమం విన్యస్య ద్వితీయం పాదయోః తృతీయం బాహ్వోః చతుర్థం హృదయే పంచమం నయనయోః షష్ఠం శిరసి సప్తమం వక్త్రే అష్టమం కర్ణే ఆద్యన్త ప్రణవయుతం క్రమేణాష్టాక్షరాణి విన్యస్య స్థితిన్యాస ఇతి విజ్ఞాయతే।

ఇతి శ్రీవైఖానసే కాశ్యప్రప్రోక్తే జ్ఞానకాండే అష్టాక్షర కల్పేన్యాస త్రయ విధానంనామ అష్టోత్తర శత తమోZ ధ్యాయః.

అధర్వణరహస్యే నారాయణఅష్టాక్షరీ తాపినీయోపనిషత్ పూర్వతాపినీయే ప్రథమఃఖండః

సహనావవతు .... శాంతిః

అథ బ్రహ్మాణం భగవన్తం సనత్కుమారః పప్రచ్ఛ। కీదృశం నారాయణాష్టాక్షరం భవతీతి వ్యాచష్టే। అథయోహవై నారాయణః స భగవాన్ పరబ్రహ్మ సద్గుణ ఆనన్దో భవతి। జ్ఞాత్వా జీవన్ముక్తో భవతి। సచ్చిదానన్ద స్వరూప పరవస్తు భవతి। అష్టాక్షరం అష్టమూర్తిః భవతి। ప్రథమరూపః పృథివీరూపోభవతి। ద్వితీయ మాపోభవతి। తృతీయస్తేజోభవతి। చతుర్థో వాయుర్భవతి। పంచమ అకాశోభవతి। షష్టశ్చన్ద్రమాభవతి। సప్తమః సూర్యోభవతి అష్టమోయజమానః। భూమిరాపస్తథా తేజోవాయురాకాశ చంద్రమాః। సూర్యః పుమాంస్తథాచేతి మూర్తయశ్చాష్టకీర్తితాః। అకారోకార మకార నాదబిందుకలాను సంధానధ్యాన అష్టవిధాః అష్టాక్షరం భవతి। అకారః సద్యోజాతో భవతి।ఉకారం వామదేవఃభవతి। అఘోరో మకారోభవతి। తత్పురుషో నాదః భవతి। బిన్దురీశానః భవతి। కలావ్యాపకో భవతి। అనుసన్ధానో నిత్యః। ధ్యాన స్వరూపం బ్రహ్మ। సర్వవ్యాపకోZష్టాక్షరః। నారాయణః పరంబ్రహ్మ జ్ఞానం నారాయణః పరః। నారాయణం మహా పురుషం విశ్వమాత్మానమవ్యయమ్। అన్తర్బహిశ్చతత్సర్వం స్థితో నారాయణః పరః। సహస్రశీర్షం దేవమక్షరం పరమం పదం। నారాయణం శివం శాన్తం సర్వ వేదాన్త గోచరం। సృష్టి స్థితి శ్చ సంహారః తిరోధానాను సంమతమ్। పంచకృత్యస్యకర్తారం నారాయణ మనామయమ్.

ఇతి అథర్వణరహస్యే నారాయణ పూర్వతాపినీయే ప్రథమః ఖండః

ద్వితీయః ఖండః :- సహోవాచ భగవాన్ బ్రహ్మ నారాయణాష్టాక్షర మంత్రం వ్యాచష్టే। శ్రీమన్నారాయణస్య దశమన్త్రాః కథ్యన్తే। ఓం నమో నారాయణాయ ఇత్యష్టాక్షరో మన్త్రః। స ఏవ మన్త్రరాజో భవతి। ఏతన్నారాయణస్య తారకం భవతి। తదేవోపాసితవ్యం। ఇత్యువాచ భగవాన్ నారాయణ శబ్ద పరబ్రహ్మ శ్రీమహా మాయా ప్రకృతి సర్వలోకజన స లక్ష్మీః భవతి। దేవానాం దేవ లక్ష్మీర్భవతి। సిద్ధానాం సిద్ధ లక్ష్మీర్భవతి। ముముక్షూణాం మోక్షలక్ష్మీర్భవతి। యోగినాం యోగ లక్ష్మీర్భవతి। మునీనాం వివేకలక్ష్మీర్భవతి। రాజ్ఞాం రాజ్య లక్ష్మీర్భవతి। సృష్టిరూపా సరస్వతీ భవతి। స్థితి రూపా మహా లక్ష్మీర్భవతి। సంహారరూపా రుద్రాణీ భవతి। తిరోధాన కారీ పార్వతీ భవతి। అనుగ్రహ రూపా ఉమాభవతి। పంచకృత్య రూపా పరమేశ్వరీ భవతి। శ్రీమహాలక్ష్మ్యై నమ ఇతి సప్తాక్షరో మన్త్రః। సర్వేషామేవభూతానాం మహా సౌభాగ్య దాయినీ। మహాలక్ష్మీర్మహాదేవీ సర్వలోకైక మోహినీ। సామ్రాజ్య దాయినీ నిత్యం సర్వవేద స్వరూపిణీ। మహావిద్యా జగన్మాతా మునీనాం మోక్ష దాయినీ। జ్ఞానినాం జ్ఞానదా। సత్యం దాన వానాం వినాశినీ। ఇతి మహాలక్ష్మీర్మూలప్రకృతి ర్భవతి। నారాయణః సభగవాన్ పర బ్రహ్మ స్వరూపీ సర్వవేదాంత గోచరః నిత్య శుద్ధ బుద్ధ పర బ్రహ్మానన్ద మయోభవతి। తస్మాల్లక్ష్మీ నారాయణ ఇతి। సహోవాచ। భగవాన్ యఏవం వేద। ఇత్యుపనిషత్॥

ఇతి అథర్వణ రహస్యే నారాయణ పూర్వతాపినీయే
ద్వితీయః ఖండః.

అథ తృతీయః ఖండః- సహోవాచ భగవాన్ బ్రహ్మ

నారాయణ మన్త్రః కీదృశో భవతి। "ఓం నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయధీమహి। తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్" ఇతి గాయత్రీ భవతి। "ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధానిదధేపదమ్। సమూఢ మస్య పాగ్ం సురే"। అతోదేవా అవంతు నోయతో విష్ణుర్విచక్రమే। పృథివ్యాః సప్తధామభిః। ఇతి మన్త్రద్వయేన నారాయణ ప్రతిష్ఠా విధిఃభవతి। సబ్రహ్మ సశివః సహరిః సేన్ద్రః సోఽక్షరః స్వరాట్। నారాయణాయేతి పంచాక్షరం భవతి। ఓం నమో విష్ణవ ఇతి షడక్షరం విజ్ఞాతవ్యం। నమో నారాయణాయేతి సప్తాక్షరం భవతి। ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయేతి ద్వాదశం పరికీర్తితమ్। ఓం శ్రీం హ్రీం క్లీం నమో నారాయణాయ స్వాహా హ్రాం శ్రీం క్లీం యస్య కస్యాపి న దేయమ్। పుత్రోదేయః। శిరోదేయం। నదేయాషోడశాక్షరీ। నవదేద్యస్య కస్యాపి। కింతు శిష్యాయ తాం వదేత్। ఓం శ్రీం హ్రీం నమో భగవతే లక్ష్మీ నారాయణాయ విష్ణవే వాసుదేవాయ స్వాహా॥ శ్రీమహా విష్ణవే తుభ్యం నమో నారాయణాయ। గోవిందాయ చ రుద్రాయ హరయే బ్రహ్మరూపిణే॥ నారాయణ మహా విష్ణో శ్రీ ధరానన్త కేశవ వాసుదేవ జగన్నాథ హృషీకేశ నమో నమః॥ ఇత్యనుష్టుమ్॥ ద్వయమంత్రంవ్యాఖ్యాతమ్। అథమాలామన్త్రం వ్యాఖ్యాస్యామః సహోవాచ భగవాన్ బ్రహ్మయ ఏవం వేద। ఇత్యుపనిషత్॥ ఇత్యథర్వణ రహస్యే నారాయణ పూర్వతాపినియే తృతీయః ఖండః

అథ చతుర్థః ఖండః :- సహోవాచ భగవాన్ పితామహః గాయత్రీం వ్యాచష్టే। గోవిన్దాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి। తన్నోనారాయణః ప్రచోదయాత్। కామ దేవాయ విద్మహే పుష్ప బాణాయధీమహి। తన్నోఽనంగః ప్రచోదయాత్॥ మహాదేవ్యైచ విద్మహే విష్ణు పత్న్యైచధీమహి। తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్॥

"విష్ణోర్ను కం వీర్యాణి ప్రవోచం యః పార్థివాని విమమేరజాగ్ం సి యోఅస్కభాయదుత్తరగ్ం సధస్థం విచక్రమాణ స్త్రేధోరు గాయో విష్ణోరరాటమసి విష్ణోః పృష్ఠమసి విష్ణోశ్శప్త్రేస్థో విష్ణో స్స్యూరసి విష్ణోర్ధ్రువమసి వైష్ణవమసివిష్ణవేత్వా "త్రిర్దేవః పృథివీ మేషఏతాం। విచక్రమే శతర్చ సం మహిత్వా। ప్రవిష్ణు రస్తుత వస్తవీయాన్। త్వేషగ్గ్ హ్యస్యస్థ విరస్యనామ," సక్తుమివతితత ఉనాపునన్తో యత్ర ధీరా మనసావాచ మక్రత అత్రా సఖాయ సఖ్యాని జానతే। భద్రైషాం లక్ష్మీర్నిహితా ధివాది

ప్రతద్విష్ణుస్తవతే వీర్యాయ మృగోన భీమః కుచరోగిరిష్ఠాః యస్యోరుషు త్రిషు విక్రమణేషు అధిక్షియన్తి భువనానివిశ్వా। య ఈగ్ంశ్శృణోత్య లకగ్ంశ్శృణోతి। నహిప్రవేద సుకృతస్య పన్థామ్। అక్షన్వన్తః కర్ణవన్తః సఖాయోమనో జవేష్వసమాబభూవుః। తస్మాల్లక్ష్మీనారాయణం సర్వబీజం సర్వభూతాధివాసం యో వేత్తి సవిద్వాన్ భవతి। ఉపాసకానాం మోక్షప్రాప్తిర్భవతి। సజీవన్ముక్తో భవతి। సహోవాచ। భగవాన్ ఉపాసనావిధిం వ్యాచష్టే। బహ్మా ఋషిర్భవతి, గాయత్రీఛన్ద, ఉచ్యతే, శ్రీమన్నారాయణపరమాత్మాదేవతా। ప్రణవం బీజం। నమశ్శక్తిరుచ్యతే। కీలకం నారాయణాయేతి। ధర్మార్థకామమోక్షేషు వినియోగోఽథ భావనా। మహోల్కాయ, వీరోల్కాయ, వృద్ధోల్కాయ, పృథూల్కాయ, విద్యుదుల్కాయ, జ్వాలదుల్కాయ, షడఙ్గకల్పితాః, నమః స్వాహా, వషట్, హుం వౌషట్,, ఫట్ పదాన్తా అంగన్యాసాభవన్తి॥ ధ్యానం॥ నీలజీమూతసంకాశం పీతకౌశేయవాససమ్, కిరీటకుండలధరం కౌస్తుభోద్భాసితోరసమ్। శంఖచక్రగదా ఖడ్గధారిణం వనమాలినం। వామభాగే మహాలక్ష్మ్యాఽలింగితార్థ శరీరిణమ్। సనకాదిభిః సంసేవ్యం స్తూయమానం మహర్షిభిః సదా

(F—7)

ధ్యేయమేత్ సాయున్నారాయణో హరిః। సహోవాచ భగవాన్। య ఏవం వేద। ఇత్యుపనిషత్॥

ఇత్యథర్వణరహస్యే నారాయణ పూర్వతాపిని **యే** చతుర్థః ఖండః

పంచమః ఖండః :- సహోవాచ భగవాన్ బ్రహ్మదశకళాత్మణో అవతారః కథ్యతే। జరా, పాలినీ, శాశా, నిరీశ్వరీ, రతీ, కామికా, వరదా, హ్లాదినీ, ప్రీతిః, దీర్ఘా, దశకలాహరేః నారాయణాదవతారా మన్త్రరూపా జాయన్తే। ఓం నమో నారాయణాయస్వాహా। ఏవం దశాక్షరో మహామన్త్రో భవతి। తత్ర ప్రథమే మత్స్యావతారః। ద్వితీయః కూర్మః। తృతీయో వరాహః చతుర్థే నరసింహః। పంచమో వామనః। షష్ఠో జమదగ్నిః। సప్తమో రామచంద్రః। అష్టమః కృష్ణ పరమాత్మా। నవమో బుద్ధావతారః దశమః కల్కిర్జనార్దనః। ఓం మత్స్యావతారాయ నమః। శ్రీం కూర్మావతారాయనమః। హ్రీం వరాహావతారాయ నమః। హుం నృసింహావతారాయ నమః। సౌః వామనావతారాయ నమః। ఐం పరశురామావతారాయ నమః। గ్లాం రామచంద్రాయనమః। క్లీం కృష్ణావతారాయ నమః। బ్లూం బుద్ధావతారాయ నమః। సః కల్క్యవతారాయ నమః, ఇతి. ప్రజాపతిః ప్రజాయతే। తస్మాన్నారాయణః ప్రజాయతే। నారాయణాత్ బ్రహ్మజాయతే బ్రహ్మణః సకాశాత్ పంచమహాభూతాని తన్మాత్రాణి జాయన్తే। జ్ఞానేంద్రియ కర్మేంద్రియాణిమనోబుద్ధి చిత్తాహంకారాజాయన్తే। ప్రకృతిర్జాయతే। చతుర్వింశతి తత్త్వా జాయన్తే। వస్తుచైకం పరబ్రహ్మ నారాయణస్సనాతనః। చతుర్వింశతితత్త్వాత్మకో నారాయణః। పంచవింశతి తత్త్వాత్మకః పురుషత్వం పరబ్రహ్మ భవేత్। శివశ్చ నారాయణః శక్రశ్చ నారాయణః। దిశశ్చ నారాయణః। ఊర్ధ్వశ్చ నారాయణః। అన్తశ్చ నారాయణః। నారాయణః। సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ।తస్మా

న్నారాయణాదండజ స్వేదజోద్భిజ్జ జరాయుజ మనసి జాదయః । సర్వేమహాభూతాః ప్రజాయన్తే॥ అజామేకాం లోహితశుక్లకృష్ణాం బహ్వీం ప్రజాంజనయన్తీగ్ం సరూపామ్ । అజో హ్యేకో జుషమాణోఽనుశేతే జహాత్యేనాం భుక్తభోగామజోఽన్యః । అండజాః సర్వఖగరూపా జాయన్తే । స్వేదజాః క్రిమికీటాదయః । ఉద్భిజ్జాస్తరుగుల్మలతాదయః । జరాయుజానరపశుమృగాదయో జాయన్తే మనసిజానారదాదయః సర్వే ఋషయః । నారాయణ స్థావరజంగమాత్మకో భవతి । అష్టవసవో నారాయణః, ఏకాదశ రుద్రా నారాయణః, నారాయణా ద్వాదశాదిత్యాః, సర్వేదేవా ఋషయో మునయః, సిద్ధగన్ధర్వయక్షరక్షః పిశాచాః సర్వే నారాయణః, నారాయణ ఏవేదగ్ం సర్వమ్, లక్ష్మీర్మూలప్రకృతిరితి విజ్ఞాయతే, వస్త్వేకం పరబ్రహ్మనారాయణస్సనాతనః, సాక్షాన్నారాయణో దేవః పరబ్రహ్మాభిధీయతే, సచ్చిదానన్దాత్మకాః స్సుర్విష్ణౌ నిత్యే ప్రకల్పితాః, నానావిధానిరూపాణి హాటకే కటకాదివత్, చత్వారివాక్పరిమితాపదాని, తానివిదుర్బ్రాహ్మణాయే మనీషిణః, గుహాత్రీణి నిహితానే ఙ్గయన్తి, తురీయం వాచోమనుష్యావదన్తి, పరాపశ్యన్తీ మధ్యమావైఖరీరూపా సరస్వతీతి చతుర్విధా వాచోభవన్తి, వైఖరీ సర్వవిద్యాసు ప్రశస్తా, అంగానివేదాశ్చత్వారో మీమాంసో న్యాయవిస్తరః పురాణం ధర్మశాస్త్రంచ విద్యా హ్యేతాశ్చతుర్దశ. ఆయుర్వేదో ధనుర్వేదో గాన్ధర్వం మన్త్రిశాస్త్రకం, విద్యాశ్చాష్టాదశప్రోక్తానారాయణనివేశితాః, తస్యనిశ్వసితమేవ ఋగ్వేదో యజుర్వేదః సామవేదో హ్యథర్వాంగిరశ్చేతి, సర్వవేద వేదాన్తానాం నారాయణ పరబ్రహ్మణ్యేవ తాత్పర్యమ్, సహోవాచ భగవాన్ యఏవం వేద, ఇత్యుపనిషత్ ॥

ఇత్యథర్వణ రహస్యే నారాయణపూర్వతాపినీయే పంచమః ఖండః॥

షష్ఠః ఖండః :— స హోవాచ, భగవాన్ బ్రహ్మ నారాయణ మన్త్రావరణ పూజామాచచక్షే, త్రికోణం ప్రథమం భవతి, ద్వితీయం షట్కోణం భవతి. వృత్తమష్ట దళం తృతీయం, చతుర్థం ద్వాదశ దళం, పంచమం షోడశదళం, చతుర్వింశతిష్ష్ఠమం, ద్వాత్రింశతి సప్తమమ్, అష్టమం భూపురం, ఏవం యన్త్రం సమాలిఖేత్, మధ్యే లక్ష్మీనారాయణమ్, విశేష శక్తి ఆవరణశక్తి ప్రభాశక్తి త్రికోణ దేవతాః, షట్కోణం వృద్ధోల్కాదయః పూజ్యాః, సర్వజ్ఞ, నిత్యతృప్త్య, నాదిబోధ, స్వతన్త్ర, నిత్యమలుప్తా, నంతాః షట్కోణ శక్తయః, సనక, సనందన, సనత్సుజాత, సనత్కుమార, సనాతనారద,తుంబురు, సమన్తాదయః, అష్టదళాః వసిష్ఠ, వాలిఖిల్య, విశ్వామిత్ర, కశ్యపాత్రి, భరద్వాజాంగీరస, జామదగ్ని, గౌతమా, గస్త్య, జాబాలి, కపిలా ద్వాదశదళాః మత్స్యకూర్మ వరాహ నారసింహ వామన రామ రామ కృష్ణ బుద్ధ కల్కి సద్యోజాత వామదేవ అఘోర తత్పురుషేశాన పరమేశ్వరాః షోడశదళాః, శంఖ చక్ర గదా పద్మ ఖడ్గ శ్రీవత్స కౌస్తుభ వనమాలాది కిరీట కుండల కేయూర హారాంగద శార్ఙ్గశర నన్దక పద్మ వేణు బర్హి పింఛ శేషానంత గరుడ విష్వక్సేన బ్రహ్మణః చతుర్వింశతి దళాః కేశవాది చతుర్వింశత్యనుక్రమం ముకున్దకుముదాక్ష పుండరీకాక్ష ధామక శంఖవర్ణ సర్వనేత్ర సుముఖ సుప్రతీకాద్వాత్రింశద్దళాః ఐరావత పుండరీక వామన కుముదాంజన పుష్పదన్త సార్వభౌమ సుప్రతీకాఖ్యాశ్చతురశ్రదేవతాః, ఓం నమో నారాయణాయాష్టాక్షర సంజ్ఞావరణ దేవతా పూజాకర్తవ్యా, స హోవాచ భగవాన్ య ఏవం వేద ఇత్యుపనిషత్। ఇత్యథర్వణరహస్యే

నారాయణ పూర్వతాపినీయే షష్ఠః ఖండః

ఇతి నారాయణ పూర్వతాపినీయోపనిషత్ సమాప్తా

అథ నారాయణోత్తర తాపినీయోపనిషత్

ప్రథమః ఖండః :— సహోవాచ భగవాన్ బ్రహ్మా ఆనన్దం బ్రహ్మణో విద్వాన్ సచ్చిదానన్ద స్వరూపో భవతి। "ద్వాసుపర్ణా సయుజా సఖాయాసమానం వృక్షం పరిషస్వజాతే। తయోరన్య పిప్పలం స్వాద్వత్త్యన శ్నన్నన్యో అభిచాకశీతి। యోవేదాదౌ స్వరః ప్రోక్తో వేదాన్తేచ ప్రతిష్ఠితః। తస్య ప్రకృతిలీనస్యయః పరస్స మహేశ్వరః। అణోరణీయా న్మహతో మహీయానాత్మా గుహాయాం నిహితోఽస్య జన్తోః। తమక్రతుం పశ్యతి వీతశోకో ధాతుః ప్రసాదాన్మహిమాన మీశం। వాసనాద్వాసు దేవస్య వాసితంతే జగత్త్రియం। సర్వభూత నివాసోఽసి వాసుదేవనమోస్తుతే। భూశ్చ నారాయణః। భువశ్చ నారాయణః। సువశ్చ నారాయణః। మహశ్చ నారాయణః। జనశ్చ నారాయణః। తపశ్చనారాయణః। సత్యంచ నారాయణః। నారాయణః పరంబ్రహ్మ। నారాయణ ఏవేదగ్ం సర్వం, నారాయణాన్నకించిదస్తి, సత్యం జ్ఞానమనన్తం బ్రహ్మ। యోవేదనిహితంగుహాయాం పరమేవ్యోమన్। తస్మాద్వాఏతస్మాదాత్మన ఆకాశః సంభూతః। ఆకాశాద్వాయుః, వాయోరగ్నిః, అగ్నేరాపః, అద్భ్యః పృథివీ, పృథివ్యా ఓషధయః, ఓషధీభ్యోఽన్నం, అన్నాత్పురుషః, నారాయణః సర్వపురుష ఏవేదగ్ం సర్వం పరం బ్రహ్మ, నారాయణః సర్వభూతాన్తర్యాత్మా, ఆత్మైవేదగ్ం సర్వం నారాయణః, నారాయణః స్వయంజ్యోతిః తస్మాత్ప్రకాశాత్మా, నీవారశూకవత్త న్వీపీతాభాస్వత్యణూపమా, తస్యాః శిఖాయా మధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః, పాశబద్ధః స్మృతోజీవః. పాశముక్తస్సనాతనః, తుషేణ బద్ధోవ్రీహిః స్యాత్తుషాభావేన తండులః, పరబ్రహ్మ స్వయం చాత్మ సాక్షాన్నారాయణః స్మృతః, నారాయణమనాదించ యోగనిద్రా పరాయణః, జాగ్రత్స్వప్న సుషుప్తేషు సర్వకాల వ్యవస్థితం, నారాయణం మహాత్మానం మహాధ్యాన పరాయణం, సర్వవేదాంత సంలక్ష్యం తద్బ్రహ్మేత్యభిధీయతే, సహోవాచ

భగవాన్ నారాయణ ఏవేదగ్ం సర్వం ప్రతిష్ఠితం యఏవంవేద, ఇత్యుపనిషత్॥

ఇతి శ్రీమన్నారాయణోత్తర తాపినియోపనిషది

ప్రథమః ఖండః

అథ ద్వితీయః ఖండః

సహోవాచ భగవాన్ బ్రహ్మ నారాయణః పరవస్తు భవతీతి విజ్ఞాయతే, సచ్చిదానన్ద రూపాయ జ్ఞానాయామిత తేజసే, పర బ్రహ్మ స్వరూపాయ నారాయణ నమోఽస్తుతే॥ నిత్యశుద్ధాయ బుద్ధాయ నిత్యాయాద్వైత రూపిణే, ఆనన్దాయాత్మరూపాయ నారాయణ నమోస్తుతే॥ ఓంనమో భగవతే శ్రీమన్నారాయణాయ మహా విష్ణవే అమిత బల పరాక్రమాయ శంఖ చక్రగదాధరాయ లక్ష్మీసమేతాయ గరుడ వాహనాయ దశావతారాయ సర్వదుష్ట దైత్య దానవ సంహారణాయ శిష్టప్రతిపాలకాయ పరబ్రహ్మరూపాయ పుణ్డరీకాక్షాయ పురాణపురుషాయ శుద్ధబుద్ధాయ సచ్చిదానన్దస్వరూపాయ మహాత్మనే ఘృణిః సూర్యఆదిత్య ఓం నమో నారాయణాయ సహస్రార హుంఫట్ స్వాహా॥ నారాయణాయ శాన్తాయ శాశ్వతాయ మురారయే, యజ్ఞేశ్వరాయ యజ్ఞాయ శరణ్యాయ నమోనమః, సహోవాచ భగవాన్ బ్రహ్మ సర్వం విశ్వమిదం నారాయణః, య ఏవం వేద, ఇత్యుపనిషత్.

ఇతి ద్వితీయః ఖండః

అథ తృతీయః ఖండః

సహోవాచ భగవాన్ బ్రహ్మనారాయణః ప్రరబ్రహ్మేతి యఏవంవేద, నారాయణాత్మాఽభేదం సర్వం నిర్వికారం నిరం

జనం వస్తు ప్రతిపాద్యతే, సనారాయణో విరాట్ పురుషో భవతి, దేవానాం వాసవో భవతి, ఇన్ద్రియాణాం మనో భవతి, సర్వేషాం వస్తూనాం ముఖ్యవస్తు భవతి, నారాయణాదన్యోపాస్తిర్నాస్తి, నాన్యన్నారాయణాదుపాసితవ్యం, సర్వం నారాయణ ఏవ భవతీతి విజ్ఞాయతే, యోఽనీతేనిత్యం సర్వాన్ కామానవాప్నోతి, సబ్రహ్మహత్యాయాః పూతో భవతి, సురాపానాత్పూతో భవతి, స్వర్ణస్తేయాత్పూతో భవతి, గురుతల్ప గమనాత్పూతో భవతి, అగమ్యాగమనాత్పూతో భవతి, అభక్ష్య భక్షణాత్పూతో భవతి, స ఉపపాతక మహాపాతకేభ్యః పూతో భవతి, సర్వవేద మధీయానో భవతి, సర్వక్రతుఫలం ప్రాప్నోతి, సర్వకర్మకర్తా భవతి, చతుస్సముద్రపర్యన్త భూదానఫలం ప్రాప్నోతి, ద్విజోత్తమో భవతి, చతుర్వరఫలం ప్రాప్నోతి, బ్రహ్మచారీజ్ఞానవాన్ భవతి, గృహీపుత్రపౌత్రమహదైశ్వర్యవాన్ భవతి, సన్న్యాసీమోక్షవాన్ భవతి, పఠనాచ్ఛ్రవణాద్వాపి సర్వాన్ కామానవాప్నుయాత్, నారాయణప్రసాదేన వైకుంఠపదమశ్నుతే, ఇతి సహోవాచ భగవాన్ య ఏవం వేద ఇత్యుపనిషత్ ॥ వేదాక్షరాణి యావన్తి పఠితాని ద్విజోత్తమైః, తావన్తి హరినామాని కీర్తితాని నసంశయః॥ నారాయణ హరే కృష్ణ వాసుదేవ జగద్గురో ముకున్దాచ్యుత దేవేశ మహావిష్ణో నమోఽస్తుతే॥ భూతాని తత్త్వసంజ్ఞాని కూటస్థోఽక్షరసంజ్ఞితః, ఉత్తమశ్చాపి పురుషో నారాయణ ఇతీర్యతే॥ ఇత్యథర్వణరహస్యే నారాయణోత్తర తాపినియే తృతీయః ఖండః సమాప్తః.

నారాయణ తాపినీయోపనిషత్సమాప్తః.

శ్రీమన్నారాయణాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రం

నారాయణో నరః శౌరిః చక్రపాణిర్జనార్దనః, వాసుదేవో జగద్యోనిః

వామనో జ్ఞానపంజరః 1. శ్రీవల్లభో జగన్నాథశ్చతుర్మూర్తిశ్చతుర్భుజః, గజేంద్రఘ్నో గజార్తిఘ్నః కేశవః క్లేశనాశనః, 2. కైటభారి రవిద్యారిః కామదః కమలేక్షణః, కంసశత్రురఘారాతిః కాకుత్స్థః ఖగవాహనః, 3. నీలాంబుదద్యుతిర్నిత్యో నిత్యతృప్తో నిరాశ్రయః. నిత్యానందః సురాధ్యక్షో నిర్వికల్పో నిరంజనః, 4. బ్రహ్మణ్యః పృథివీనాథః పీతవాసా గుహాశయః, వేదగర్భో విభుర్విష్ణుః శ్రీమాన్ త్రైలోక్యభూషణః, 5. యజ్ఞమూర్తి రమేయాత్మా వరదో వాసవానుజః, భక్తిప్రియో జగత్పూజ్యః పరమాత్మాఽసురాంతకః, 6. దేవదేవో హృషీకేశః శంకరో గరుడధ్వజః, నారసింహో మహాదేవః స్వయంభూ ర్భువనేశ్వరః, 7. శ్రీధరో దేవకీపుత్రః పార్థసారథిరచ్యుతః, శంఖపాణిః పరంజ్యోతిరాత్మజ్యోతిరచంచలః, 8. శ్రీవత్సాంకోఽఖిలాధారః సర్వలోకపతిః ప్రభుః, త్రివిక్రమస్త్రికాలజ్ఞస్త్రిధామా కరుణాకరః, 9. సర్వజ్ఞః సర్వ సర్వేశః సర్వసాక్షికరోఽచ్యుతః, హయగ్రీవో షారిః శార్ఙ్గీ హరికేశో హలాయుధః, 10. సహస్రబాహురవ్యక్తః సహస్రాక్షోఽక్షయోఽక్షరః, అనంతః సర్వలోకేశః కామానందః త్రివిక్రమః, 11. మాయాధారో నిరాధారః సర్వాధారో ధరాధరః, మహావిష్ణుః మాధవో మధుసూదనః, 12. నిష్కలంకో నిరాభాసో నిష్ప్రపంచో నిరంజనః, విశ్వభాగీ విశ్వకర్తాచ పుణ్యకీర్తిః పురాతనః, 13. నారాయణస్యాష్టశతం మోక్షదం సర్వకామదం, యఃపఠేచ్ఛృణుయాన్నిత్యం సయాతిపరమాంగతిం, 14. అష్టోత్తర శతైర్నిత్యం పూజాం భక్త్యాకరోతియః, నారాయణస్య సాయుజ్యం మోక్షంచైవ సవిందతి, 15. ఇతి శ్రీమన్నారాయణాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రం సంపూర్ణం.

అనుష్ఠాన విధానము అర్చన (పూజ) తోగాని పూర్తిగాదు. కాన జపాంతమునందు అర్చనచేయుట ఒక ప్రకరణము. స్వామిని

అర్చించి తరువాత జపముచేయుట ఒక ప్రకరణము. పూజకు నామార్చనం ముఖ్యము. అందులకు కావలసిన అష్టోత్తర శత నామములు పొందుపరచితిని.

శ్రీమన్నారాయణాష్టోత్తర శత నామావళిః

ప్రతినామమునకు మొదట "ఓం" చివర "నమః" అనిచేర్చి చదువవలయును.

ఓం నారాయణాయనమః, నరాయ, శౌరయే, చక్రపాణయే, జనార్దనాయ, వాసుదేవాయ, జగద్యోనయే, వామనాయ, జ్ఞానపంజరాయ, శ్రీవల్లభాయ, (10) జగన్నాథాయ, చతుర్మూర్తయే, చతుర్భుజాయ, గజేంద్రఘ్నాయ, గిజాత్రిఘ్నాయ, కేశవాయ, క్లేశనాశనాయ, కైటభారయే, అవిద్యారయే, కామదాయ (20) కమలేక్షణాయ, కంసశత్రవే, అఘారాతయే, కాకుత్థ్సాయ, ఖగవాహనాయ నీలాంబుదద్యుతయే, నిత్యాయ, నిత్యతృప్తాయ, నిరాశ్రయాయ, నిత్యానందాయ (30) సురాధ్యక్షాయ, నిర్వికల్పాయ, నిరంజనాయ, బ్రహ్మణ్యాయ, పృథివీనాథాయ, పీతవాససే, గుహాశయాయ, వేదగర్భాయ, విభవే, విష్ణవే (40) శ్రీమతే, త్రైలోక్యభూషణాయ, యజ్ఞమూర్తయే, అమేయాత్మనే, వరదాయ, వాసవానుజాయ, భక్తిప్రియాయ, జగత్పూజ్యాయ, పరమాత్మనే, అసురాన్తకాయ (50) దేవదేవాయ, హృషీకేశాయ, శంకరాయ, గరుడధ్వజాయ, నారసింహాయ, మహాదేవాయ, స్వయంభువే, భువనేశ్వరాయ, శ్రీధరాయ, దేవకీపుత్రాయ (60) పార్థసారథయే, అచ్యుతాయ, శంఖపాణయే, పరంజ్యోతిషే, ఆత్మజ్యోతిషే, అచంచలాయ, శ్రీవత్సాంకాయ, అఖిలాధారాయ, సర్వలోకపతయే, ప్రభవే (70) త్రివిక్రమాయ, త్రికాలజ్ఞాయ, త్రిధామ్నే, కరుణాకరాయ, సర్వజ్ఞాయ, సర్వసర్వే

శాయ, సర్వసాక్షికరాయ, అచ్యుతాయ, హయగ్రీవాయ, హర యే, (80) శార్ఙ్గిణే, హరికేశాయ, హలాయుధాయ, సహస్రబాహవే, అవ్యక్తాయ, సహస్రాక్షాయ, అక్షయాయ, అక్షరాయ, అనంతాయ, సర్వలోకేశాయ (90) కామానందాయ, త్రివిక్రమాయ, మాయాధారాయ, నిరాధారాయ, సర్వాధారాయ, ధరాధరాయ, మహావిష్ణవే, సదావిష్ణవే, మాధవాయ, మధుసూదనాయ (100) నిష్కళంకాయ, నిరాభాసాయ, నిష్ప్రపంచాయ, నిరంజనాయ, విశ్వభుజే, విశ్వకర్త్రే, పుణ్యకీర్తయే, పురాతనాయ (108),

శ్రీలక్ష్మీనారాయణ యంత్రం

ఆదౌ షట్కోణం లిఖిత్వా, తన్మధ్యే వృత్తం, వృత్తమధ్యే లక్ష్మీనారాయణబీజౌ లిఖిత్వా, "ఓం అం". షట్కోణేషు లక్ష్మీషడక్షరాణి లిఖిత్వా: "కమలాయైనమః". కోణాగ్రేషు నారాయణ షడక్షరాణి విన్యస్య. "ఓం నమో విష్ణవే". కోణసంధిషు లక్ష్మీ షడక్షరాణి లిఖిత్వా. మహాలక్ష్మ్యైనమః". "ఐం శ్రీం శ్రియై నమః" ఇతివా, తదుపరి ప్రణవైర్వేష్టయిత్వా "ఓం". తతో ఉష్టదళం విరచయ్య, దళేషు "కమలధారిణ్యైనమః" ఇతి లక్ష్మ్యాః అష్టాక్షరం లిఖిత్వా, "ఓం హ్రీం ఐం శ్రీం శ్రియైనమః" ఇతివా. కోణాగ్రేషు నారాయణాష్టాక్షరాణి లిఖిత్వా, "ఓం నమో నారాయణాయ", కోణసంధిషులక్ష్మ్యాః అష్టాక్షరాణిలిఖిత్వా, "ఉత్తిష్ఠశ్రీకరస్వాహా". "ఓం హ్రీం క్లీం శ్రీం శ్రియైనమః". ఇతివా. తతో వృత్తం "శ్రీం" ఇతిబీజేన వేష్టయిత్వా. తతో ద్వాదశదళానిలిఖిత్వా, "పద్మినీ మీంశరణమహం ప్రపద్యే" ఇతిలిఖిత్వా కోణాగ్రేషు వాసుదేవ ద్వాదశాక్షరాణి లిఖిత్వా "ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ" కోణ

సంధిషు నారాయణ ద్వాదశాక్షరాణి లిఖిత్వా "ఓం నమో భగవతే నారాయణాయ", తతోవృత్తం "హ్రీం" బీజేన వేష్టయిత్వా, తతష్షోడశదళాని విరచయ్య, దళేషు "ఓం శ్రీం హ్రీం ఐం క్లీం లక్ష్మీకమలధారిణీ హ్రీంస్వాహా". ఇతి లక్ష్మీషోడశాక్షర మనుం లిఖిత్వా, క్లీం కృష్ణాయ గోవిందాయ గోపీజన వల్లభాయ" ఇతి కోణాగ్రేషు, కోణసంధిషు అకారాదిషోడశస్వరాన్ బిందుసహితాన్‌లిఖిత్వా, తతోవృత్తం మన్మథబీజేన వేష్టయిత్వా, "క్లీం" ఇతి. తతః ద్వాత్రింశద్దళాన్ విరచయ్య దళేషు లక్ష్మ్యనుష్టుభం లిఖిత్వా, "హస్తద్వయేన కమలేధారయన్తీం స్వలీలయా॥ హారనూపుర సంయుక్తాం లక్ష్మీందేవీం విచింతయే" ఇతి. కోణాగ్రేషు "యథా వైకుంఠనగరే యథైవ క్షీరసాగరే, తథా మద్భవనేతిష్ఠ స్థిరయే శ్రీవిష్ణునాసహ". ఇతి, కోణసంధిషు. "నారాయణః ఫలం ముఖ్యం సిద్ధం నారాయణః పునః, సహి నారాయణ శ్శుద్ధః నారాయణ నమోఽస్తుతే" ఇతి. తతో మంత్రరాజాయేతి మంత్రగాయత్రీం, యంత్రరాజాయేతి యంత్ర గాయత్రీం, ప్రాణప్రతిష్ఠాసహితం యథాక్రమం సర్వత్ర దశాంగాని లిఖిత్వా, తతో భూపురత్రయం. ద్వారేషు ప్రాగాది లం హం వం సం ఇతి. పునః ప్రాగాది లం అణిమాయైనమః, రం మహిమాయై నమః, హం గరిమాయైనమః. షంలఘిమాయైనమః, వం ప్రాప్త్యై నమః, యం ప్రాకామ్యైనమః, సం ఈశిత్వైనమః, శంవశిత్వైనమః, ఇత్యష్ట శక్తిర్లిఖేత్, "స్వామిన్ సర్వజగన్నాథ యావత్కర్మా (నుసారతః) వసానతః, తావత్త్వం ప్రీతిభావేన యంత్రేఽస్మిన్ సన్నిధింకురు" ఇతియంత్ర బాహ్యేలిఖేత్.

ఇతి శ్రీలక్ష్మీనారాయణ యంత్రోద్ధారం.

(శ్రీమాన్ పెద్దింటి లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు, అంతర్వేది, వారి ప్రతియందలి విధానము.)

నారాయణీయ యన్త్రలేఖన ద్రవ్యాణి. శారదాతిలకే 24 పటలే. శ్లో॥ కాశ్మీరరోచనా లాక్షా మృగేభ మద చన్దనైః। విలిఖేత్ హేమలేఖన్యా యన్త్రాణ్యేతా నిదేశికః॥ కుంకుమపువ్వు, గోరోచనం, లక్క. కస్తూరి, గజ (ఏనుగ) మదం, మంచిగంధము వీట్లను కలిపినూరి వానిచే, "శుభకర్మార్థే హేమలేఖన్యాలిఖేత్" అనుటచే బంగారు కుంచె లేక బంగారు పాళీగల కలముతో వ్రాయవలయును. రచనార్థం ద్రవ్యం :— "కాంచన రజత తామ్రపత్ర భూర్జాద్విదిషు జ్ఞేయం" బంగారు, వెండి, రాగి రేకులయందుగాని భూర్జపత్రమునందుగాని వ్రాయవలయును. కాలము :- సుదినే శుభనక్షత్రే సుదేశే శల్యవర్జితే। సశిష్యస్తత్ర ఆచార్యః శిష్యో వా తదభావతః। ఉదఙ్ముఖః ప్రాఙ్ముఖో వా ఉపవిశ్య ప్రణమ్యచ। గురుం విశ్వేశ్వరం దేవం తతో యంత్రం సమాలిఖేత్. అర్థం సులభం. ఇట్లు పూజాయంత్రంగాని ధారణాయన్త్రింగాని చేయవచ్చును. ధారణఅయినయడల "కరే కంఠేశిఖాయాంచ యథా సన్నిహితం భవేత్" అనిచెప్పిరి. దండ చేతికిగాని, కంఠమునందుగాని, శిఖ (జుట్టుయందు) గాని ధరింపవచ్చును. ఈయంత్రములను మూర్ఖాదులకీయరాదు. హిరణ్యగర్భసంహితయందు :- "త్వయా పుత్ర! నదాతవ్యం యంత్ర మేతన్మహోదయం। నాశిష్యాయ నపాపాయ నాశాన్తాయా క్రియాయాయచ॥ ఈయదగినవారు :- శిష్యాయ మన్త్రినిష్ఠాయ శుభ భక్తియుతాయచ। వసుప్రదాయ దాతవ్య మన్యథానరకం వ్రజేత్". అనిచెప్పినందున లేఖనద్రవ్య, ప్రదేశ, కాల, విధానములు. వ్రాయదగినవారు, ధరింపదగిన, లేక పూజ చేయదగినవారు స్పష్టముగా తెలియుచున్నది.

అనుష్టుప్ మంత్రము

శ్లో॥ నారాయణ మహావిష్ణో శ్రీధరానన్త కేశవ।
వాసుదేవ జగన్నాథ హృషీకేశ నమో నమః॥

ఈఅనుష్టుప్ మంత్రమునకు అంగన్యాస కరన్యాసములులభింపలేదు యథా సాంప్రదాయముగా అనుష్ఠానముచేయ కోరుచున్నాను.

శ్రీ అష్టాక్షరీ లక్ష్మీనారాయణ యంత్రోద్ధారః

(పేరూరు నరసింహాచార్యులుగారి ప్రతి)

1. అథాష్టదళపద్మం విలిఖ్య, తత్కర్ణికాయాం షట్కోణం లిఖిత్వా, తదంతః ప్రణవ మధ్య స్థితం బీజం సాధకాభిగర్భితం విలిఖ్య షట్కోణేషు సుదర్శన షడక్షరాణి విలిఖ్య, తద్బహిరష్టదళేషు దళాగ్రేష్వపి శ్రీమదష్టాక్షరవర్ణాన్ విలిఖ్య, తద్బహిః ద్వాదశాక్షర యుక్తాని ద్వాదశదళాని విలిఖ్య, తద్బహిః ద్వాత్రింశద్దళాని నృసింహానుష్టుభవర్ణయుక్తాని విలిఖ్య, తద్బహిః నృసింహ ఏకాక్షరేణ వృత్తమావేష్టయేత్. "క్ష్రౌం" ఇతి. తతః యంత్రదశాంగాని క్రమాత్ కుర్యాత్. ఇతి యంత్రోద్ధారః

2. ఈగ్రంథమందు ప్రకటింపబడిన పూర్వతాపినియోపనిషత్ 6వ అధ్యాయమందు యంత్రోద్ధారముగలదు. దానినికూడ సాధకులు గ్రహించవలయును.

3. అష్టోత్తర శతోపనిషత్తులు (వావిళ్ల వారిచే ప్రకటించబడినది.) అనుగ్రంథమునందు మహానారాయణోపనిషత్ కలదు. అందు 620 పేజినుంచి మహానారాయణ యంత్రంకలదు. చాల విస్తరముగానుండుటచే గ్రంథవిస్తరభయముచేత యిచట ప్రకటించలేదు, సాధకులు దానిని లేఖనచేసుకుని పూజాదులయందు సాధింప ప్రార్థన.

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణహృదయ పఠనముతో శ్రీ లక్ష్మీహృదయమును కూడ పఠింపవలయునని నిర్దేశింపబడియుండుటచే యిచట లక్ష్మీహృదయమును చేర్చియున్నాము. (16 పేజి 22, 23 శ్లో॥ చూడుడు.)

లక్ష్మీ హృదయమ్

హరిః ఓమ్. అస్య శ్రీ ఆద్యాది శ్రీమహాలక్ష్మీహృదయస్తోత్ర మహా మంత్రస్య భార్గవఋషిః అనుష్టుబాదినానాఛందాగ్ంసి ఆద్యాది శ్రీమహాలక్ష్మీసహితనారాయణో దేవతా - శ్రీం బీజమ్, హ్రీం శక్తిః, ఐం కీలకమ్, ఆద్యాది శ్రీమహాలక్ష్మీ ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః.

ఓమ్. ఆద్యాది శ్రీమహాలక్ష్మీదేవతాయైనమః హృదయే శ్రీం బీజాయైనమః, గుహ్యే హ్రీం శక్త్యైనమః, పాదయోః ఐం బలాయైనమః, మూర్ధాది పాదపర్యంతం విన్యసేత్ ఓమ్, శ్రీం, హ్రీం, ఐం, కరతలకర పార్శ్వయోః, శ్రీం అంగుష్ఠాభ్యాం నమః, హ్రీం తర్జనీభ్యాంనమః, ఐం మధ్యమాభ్యాం నమః, శ్రీంఅనామికాభ్యాంనమః, హ్రీం కనిష్ఠికాభ్యాంనమః, ఐం కరతలకరపృష్ఠాభ్యాం నమః శ్రీం హృదయాయనమః, హ్రీం శిరసే స్వాహా, ఐం శిఖాయై వషట్, శ్రీం కవచాయ హుమ్, హ్రీం నేత్రాభ్యాంవౌషట్, ఐం అస్త్రాయఫట్, భూర్భువస్సువరోమ్ ఇతి దిగ్బంధః.

అథ ధ్యానమ్

హస్తద్వయేన, కమలే, ధారయంతీం, స్వలీలయా,
హారనూపురసంయుక్తాం, మహాలక్ష్మీం విచింతయేత్. 1

కౌశేయ పీతవసనామరవిందనేత్రాం
పద్మద్వయాభయవరోద్యతపద్మహస్తామ్,
ఉద్యచ్ఛతార్కసదృశాం పరమాంకసంస్థాం
ధ్యాయేద్విధీశనతపాదయుగాం జనిత్రీమ్. 2

శ్రీలక్ష్మీకమలధారిణ్యై సింహవాహిన్యై స్వాహా.
పీతవస్త్రాం సువర్ణాంగిం పద్మహస్తద్వయాన్వితామ్,
లక్ష్మీం ధ్యాత్వేతిమంత్రేణ సభవేత్పృథివీపతిః. 3

మాతులుంగగదాఖేటే పాణౌ పాత్రం చ బిభ్రతీ,
నాగలింగంచమానంచ బిభ్రతీ నృపమూర్ధని. 4

ఓం, శ్రీం, హ్రీం, ఐం,
వందే లక్ష్మీం పరశివమయీం శుద్ధజాంబూనదాభాం
తేజోరూపాం కనకవసనాం సర్వభూషోజ్జ్వలాంగీమ్,
బీజపూరం కనకకలశం హేమపద్మం దధానాం
ఆద్యాం శక్తిం సకలజననిం సర్వమాంగల్యయుక్తామ్. 1
శ్రీమత్సౌభాగ్యజననీం స్తౌమి లక్ష్మీం సనాతనీమ్,
సర్వకామఫలావాప్తి సాధనైకసుఖావహామ్. 2
స్మరామి నిత్యం దేవేశి త్వయా ప్రేరితమానసః,
త్వదాజ్ఞాం శిరసా ధృత్వా భజామి పరమేశ్వరీమ్. 3
సమస్తసమ్పత్సుఖదాం మహాశ్రియం
సమస్తకల్యాణకరీం మహాశ్రియమ్,
సమస్తసౌభాగ్యకరీం మహాశ్రియం
భజామ్యహం జ్ఞానకరీం మహాశ్రియమ్. 4
విజ్ఞానసంపత్సుఖదాం మహాశ్రియం
విచిత్రవాగ్భూతికరీం మనోరమామ్,
అనంతసౌభాగ్యసుఖప్రదాయినీం
నమామ్యహం భూతికరీం హరిప్రియామ్. 5
సమస్తభూతాంతరసంస్థితా త్వం సమస్తభక్తేశ్వరి విశ్వరూపే,
తన్నాస్తి యత్త్వద్వ్యతిరిక్తవస్తు
త్వత్పాదపద్మం ప్రణమామ్యహం శ్రీః. 6
దారిద్ర్యదుఃఖౌఘతమోనిహంత్రి
త్వత్పాదపద్మం మయి సన్నిధత్స్వ,
దీనార్తివిచ్ఛేదనహేతుభూతైః
కృపాకటాక్షైరభిషించ మాం శ్రీః. 7

విష్ణుస్తుతిపరాం లక్ష్మీం స్వర్ణవర్ణస్తుతిప్రియామ్,
వరదాభయదాం దేవీం వందే త్వాం కమలేక్షణే. 8

అంబ ప్రసీద కరుణాపరిపూర్ణదృష్ట్యా
మాంత్వత్కృపాద్రవిణగేహమిమం కురుష్వ,
ఆలోకయ ప్రణతహృద్గతశోకహంత్రి
త్వత్పాదపద్మయుగళం ప్రణమామ్యహం శ్రీః. 9

శాంత్యైనమోస్తు శరణాగతరక్షణాయై
కాంత్యైనమోస్తు కమనీయగుణాశ్రయాయై,
క్షాంత్యైనమోస్తు దురితక్షయకారణాయై
ధాత్ర్యై నమోస్తు ధనధాన్యసమృద్ధిదాయై. 10

శక్త్యైనమోస్తు శశిశేఖరసంస్థితాయై
రత్యైనమోస్తు రజనీకరసోదరాయై,
భక్త్యైనమోస్తు భవసాగరతారకాయై
మత్యై నమోస్తు మధుసూధనవల్లభాయై. 11

లక్ష్మ్యై నమోస్తు శుభలక్షణలక్షితాయై
సిద్ధ్యైనమోస్తు సురసిద్ధసుపూజితాయై,
ధృత్యైనమోస్తు మమ దుర్గతిభంజనాయై
గత్యైనమోస్తు వరసద్గతిదాయకాయై. 12

దేవ్యైనమోస్తు దివి దేవగణార్చితాయై
భూత్యైనమోస్తు భువనార్తివినాశకాయై,
శాం (దాం) త్యైనమోస్తు ధరణీధరవల్లభాయై
పుష్ట్యైనమోస్తు పురుషోత్తమవత్సలాయై. 13

సుతీవ్రదారిద్ర్యతమోపహంత్ర్యై
నమోస్తు తే సర్వభయాపహంత్ర్యై,
శ్రీవిష్ణువక్షస్స్థలసంస్థితాయై
నమోనమ స్సర్వవిభూతిదాయై. 14

జయతు జయతు లక్ష్మీర్లక్షణాలంకృతాంగీ
జయతు జయతు పద్మా పద్మసద్మాభివంద్యా,
జయతు జయతు విద్యా విష్ణువామాంకసంస్థా
జయతు జయతు సమ్యక్సర్వసంపత్కరశ్రీః. 15

జయతు జయతు దేవీ దేవసంఘాభిపూజ్యా
జయతు జయతు భద్రా భార్గవీ భాగ్యరూపా,
జయతు జయతు నిత్యా నిర్మలజ్ఞానవేద్యా
జయతు జయతు సత్యా సర్వభూతాంతరస్థా. 16

జయతు జయతు రమ్యా రత్నగర్భాంతరస్థా
జయతు జయతు శుద్ధా శుద్ధజాంబూనదాభా,
జయతు జయతు కాంతా కాంతిమద్భాసితాంగీ
జయతు జయతు శాంతా శీఘ్రమాగచ్ఛ సౌమ్యే. 17

యస్యాః కలాయాః కమలోద్భవాద్యా
రుద్రాశ్చ శక్రప్రముఖాశ్చ దేవాః,
జీవంతి సర్వేఽపి సశక్తయస్తే
ప్రభుత్వమాప్తాః పరమాయుషస్తే. 18

ముఖబీజమ్. ఓమ్-హ్రాం-హ్రీం అం-ఆం-యం-దుం-లం-వమ్.

లిలేఖ నిటిలే విధిర్మమ లిపిం విసృజ్యాంతరం
త్వయా విలిఖితవ్య మేతదితి తత్ఫలప్రాప్తయే,
తదంతికఫలం స్ఫుటం కమలవాసిని శ్రీరిమాం
సమర్పయ సముద్రికాం సకలభాగ్యసంసూచికామ్. 19

పాదబీజమ్. ఓమ్-అం-ఆం-ఈం-ఏం-ఐం-కం-లం-రం.

కలయా తే యథా దేవి జీవంతి సచరాచరాః,
తథా సంపత్కరీ లక్ష్మి సర్వదా సంప్రసీద మే. 20

యథావిష్ణుర్ధ్రువం నిత్యం స్వకలాం సన్న్యవేశయత్,
తథైవ స్వకలాం లక్ష్మీ మయి సమ్యక్సమర్పయ. 21
సర్వసౌఖ్యప్రదే దేవి భక్తానామభయప్రదే,
అచలాంకురు యత్నేన కలాం మయి నివేశితామ్. 22
ముదాఽస్తాంమత్ఫాలే పరమపదలక్ష్మీస్స్ఫుటకలా
సదా వైకుంఠశ్రీర్నివసతు కలామే నయనయోః,
వసేత్సత్యే లోకే మమ వచసి లక్ష్మీర్వరకలా
శ్రియశ్శ్వేతద్వీపే నివసతు కలామే స్వకరయోః. 23

నేత్రబీజమ్. ఓమ్-ఘ్రూం-ఘ్రీం-ఘ్రే-ఘ్రైం-ఘ్రోం-ఘ్రాం-
ఘ్రం-ఘ్రః.

తావన్నిత్యం మమాంగేషు క్షీరాబ్ధౌ శ్రీకలావసేత్,
సూర్యాచంద్రమసౌ యావత్తావల్లక్ష్మీపతిశ్రియా. 24
సర్వమంగళసంపూర్ణా సర్వైశ్వర్యసమన్వితా,
ఆద్యాదిశ్రీమహాలక్ష్మీ త్వత్కలా మయి తిష్ఠతు. 25
అజ్ఞానతిమిరం హంతుం శుద్ధజ్ఞానప్రకాశికా,
సర్వైశ్వర్యప్రదా మేస్తు త్వత్కలా మయి సంస్థితా. 26
అలక్ష్మీంహరతు క్షిప్రం తమస్సూర్యప్రభా యథా,
వితనోతు మమ శ్రేయ స్త్వత్కలా మయి సంస్థితా. 27
ఐశ్వర్యమంగళోత్పత్తి స్త్వత్కలాయాం నిధీయతే,
మయి తస్మాత్కృతార్థోస్మి పాత్రమస్మి స్థితే స్తవ. 28
భవదావేశభాగ్యార్హో భాగ్యవానస్మి భార్గవి,
త్వత్ప్రసాదాత్పవిత్రోహం లోకమాతర్నమోస్తు తే. 29
పునాసి మాం త్వత్కలయైవ యస్మా
దతస్సమాగత్య మమాగ్రత స్త్వమ్,
పరంపదం శ్రీర్భవ సుప్రసన్నా
మయ్యచ్యుతేన ప్రవిశాదిలక్ష్మీః. 30

శ్రీవైకుంఠస్థితే లక్ష్మి సమాగచ్ఛ మమాగ్రతః,
నారాయణేన సహ మాం కృపాదృష్ట్యాఽవలోకయ. 31
సత్యలోకస్థితే లక్ష్మి త్వం మమాగచ్ఛ సన్నిధిమ్,
వాసుదేవేన సహితా ప్రసీద వరదా భవ. 32
శ్వేతద్వీపస్థితే లక్ష్మి శీఘ్రమాగచ్ఛ సువ్రతే,
విష్ణునా సహితా దేవి జగన్మాతః ప్రసీద మే. 33
క్షీరాంబుధిస్థితే లక్ష్మి సమాగచ్ఛ సమాధవే,
త్వత్కృపాదృష్టిసుధయా సతతం మాం విలోకయ. 34
రత్నగర్భస్థితే లక్ష్మి పరిపూర్ణహిరణ్మయి,
సమాగచ్ఛసమాగచ్ఛ స్థిత్వాఽశుపురతో మమ. 35
స్థిరా భవ మహాలక్ష్మి నిశ్చలా భవ నిర్మలే,
ప్రసన్నకమలే దేవి ప్రసన్నహృదయా భవ. 36
శ్రీధరే శ్రీమహాలక్ష్మి త్వదంతస్థం మహానిధిమ్,
శీఘ్రముద్ధృత్య పురతః ప్రదర్శయ సమర్పయ. 37
వసుంధరే శ్రీవసుదే వసుదోగ్ధ్రి కృపామయి,
త్వత్కుక్షిగతసర్వస్వం శీఘ్రం మే సంప్రదర్శయ. 38
విష్ణుప్రియే రత్నగర్భే సమస్తఫలదే శివే,
త్వద్గర్భగతహేమాదీన్ సంప్రదర్శయ దర్శయ. 39
రసాతలగతే లక్ష్మి శీఘ్రమాగచ్ఛ మే పురః,
నజానే పరమం రూపం మాతర్మే సంప్రదర్శయ. 40
ఆవిర్భవ మనోవేగాచ్ఛీఘ్రమాగచ్ఛ మే పురః,
మావత్సభైరిహేత్యుక్త్వా కామంగౌరివ రక్ష మామ్. 41
దేవి శీఘ్రం సమాగచ్ఛ ధరణీగర్భసంస్థితే,
మాతస్త్వద్భృత్యభృత్యోఽహంమృగయేత్వాంకుతూహలాత్. 42
ఉత్తిష్ఠజాగృహిమయి సముత్తిష్ఠసుజాగృహి,
అక్షయ్యాన్ హేమకలశాన్ సువర్ణేన సుపూరితాన్. 43

నిక్షేపాన్ మే సమాకృష్య సముద్ధృత్యమమాగ్రతః,
సమున్నతాననా భూత్వా సమ్యగ్దేహి ధరాతలాత్. 44
మత్సన్నిధిం సమాగచ్ఛ మదాహితకృపారసా,
ప్రసీద శ్రేయసాం దోగ్ధ్రీ లక్ష్మీర్మే నయనాగ్రతః. 45
అత్రోపవిశ్య లక్ష్మి త్వం స్థిరా భవ హిరణ్మయీ,
సుస్థిరా భవ సంప్రీత్యా ప్రసన్నా వరదా భవ. 47
ఆనీతాం స్తు త్వయా దేవి నిధీన్మే సంప్రదర్శయ,
అద్య క్షణేన సహసా దత్త్వా సంరక్ష మాం సదా. 47
మయి తిష్ఠ తథా నిత్యం యథేంద్రాదిషు తిష్ఠసి,
అభయం కురు మే దేవి మహాలక్ష్మి నమోస్తు తే. 48
సమాగచ్ఛ మహాలక్ష్మి శుద్ధజాంబూనదస్థితే,
ప్రసీద పురతస్స్థిత్వా ప్రణతం మాం విలోకయ. 49
లక్ష్మీర్భువంగతాభాసి యత్ర యత్ర హిరణ్మయీ,
తత్ర తత్ర స్థితా త్వం మే తవ రూపం ప్రదర్శయ. 50
క్రీడంతీ బహుధా భూమౌ పరిపూర్ణకృపా మయి,
మమ మూర్ధని తే హస్త మవిలంబితమర్పయ. 51
ఫలభాగ్యోదయే లక్ష్మి సమస్తపురవాసిని,
ప్రసీద మే మహాలక్ష్మి పరిపూర్ణమనోరథే. 52
అయోధ్యాదిషు సర్వేషు నగరేషు సమాస్థితే,
వైభవైర్వివిధైర్యుక్తైస్సమాగచ్ఛముదాన్వితే. 53
సమాగచ్ఛసమాగచ్ఛ మమాగ్రే భవ సుస్థిరా,
కరుణారసనిష్పన్న నేత్రద్వయవిలాసిని. 54
సన్నిధత్స్వ మహాలక్ష్మి త్వత్పాణిం మమ మస్తకే,
కరుణాసుధయా మాం త్వమభిషిచ్య స్థిరం కురు. 55
సర్వరాజగృహే లక్ష్మి సమాగచ్ఛ బలాన్వితే,
స్థిత్వాఽఽశు పురతో మేఽద్య ప్రసాదేనాఽభయం కురు. 56

సాదరం మస్తకే హస్తం మమ త్వం కృపయాఽర్పయ,
సర్వరాజస్థితే లక్ష్మీ త్వత్కలామయి తిష్ఠతు. 57
ఆద్యాదిశ్రీమహాలక్ష్మీ విష్ణువామాంకసంస్థితే,
ప్రత్యక్షం కురు మే రూపం రక్ష మాం శరణాగతమ్. 58
ప్రసీద మే మహాలక్ష్మీ సుప్రసీద మహాశివే,
అచలాభవసుప్రీతా సుస్థిరాభవ మద్గృహే. 59
యావత్తిష్ఠంతి వేదాశ్చ యావచ్చంద్రదివాకరా,
యావద్విష్ణుశ్చయావత్త్వం తావత్కురుకృపాం మయి. 60
చాంద్రీకలాయథాశుక్లే వర్ధతే సా దినే దినే,
తథా దయా తే మయ్యేవ వర్ధతామభివర్ధతామ్. 61
యథావైకుంఠనగరే యథావై క్షీరసాగరే,
తథా మద్భవనే తిష్ఠ స్థిరం శ్రీవిష్ణునా సహ. 62
యోగినాం హృదయే నిత్యం యథాతిష్ఠసి విష్ణునా,
తథా మద్భవనే తిష్ఠ స్థిరం శ్రీవిష్ణునా సహ. 63
నారాయణస్య హృదయే భవతీ యథాస్తే,
నారాయణోఽపి తవహృత్కమలే యథాస్తే,
నారాయణస్త్వమపి నిత్యవిభూ తథైవ
తౌతిష్ఠతాం హృది మమాపి దయాన్వితౌ శ్రీః. 64
విజ్ఞానవృద్ధిం హృదయే కురు శ్రీః
సౌభాగ్యవృద్ధిం కురు మే గృహే శ్రీః,
దయాసువృష్టింకురుతాంమయి శ్రీః
సువర్ణవృష్టిం కురు మే కరే శ్రీః 65
నమాంత్యజేథాశ్శ్రితకల్పవల్లి
సద్భక్తిచింతామణికామధేనో,
నమాంత్యజేథాభవ సుప్రసన్నా
గృహే కళత్రేషు చ పుత్రవర్గే. 66

కుక్షిబీజమ్. ఓమ్-అం-ఆం-ఈం-ఏం-ఐం.

ఆద్యాదిమాయేత్వమజాండబీజం త్వమేవ సాకారనిరాకృతిత్వమ్,
త్వయాధృతశ్చాబ్జభవాండసంఘశ్చిత్రం చరిత్రంతవ దేవివిష్ణోః 67
బ్రహ్మరుద్రాదయోదేవా వేదాశ్చాపి నశక్నుయుః,
మహిమానంతవస్తోతుం మందోహంశక్నుయాం కథమ్. 68
అంబ త్వద్వత్సవాక్యాని సూక్తాసూక్తాని యాని చ,
తాని స్వీకురు సర్వజ్ఞే దయాలుత్వేన సాదరమ్. 69
భవంత్రింతం శరణం గత్వా కృతార్థాస్స్యుః పురాతనాః,
ఇతి సంచింత్య మనసా త్వామహం శరణం వ్రజే. 70
అనంతా నిత్యసుఖిన స్త్వద్భక్తా స్త్వత్పరాయణాః,
ఇతివేదప్రమాణాద్ధి దేవి త్వాం శరణంవ్రజే. 71
తవప్రతిజ్ఞామద్భక్తా ననశ్యంతిత్యపి క్వచిత్,
ఇతిసంచింత్య సంచింత్య ప్రాణాన్ సంధారయామ్యహమ్. 72
త్వదధీన స్త్వహం మాత స్త్వత్కృపా మయి విద్యతే,
యావత్సమ్పూర్ణకామస్స్యాం తావద్దేహి దయానిధే. 73
క్షణమాత్రం నశక్నోమి జీవితుం త్వత్కృపావినా,
నహి జీవంతి జలజా జలం త్యక్త్వా జలాశ్రయాః. 74
యథాహి పుత్రవాత్సల్యా జ్జనని ప్రస్నుతస్తనీ
వత్సం త్వరితమాగత్య సంప్రీణయతి వత్సలా. 75
యదిస్యాం త్వవ పుత్రోహం మాతాత్వంయదిమామకీ,
దయాపయోధర స్తన్యసుధాభిరభిషించ మామ్. 76
మృగ్యోనగుణ లేశోపి మయి దోషైకమందిరే,
పాంసూనాంవృష్టిబిన్దూనాం దోషాణాంచ న మే మతిః. 77
పాపినామహ మేవాగ్రో దయాలూనాంత్వమగ్రణీః,
దయనీయోమదన్యోస్తి తవ కోఽత్రజగత్త్రయే. 78

విధినాహం నసృష్టశ్చేన్న స్యాత్తవ దయాలుతా,
ఆమయో వా నసృష్టశ్చేదౌషధస్య వృథోదయః 79
కృపామదగ్రజా కిం తే అహం కిం వా తదగ్రజః,
విచార్య దేహి మే విత్తం తవ దేవి దయానిధే. 80
మాతాపితాత్వంగురుసద్గతిశ్శ్రీః
త్వమేవ సంజీవనహేతుభూతా,
అన్యం నమన్యే జగదేకనాథే
త్వమేవ సర్వం మమ దేవి సత్యమ్. 81
హృదయ బీజమ్. ఓమ్-ఘ్రాం-ఘ్రీం-ఘ్రూం-ఘ్రైం-ఘ్రౌం-ఘ్రం
ఘ్రః-హుంఫట్ కురుకురు స్వాహా.
ఆద్యాదిలక్ష్మీః భవసుప్రసన్నా విశుద్ధవిజ్ఞానసుఖైకదోగ్ధ్రీ,
అజ్ఞానహంత్రీ త్రిగుణాతిరిక్తాప్రజ్ఞాననేత్రీ భవ సుప్రసన్నా. 82
అశేషవాగ్జాడ్యమలాపహంత్రీ
నవంనవంసుష్ఠుసువాక్యదాయినీ,
మమైవ జిహ్వాగ్ర సురంగనర్తి
భవ ప్రసన్నా వదనే చ మే శ్రీః. 83
సమస్తసంపత్సువిరాజమానా
సమస్త తేజస్సువిభాసమానా,
విష్ణుప్రియే త్వం భవ దీప్యమానా
వాగ్దేవతా మే వదనే ప్రసన్నా. 84
సర్వప్రదర్శే సకలార్థదే త్వం
ప్రభ సులావణ్యదయాప్రదోగ్ధ్రీ,
సువర్ణదే త్వం సుముఖీ భవ శ్రీః
హిరణ్మయీ మే నయనే ప్రసన్నా. 85
సర్వార్థదా సర్వజగత్ప్రసూతి స్సర్వేశ్వరీ సర్వభయాపహంత్రీ,
సర్వోన్నతాత్వంసుముఖీచనశ్శ్రీర్హిరణ్మయీ మే భవ సుప్రసన్నా.

సమస్తపిఘ్నాఘవినాశకారిణీ సమస్తభక్తోద్ధరణేవిచక్షణా,
అనంతసమ్మోదసుఖప్రదాయినీహిరణ్మయీమేనయనేప్రసన్నా. 87
దేవిప్రసీదదయనీయతమాయమహ్యం
దేవాదినాథ భవదేవగణాదివంద్యే,
మాతస్తథైవభవసన్నిహితాదృశోర్మే
పత్యాసమం మమ ముఖే భవసుప్రసన్నా. 88
మావత్సభైరభయదానకరోర్పితస్తే
మాళౌమమేతి మయి దీనజనానుకంపే,
మాతస్సమర్పయ ముదా కరుణాకటాక్ష
మాంగల్యబీజమిహ నస్సృజ జన్మమాతః,. 89
కంఠబీజమ్. ఓమ్-శ్రాం-శ్రీం-శ్రూం-శ్రైం-శ్రౌం-శ్రం-శ్రః.
కటాక్షఇహకామధుక్ తవ మనస్తు చింతామణిః
కరస్సురతరుస్సదా నవనిధిస్త్వమే వేందిరే,
భవేత్తవదయారసో రసరసాయనం చాన్వహం
ముఖం తవ కలానిధి ర్వివిధవాంఛితార్థప్రదమ్. 90
యథారసస్పర్శనతోఽయసోపి సువర్ణతా స్యాత్కమలేతథా తే,
కటాక్షసంస్పర్శనతో జనానా మమఙ్గలానామపి మంగలత్వమ్. 91
దేహీతినాస్తీతి వచఃప్రవేశా ద్భీతోరమేత్వాంశరణంప్రపద్యే,
అతస్సదాస్మిన్న భయప్రదాత్వం సహైవపత్యామమ సన్నిధేహి
కల్పద్రుమేణమణినాసహితా సురమ్యా
శ్రీస్తేకలామయిరసేన రసాయనేన,
ఆస్తామతో మమ చ దృక్కరపాణిపాద
స్పృష్ట్యాసువర్ణవపుషస్థిరజంగమాస్స్యుః. 93
ఆద్యాదివిష్ణోస్స్థిరధర్మపత్ని త్వమంబ పత్యామమసన్నిధేహి,
ఆద్యాది లక్ష్మి త్వదనుగ్రహేణ
పదేపదే మే నిధిదర్శనం స్యాత్. 94

ఆద్యాదిలక్ష్మీహృదయం పఠేద్య
స్స రాజ్యలక్ష్మీ మచలాం తనోతి,
మహాదరిద్రోఽపి భవేద్ధనాఢ్య
స్తదన్వయే శ్రీస్స్థిరతాం ప్రయాతి. 95

య(స్య)స్యాః స్మరణమాత్రేణ తుష్టా స్యా ద్విష్ణువల్లభా,
తస్యాభీష్టం దదాత్యాశు తం పాలయతి పుత్రవత్. 96

ఇదం రహస్యం హృదయం సర్వకామఫలప్రదమ్,
జపః పంచసహస్రం తు పురశ్చరణముచ్యతే. 97

త్రికాలమేకకాలం వా నరో భక్తిసమన్వితః,
యః పఠేచ్ఛృణుయాద్వాపి స యాతి పరమాం శ్రియమ్. 98

మహాలక్ష్మీం సముద్దిశ్య నిశి భార్గవవాసరే,
ఇదం శ్రీహృదయం జప్త్వా పంచవారం ధనీ భవేత్. 99

అనేన హృదయేనాన్నం గర్భిణ్యా అభిమంత్రితమ్,
దదాతి తత్కులే పుత్రో జాయతే శ్రీపతిస్స్వయమ్. 100

నరేణాప్యథవా నార్యా లక్ష్మీహృదయమంత్రితే,
జలే పీతేచ తద్వంశే మందభాగ్యో నజాయతే. 101

య ఆశ్వయుజ్మాసిచ శుక్లపక్షే రమోత్సవే సన్నిహితే చ భక్త్యా,
పఠేత్తథైకోత్తరవారవృద్ధ్యా లభేత సౌవర్ణమయీం సువృష్టిమ్.

య ఏకభక్త్యాఽన్వహమేకవర్షం విశుద్ధధీస్సప్తతివారజాపీ,
స మందభాగ్యోపి రమాకటాక్షాద్భవేత్సహస్రాక్షశతాధికశ్రీః. 103

శ్రీశాంఘ్రిభక్తిం హరిదాసదాస్యం
ప్రసన్నమంత్రార్థదృఢైకనిష్ఠామ్,
గురోస్స్మృతిం నిర్మలబోధబుద్ధిం
ప్రదేహి తే పరమం పదం శ్రీః. 104

పృథ్వీపతిత్వం పురుషోత్తమత్వం
విభూతివాసం వివిధార్థసిద్ధిమ్,
సమ్పూర్ణకీర్తిం బహువర్షభోగం
ప్రదేహి మే లక్ష్మి పునఃపునస్త్వమ్. 105
వాదార్థసిద్ధిం బహులోకవశ్యం
వయస్స్థిరత్వం లలనాసు భోగమ్,
పౌత్రాదిలబ్ధిం సకలార్థసిద్ధిం
ప్రదేహి మే భార్గవి జన్మజన్మని. 106
సువర్ణవృద్ధిం కురు మే గృహే శ్రీః
సుధాన్యవృద్ధిం కురుమేగృహే శ్రీః.
కల్యాణవద్ధిం కురుమే గృహే శ్రీః
విభూతివృద్ధిం కురు మేగృహే శ్రీః. 107
శిరోబీజమ్. ఓమ్-యం-హం-కం-లం-వం-శ్రీం.
ధ్యాయేల్లక్ష్మీం ప్రహసితముఖీం కోటిబాలార్కభా సాం
విద్యుద్వర్ణాంబరవరధరాం భూషణాఢ్యాంసుశోభామ్,
బీజాపూరంసరసిజయుగం బిభ్రతీం స్వర్ణపాత్రం
భర్త్రాయుక్తాంముహురభయదాంమహ్యమప్యచ్యుతశ్రీః. 108

ఇత్యథర్వణరహస్యే, ఉత్తరభాగే,
ఆద్యాదిశ్రీమహాలక్ష్మీహృదయస్తోత్రమ్
సమ్పూర్ణమ్

శ్లో॥ శేషోత్సంగ నిషణ్ణాయ శంఖచక్రధరాయతే
దురితాపహాయ విశ్వాయ మంగళం మోక్షదాయినే॥
వైకుంఠనాథ, సర్వేశ, భక్తరక్షణ తత్పర।
నారాయణ మహావిష్ణో మంగళం వాసుదేవతే ॥

సాధుపద పట్టిక

పేజీ	పంక్తి	సాధుపదం	పేజీ	పంక్తి	సాధుపదం
i	18	గురువర్యుల		13	పార్శ్వ
	18	మంత్రానుష్ఠాన		20	మనోర్యస్య
ii	1	విధానము	14	12	వషట్
iii	10	సంస్కారము	17	13	పంజరస్తోత్ర
lv	19	కలౌ		21	జగదీశ్వరః
	23	స్థానమేది?	18	9	బహూనో
v	15	ధింపమన్నవి	29	15	సర్వదృష్టి
	26	మర్త్య	31	1	సర్వభయ
vi	17	శాక్తేయాది		26	వ్రేలి మొదటి
vii	25	ప్రసిద్ధి	33	4	ద్వాదశాక్షర
viii	7	ధృతోర్ధ్వ		18	మాఽధ్వని
	19	ఓమిత్యగ్రే		21	ధర్మాదఖిలా
	21	మష్టాక్షరం		24	నాంతరా
ix	3	కాముకకు	34	23	సర్వాణ్యే
	5	వేదముల	35	1	హరేర్నామ
	15	నారాయణః	36	3	స్వర్వేద్రి
	22	తైత్తిరీయోప		8	వర్తన్తే
xi	5	అంతశ్శత్రు		23	తత్త్వ
4	11	విష్ణుః	37	7	యోఽధీతే
	13	ఓం నమో	40	19	పాదయతి
5	14	యజాష్టాక్షరీ	41	9	బాహ్యేభ్యం
7	10	నేత్రత్రయాయ	42	1	వర్ణాన్
	11	విష్ణవే-అస్త్రాయ		2	శరణ్యత్వం
	16	విష్ణుః		25	సంధ్యోపాసన
8	13	త్వత్పాదాబ్జం	44	2	నపుంసకం
9	9	ఆరుకర్మల		6	రక్తాక్షం
13	2	విష్ణోః	46	6	పప్రచ్ఛ

పేజి	పంక్తి	సాధుపదం	పేజి	పంక్తి	సాధుపదం
46	13	అష్టమో		20	విద్యాహ్యే
	18	బిన్దురీశానః	52	4	షష్ఠ
47	5	యణస్య		9	స్వతన్త్రి
	17	స్వరూపిణీ		10	సనాతననారద
	20	స్వరుపీ		15	చక్రగదా
49	3	విష్ణ్వీశ	53	20	న్తరాత్మా
	13	ల్లక్ష్మీ		21	త్సకాశాత్మా
51	4	భుక్త		23	స్సనాతనః
	4	సర్వఖగ	54	22	పరబ్రహ్మేతి
	8	అష్ట వసవః	55	11	చతుర్వర్గ
	9	సర్వే		12	గృహీ
	12	నారాయణ స్సనా	59	2	"హ్రీం"
	13	స్యుర్విష్ణో	60	4	(ఏనుగ)
	18	సర్వవిద్యాసు		18	న్మహోదయం

ఉపయుక్త గ్రంథములు

1. శారదాతిలకం 2. Unpublished Upanishads (అప్రకాశోపనిషత్తులు) 3. దేవీభాగవతం 4. మహాభాగవతం 5. పోతన ప్రణీతం ఆంధ్ర భాగవతం 6. కశ్యపప్రోక్త జ్ఞానకాండ 7. శ్రీరామదేశికాహ్నికం 8. మనుస్మృతి 9. వధూధర్మచంద్రికా 10. మరీచివిమానార్చనకల్పం 11. శ్రీ వైఖానస కల్పసూత్రం శ్రీ నృసింహవాజపేయభాష్యం 12. శ్రీమహాభారతము 13. బీజనిఘంటు 14. స్మృతి మీమాంసా 15. అష్టోత్తరశతోపనిషత్తులు (వావిళ్ల)

శ్రీమాన్ మాల్యవంతం పురుషోత్తమాచార్యులువారి వ్రాతప్రతి మంగళగిరి

,, ముత్తేవి అనంతపద్మనాభాచార్యులవారి ,, కురుమద్దాలి

,, పెద్దింటి లక్ష్మీనరసింహాచార్యులవారి ,, అంతర్వేది

,, వేదాన్తం అనన్తపద్మనాభాచార్యులవారి ,, మచిలీపట్నం

,, శ్రీశ్రీశ్రీ లక్ష్మణయతీంద్రులవారి ,, పెదముత్తేవి

,, మంత్రానుష్ఠానతత్పర జొన్నలగడ్డ లక్ష్మీనారాయణగారు, బందరు